

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 1

22 Ekim 2014 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.49

BAŞKAN: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

BAŞKAN VEKİLİ: Ziver ÖZDEMİR (Batman)

SÖZCÜ: Şenol GÜRSAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

(Oturum, Başkan Vekili Ziver Özdemir tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın, kamu kurumlarının ve basınımızın değerli temsilcileri; 24'üncü Yasama Dönemi Beşinci Yasama Yılı'nın üçüncü birleşimini açıyorum. Hepiniz hoş geldiniz.

Değerli üyeler bugünkü gündemimizde Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ve müesseseleriyle, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü ve müesseselerinin 2011 ve 2012 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Şimdi, kurum hakkında komisyonumuzu bilgilendirmek üzere, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürü Burhan İnan'a söz vereceğim, öncesinde toplantımıza katılan kurum yetkilileriyle diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm sizden başlayalım.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdür, sunum konuşmanızı yapmak üzere buyurun.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sayın Başkan, KİT üst Komisyonunun sayın üyeleri, sayın Sayıştay Başkanlığı temsilcileri, sayın Kalkınma Bakanlığı temsilcileri, Sayın Hazine Müsteşarlığı Temsilcileri, Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın temsilcileri; öncelikle değerli heyetinizi kurumum adına saygıyla selamlarım.

Kurumumuz, ülkemizin koklaşabilir özellikle taşkömürü üreten tek kuruluşu olup 28/10/1983 tarih ve 96 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kurulmuştur. Kurumun ana statüsü 11/12/1984 tarih ve 18602 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Kurumumuzun nominal sermayesi Yüksek Planlama Kurulunun 16/12/2013 tarih ve 2013/T-14 sayılı kararıyla 6.220 milyar TL'den 6.870 TL'ye yükseltilmiştir.

Merkezi Zonguldak'ta bulunan kurumumuzun genel müdürlük teşkilatı, yönetim kurulu, genel müdür ve 4 genel müdür yardımcılığı, 12 daire başkanlığı, denetim, güvenlik ve danışma birimleri ile işletme müdürlüklerinden (Maden Makinaları Fabrika İşletme Müdürlüğü, Liman ve Demiryolu İşletme Müdürlüğü, Yüksek Gerilim İşletme Müdürlüğü) oluşmaktadır.

Kurumumuz, taşkömürü üretim faaliyetlerini Armutçuk, Kozlu, Üzülmaz, Karadön ve Amasra olmak üzere toplam 5 müessesede sürdürmektedir.

Havza'nın eksi 1200 metre derinliğe kadar hesaplanmış jeolojik rezervi yaklaşık bir 1,3 milyar ton olup bunun yüzde 40'ı yaklaşık 520 milyon tonu görünür rezerv olarak kabul edilmektedir. Havza taşkömürleri koklaşır ve koklaşmaz olmak üzere iki ayrı kalitededir ve kalorifik değerleri 6.200 ila 7.250 kilokalori/kilogram arasında değişmektedir. Doğrudan metalürjik kok elde etmeye uygun rezervler Kozlu, Üzülmaz ve Karadön üretim alanlarında bulunmakta olup , toplam rezervdeki payları yaklaşık 2/3'tür.

Kurumumuzda yevmiyeli, kadrolu ve sözleşmeli olmak üzere üç ayrı statüde personel istihdam edilmektedir. 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla istihdam edilen personel sayısı 9.240'ı (1.841'i yer üstü işçisi olmak üzere) yevmiyeli, 1.723'ü kadrolu sözleşmeli olmak 10.963'tür.

2013 yılı itibarıyla satılabilir üretim 1 milyon 366 bin 590 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılı üretimimiz 1 milyon 365 bin ton olarak programlanmış olup eylül ayı sonu itibarıyla 969.682 ton üretim yapılmıştır. Kurumumuzun 2013 yılı yatırım programı 61 milyon TL olup yıl sonu itibarıyla yüzde 82,62'lik nakit gerçekleştirme sağlanarak 50.400 milyon TL olmuştur. 2014 yılı yatırımı 64 milyon TL olarak programlanmış olup eylül ayı sonu itibarıyla yüzde 28,25'lik gerçekleştirme sağlanmıştır. Kurumumuzun yaptığı yatırım faaliyetleri tamamen üretime yöneliktir. 2013 yılı satış miktarımız 1 milyon 314 bin 378 ton olarak gerçekleşmiştir. 2014 Eylül ayı sonu itibarıyla demir çelik sektörüne 317.825 ton, Çates'e 524.001 ton ve diğer sanayiye 92.142 ton olmak üzere toplam 933.968 ton satış yapılmıştır. Kurum ticari maliyeti 2012 yılında 571 TL/ton, 2013 yılında 619 TL/ton olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılı programlanan ticari maliyet 640 TL/tondur. Maliyeti teşkil eden ana girdiler işçilik giderleri olup bunların toplam ticari maliyetteki payları yaklaşık yüzde 62'dir.

Kurumun ortalama satış fiyatları 2012 yılında 195 TL/ton, 2013 yılında 194 TL/ton olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılı programlanan ortalama satış fiyatı 181 TL/tondur. Kurum zararı 2012 yılında 529 milyon TL, 2013 yılında ise 558 milyon TL olarak gerçekleşmiştir, 2014 yılı beklenen zarar ise 580,42 milyon TL olarak öngörülmüştür. Kurumun 31 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla 63 milyon 350 bin TL alacağına karşılık 32 milyon 779 bin TL borcu bulunmaktadır.

Yeniden yapılanma programı kapsamında yürütülen faaliyetler:

2004 yılından itibaren Türkiye Taşkömürü Kurumu rasyonel bir işletme hâline getirilmesi, üretim ve verimliliğin artırılması, ülkemiz taşkömürü kaynaklarının en etkin bir şekilde değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması amacıyla yeniden yapılanma programı hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur. Bu programla hedeflenen satılabilir taşkömürü üretimini kurumun kurulu kapasitesi olan 5 milyon ton yıl seviyelerine çıkarmaktır. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar aşağıda özetlenmiştir.

1) Ana altyapı hazırlıkları; kurumdaki üretim düşüklüğünün en önemli nedenlerinden biri havzanın alt yapısını oluşturan hazırlıkların (kuyular, ana kat galerileri, kömürü hazır hâle getiren rekup galerileri ve diğer) çok gecikmesi veya

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 2

zamanında yapılmamasıdır. Bu nedenle yıllardır gecikmiş olan ve kurum için önem arz eden ana alt yapı hazırlıklarımızın bir an evvel tamamlanması amacıyla ihale yoluyla sürdürülmeye başlanmıştır. Bu kapsamda yaptırılan kuyu ve galeri projelerimiz özetle şu şekildedir.

Kuyular: Son yıllarda kurumun yatırım programlarında önemli yer olan kuyu tesislerinden önemli bir kısmı tamamlanarak hizmete alınmıştır. Hizmete alınan kuyular şunlardır: +126/-660 katları arasında hizmet veren Karadon Taşkömür İşletmesi, 75. Yıl Cumhuriyet Kuyusu 2004 yılında, +126/-735 katları arasında hizmet veren Karadon Yeni Servis Kuyusu Ağustos 2006 tarihinde, +19/-820 katları arasında hizmet veren Kozlu Uzun Mehmet-1 Kuyusu Nisan 2006 tarihinde, -300 katına hizmet veren Armutçuk 13 no.lu Kuyunun ekisi 300, ekisi 400 arasının teçhizi 2006 yılında, +30/-720 katları arasında hizmet veren Kozlu Taşkömürü İşletmesi İncirharmanı Havalandırma Kuyusu 2013 yılında +76/-640 katları arasında hizmet veren Karadon Taşkömürü İşletmesi Kilimli Havalandırma Kuyusu 2014 yılında tamamlanarak devreye alınmıştır.

Ayrıca, Karadon TİM 1 no.lu kuyu derinleştirme (+50/-780 arasında) tesisi ile Çatalağzı Kuyusu'nun devre dışı bırakılması ve Armutçuk TİM'de üretimin zorunlu olarak yoğunlaşacağı 1 ve 2'nci blok dik damar üretim projeleriyle birlikte yeni bir kuyunun +185/-750 tesis edilmesi planlanmış olup ihale hazırlıkları sürdürülmektedir.

Ana kat hazırlıkları: Toplam 35 kilometre galeri ihalesi yapılmış olup bunun 31 kilometresi tamamlanmıştır. Bu hazırlık çalışmalarının tamamlanmasıyla yaklaşık 90 milyon ton taşkömürü üretime hazır hâle gelecektir.

Tamamlanan ve devam eden hazırlık çalışmaları özetle şu şekildedir:

Kozlu Taşkömürü İşletmesi -560 reкуп galerileri ve -630 katı ilk kısım galerilerinin sürülmesi: Toplam iş miktarı 3.112 metre olup 2007 yılında proje tamamlanmıştır.

Kozlu TİM -560 Kılıçlar Galerisi ve -630 katı 2'nci kısım galerilerin sürülmesi: Toplam iş miktarı 7.953 metre olup 2014 Eylül ayı sonu itibarıyla 7.930 kilometre galeri sürülmüştür. Geçici kabul süreci devam etmektedir. Bu projenin tamamlanmasıyla -560/-630 katları arasındaki yaklaşık 12 milyon ton rezerv üretime hazır hâle getirilecektir.

Kozlu TİM -425/-485 kat galerilerinin ıslahı: Toplam iş miktarı 3.298 metre olup 13 Eylül 2010 tarihi itibarıyla 3.287 metrelik ilerleme yapılarak proje tamamlanmış ve 13/9/2010 tarihinde işin geçici kabulü, 03/11/2011 tarihinde de kesin kabulü yapılmıştır.

Armutçuk TİM -400/-450 kat galerileri ıslahı ve -500/-550 kat hazırlığı: Toplam iş miktarı 5.745 metre olup 2011 Ekim ayı sonu itibarıyla 5.338,40 metre galeri işi tamamlanmış ve Haziran 2014 tarihi itibarıyla işin geçici kabulü yapılmıştır.

Karadon TİM Yeni Servis Kuyusu Bağlantı Galerileri ve -540 kat hazırlığı: Toplam iş miktarı 6.892 metre olup 2013 Haziran ayı sonu itibarıyla 6.500 metrelik ilerleme sağlanmıştır. Çalışmalarına 17 Mayıs 2010 tarihinde meydana gelen grizu faciası nedeniyle yaklaşık bir yıl ara veren firma, daha sonra faaliyetlerine başlamıştır. Firmanın sözleşme hükümlerine olan yükümlülüklerini zamanında yerine getirmediğinden dolayı sözleşmesi 24/6/2013 tarihinde yönetim kurulu kararıyla feshedilmiştir.

Üzülmüş TİM -250 kat hazırlığı ile havalandırma ve nakliyat galerilerinin ıslahı: Üzülmüş Taşkömürü İşletmesinde yaklaşık 11,5 milyon ton rezerv üretime hazır hâle getirilmesi amacıyla ihale yapılmıştır. İşin miktarı 6.477 metre olup Haziran 2013 sonu itibarıyla 4.831 metre iş yapılmıştır. Firma işi süresinde tamamlayamadığı için 24/6/2013 tarihinde yönetim kurulu kararıyla sözleşmesi feshedilmiştir.

2) Tüvenan kömürlerin yıkattırılması: Kurumumuz tüvenan kömürlerinin yıkandığı lavvarlar teknik ve ekonomik ömürlerini tamamladıklarından dolayı kömür yıkama hizmetleri dışarıdan hizmet alımı yoluyla yaptırılmaktadır. Bu şekilde piyasanın istediği nitelikte ürün elde edilerek ayrıca yıkama birim maliyetlerinde ise tasarruf sağlanmıştır. Hizmet alım yoluyla yıkama birim maliyetleri, kurum yıkama birim maliyetlerine göre yaklaşık 1/3 oranında düşük gerçekleşmektedir.

Tüvenan kömürlerin hizmet alımı yoluyla yıkattırılması işine 2006 yılında başlanmıştır. Başlangıçta beş yıllık süre için izin alınabilmiştir. Ancak, sürenin kısa olması, deneyimli firmaların ihaleye katılmaması gibi nedenlerle tüvenan kömürlerin on beş yıllık süre için ihaleye çıkılması için bakan oluru alınmıştır. Bu kapsamda, Kozlu ve Karadon Taşkömürü İşletmeleri tüvenan kömürlerini on beş yıl süreyle yıkattırılmak üzere 16/6/2014 tarihinde ihaleye çıkmış ancak Kamu İhale Kurumunun yapılan ihalelerdeki ÇED mevzuatıyla ilgili aldığı kararla ihaleler TTK Yönetim Kurulu kararıyla iptal edilmiştir. Hâlen Kozlu, Üzülmüş ve Karadon Taşkömürü İşletmelerinde üretilen tüvenan kömürler, doğrudan temin usulüyle üçüncü şahıslara yıkattırılmaktadır.

3) İşçi alımı: Kurumumuzun yeniden yapılanma programının temel hedefi üretim artışının sağlanarak kısa dönem içinde 5 milyon ton/yıl üretim seviyesine ulaşmaktır. Bu hedefe ulaşabilmek için işçiliğin belirlenen norm kadroyla yer altı 11.500, yer üstü 2.500 olmak üzere toplam 14 bin seviyesinde tutulması gerekmektedir. Bu nedenle, mevcut durumda ihtiyaç olan iş gücü açığının ivedilikle giderilmesi ve kademeli olarak norm kadro seviyesine gelinmesi, bu seviyenin korunması için ise her yıl ihtiyaç olacak şekilde işçi alımı yapılması önem arz etmektedir.

2006 yılında emekliliğini hak eden toplam 2.318 yüksek ücretli işçilerin yerine, gruplu çalıştırılmak üzere düşük maliyetli ve genç elemanların istihdam edilmesi için yevmiyeli ve sürekli işçi statüsünde 15/11/2005 tarih ve 2005/9.663 sayılı kararname eki karar çerçevesinde 1.120 pano ayak üretim işçisi, 100 nitelikli işçi olmak üzere toplam 1.220 kişi işe alınmıştır. 2006 ve 2007 yıllarında emekli olan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdür, biraz daha güncele gelelim. 2005'teki işçi alımı...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Bugüne kadar alabildiğimiz işçiler onlar Sayın Vekilim.

Gelinen bu aşamada, kurumumuzun önümüzdeki otuz yılı içine alacak şekilde yapılan altyapı yatırım çalışmalarında kömür üretimine paralel olarak yapılacak olan tüm yer altı faaliyetlerinin iş güvenliği kuralları çerçevesinde idamesinin sağlanması da büyük önem arz etmektedir. Bu hizmetleri yapacak eleman alınmadığı takdirde mevcut altyapının korunması ve ileriye yönelik olarak yapılan yatırımların idamesi güçlenecek, hatta imkansız hâle gelecektir.

(Karşılıklı konuşmalar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Arkadaşlar, sessiz olabilir misiniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sükûneti sağlayalım lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 3

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdür, mikrofonu yanınıza alıp yüksek sesle söyler misiniz.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Bu nedenle, gerek mevcut yapının korunması gerekse yeni yatırımlara paralel olarak yer altında üretime destek gayesiyle bu işlerin sağlıklı ve güvenli bir şekilde yapılması gerekmektedir. Bu eksiğin bir an önce kapatılması sorumluluk arz etmektedir.

Mevcut durumda faaliyetlerin yürütülmesi ve üretimin idamesi açısından acil olarak 2.200 pano ayak üretim işçisi ile 1.000 üretime destek işçisi olmak üzere toplam 3.200 işçiye ihtiyaç bulunmaktadır.

4) Üretimde mekanizasyon projesi: Kurumda 2004 yılından itibaren devam eden ve ana altyapı hazırlıklarına paralel olarak kömür üretim maliyetlerini düşürmek, verimliliği artırmak ve daha emniyetli bir teknik çalışma ortamını sağlamak amacıyla üretimde tam mekanize kazı sistemlerinin araştırmaları da sürdürülmüştür.

2011 yılından itibaren kurum yönetimi, özellikle dik damarlarda uygulanan ve bugüne kadar İspanya, Çek Cumhuriyeti gibi ülkelerde kendini kanıtlamış MV4 tipi teçhizatın kurum ocaklarında denenmesi kararlarını almışlar ve bu kapsamda bu ülkelerle karşılıklı teknik ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Yapılan ziyaretler sonucunda, bu tür teçhizatların havzanın jeolojik yapısı ve kurum altyapı tesislerine uyum sağlayabilecek taşınabilir, mukavim ve çalışanların pratik olarak kullanabileceği sistemler olduğu görüşü oluşmuştur.

Başlangıçta Amasra TİM'de pilot bir kömür panosunda mekanize üretim metodunun uygulanması ve elde edilecek sonuçlara göre havza çapında yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Bu amaçla, 13 Haziran 2012 tarihinde ihale yapılmış olup 15 Ağustos 2012 tarihinde de sözleşme imzalanmıştır. İhaleyi kazanan firma, 2012 yıl sonu itibarıyla teçhizatın imalatına yönelik çalışmaları tamamlamış ve 2013 Mart ayı başında kurumumuza naklini gerçekleştirmiştir. Mekanize kazı teçhizatıyla yapılan deneme çalışmalarıyla istenilen başarı elde edilmiştir. Mekanize kazı teçhizatının kurumun diğer müesseselerindeki dik damarlarda birbirini izleyerek yaygınlaştırılması ve ayrıca, düz ve az eğimli damarlarda farklı çalışmalar için araştırmalar sürdürülmektedir. Bu tür teçhizatların kullanımında esas olan, maliyetlerin düşürülmesi, verimliliğin artırılmasıdır. Bu nedenle, teçhizatın giderek artan verimlilikle sürdürülebilirliği amaçlanmaktadır. Mekanizasyona uygun olmayan yerlerde ise geleneksel çalışmalara devam edilecektir.

Bu tür teçhizatın Karadon, Üzülmüş ve Kozlu taşkömürü işletmelerinde kullanılmasına yönelik uygun damarlar mevcut olup 2014 yılı için Karadon Taşkömürü İşletmesi Gelik İşletmesindeki dik damarlarda uygulanmak üzere aynı tip teçhizatın bu defa daha kalın, 1.7 ile 2.7 metre damarlarda denenmesi ve başarılı olunması hâlinde satın alınmasına yönelik ihale hazırlıkları sürdürülmektedir. Teçhizatın başarılı olması hâlinde bu müessesemizde hazır hâlde bulunan 3.3 milyon ton rezerv kısa sürede üretilmektedir.

Ayrıca, teçhizatın diğer müesseselerimizden Kozlu ve Üzülmüş TİM'deki dik damarlarda kullanılmasına yönelik de bir planlama yapılmış olup önümüzdeki kısa dönemde bu müesseselerimizde de yaygınlaştırılacaktır. Bu şekilde havza çapında toplam 5,5 milyon ton hazır rezerv mekanize kazı sistemiyle üretilmektedir. Bu tür teçhizatların havza çapında yaygınlaştırılmasıyla kurumumuzun maliyetleri içerisindeki yüksek paya sahip işçilik ve malzeme giderlerinde önemli oranda azalma sağlanacaktır.

5) Kömür Kaynaklı Metan Gazı Arama ve İşletme Projesi: Havzada kömürlü seriler içerisinde bulunan ve işletmecilik esnasında tehlike arz ettiği için ortamdan uzaklaştırılması gereken metan gazının üretimden önce dışarı alınması, ortamdan çekilen gazın kullanıma sunulması kurum ve ülke ekonomisine katkıda bulunması amacıyla Kömür Kaynaklı Metan Gazı Arama ve İşletme Projesi ihale edilmiştir. 1 no.lu saha için 24/01/2005 tarihinde yapılan ihaleyi Hema Doğal Enerji Kaynakları kazanmış ve firma ile 8/03/2005 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Çalışma süresi iki yıl arama ve on beş yıl işletme safhası olmak üzere toplam on yedi yıldır. Firma yüzde 17,4 oranında redevans payı ödeyecektir. Bugüne kadar 10 ayrı sondaj tamamlanmıştır, bu sondajlardan 5 adedinde çatlatma işlemleri yapılmıştır. Ticari olarak metan gazı üretimi için çalışmalar sürdürülmektedir. 2 no.lu saha için 21/11/2011 tarihinde ihaleye tekrar çıkmıştır, ihaleyi Delta Uluslararası İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi kazanmıştır. Firma ile 9 Şubat 2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Firma 2 no.lu saha için yüzde 10 oranında redevans payı ödemeyi taahhüt etmiştir. Projenin etüt ve arama dönemi üç yıldır, firma başarılı olması durumunda işletme dönemine geçilecektir, işletme dönemi otuz yıldır.

6) İş Güvenliğinin ve Ekonomisinin Geliştirilmesi Projesi: Kurumumuz 2011 yılında Uluslararası Sosyal Güvenlik Birliği madencilik bölümüne, İSSA Mining üye olmuştur. 16/04/2012 tarihinde İSSA Mining ile teknik iş birliği anlaşması yapılarak Türkiye madenciliğinde mevcut şartları iyileştirmek, iş kazaları ve meslek hastalığı tazminatlarını düşürmek, ekonomik üretim ve verimliliği artırmak amacıyla Türkiye taş kömürü madenlerinde İş Güvenliğinin ve Ekonomisinin Geliştirilmesi Projesi uygulamaya konulmuştur. Proje kapsamında Kozlu TİM'de pilot çapta bir uzun ayak panosu kurularak tahkimat modellemesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Liman hizmetleri: Zonguldak Limanı 2013 yılı geliri 745.428 lira, 2014 programı da 909 bin TL'dir. İşletme hakkı kuruma ait olan Zonguldak Limanı uluslararası deniz taşımacılığına uygun hâle getirilmiştir. Zonguldak Limanı'ndan haftada 3 ila 6 arasında Zonguldak-Ukrayna Ro-Ro seferleri yapılmakta ve inşaat malzemeleri, makine, teçhizat, narenciye ve tekstil ürünleri ihraç edilmektedir.

Kömür yıkaması, kömür taş ve lavvar atığının nakli ve yayılması: Kurumumuzun müesseselerinde üretilen tüvenan kömürlerinin, ocaklardan çıkan taşların, lavvar atıklarının nakli veya yayılması işiyle müesseselerimizin ihtiyacı olan tüm ocak malzemelerinin nakli işini daha ekonomik olması nedeniyle 2002 yılından itibaren hizmet alımı yoluyla yaptırılmasına başlanmış olup giderek yaygınlaştırılmaktadır. 2006 yılından itibaren de kömür torbalama ve yıkama işleri hizmet alımı yoluyla yapılmaktadır.

Redevanslı sahalar: 5/06/2004 tarih ve 25483 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5177 sayılı Maden Kanunu'na getirilen düzenlemelerle özel sektörün Zonguldak havzasında redevans yoluyla üretim yapmasının önü açılmıştır. Böylece taş kömürü potansiyelimizin en iyi şekilde değerlendirilmesi ve üretimin artırılmasıyla yaratılacak istihdam marifetiyle bölge ekonomisi canlandırılmıştır. Bu kapsamda 31 taş kömürü, 3 kuvars kumu ve 1 adet de boksit olmak üzere toplam 35 saha redevans yoluyla özel sektör işletmeciliğine açılmıştır. Redevanslı sahaların tamamında 2014

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 4

Eylül ayı sonu itibarıyla 388.080 ton taş kömür üretimi gerçekleştirilmiştir. Bu sahalarda yaklaşık 5.016 kişi istihdam edilmektedir. Redevanslı saha üretimleri tabloda görülmektedir.

Büyük ölçekli sahalardan Amasra-B sahası, Alacaağzı-Kandilli -300 kotu üzeri sahası işletme faaliyetleri sürdürülmektedir. Alacaağzı-Kandilli -300 kotu üzerindeki sahasında sözleşme başlangıcından bu yana 1 milyon 40 ton üretim yapılmıştır. Gelik Dik Kanat sahasını alan firmanın işletme projesi kurumumuzca onaylanmış olup hazırlık dönemi başlamıştır. Bağlık-İnağzı sahasını alan firma sahada işletmecilik yapılamayacağına dair 9/06/2014 tarihli yazısıyla kuruma başvurarak karşılıklı fesih ve kesin teminatın taraflarına iadesini talep etmiştir. Firmanın talebi sözleşmenin ilgili hükümleri çerçevesince inceleme aşamasındadır.

Sonuç:

Türkiye Taşkömürü Kurumu, ülkemizin taş kömürü üreten tek kuruluşudur. Ülkemizin yıllık koklaşabilir taş kömürü ihtiyacı 6 milyon ton olup, gelecekte bunun 7-8 milyon tonlara ulaşacağı öngörülmektedir. Ülkemizin koklaşabilir taş kömürü ihtiyacının yerli kaynaklardan sağlanmasına yönelik kurumumuzda son on yılda önemli faaliyetler gerçekleştirilmiş olup hâlen devam etmektedir.

Kurumumuzda üretimin artırılması, işçi sayısının norm kadro seviyesinde tutulması ve üretimde mekanizasyonun yaygınlaştırılması ile sağlanabilecektir. Başlangıçta dik damarlarda uygulanmasına yönelik çalışmalar planlanmış olup, gelecekte düşük eğimli damarlarda uygulama yapılarak üretimin kurulu kapasite seviyelerine getirilmesi ve maliyetlerin en aza indirilmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda devam eden ve hazırlık aşamasındaki projelerin gerçekleştirilmesi ile devreye alınan derin kuyular ve sürdürülmekte olan ana kat hazırlıklarının tamamlanması ile ana alt yapı hazırlıkları gelecek otuz yıla hizmet verecektir. Amasra Taşkömürü İşletmesinde başlatılan dik damar mekanize kazı çalışmalarının Karadon, Kozlu ve Üzülmüş taş kömürü işletmelerinde yaygınlaştırılması neticesinde üretimde verimlilik artacak ve ortalama maliyetler düşecektir. 4 milyon tonun üzerinde koklaşabilir kömür üretilerek ülkemizin demir çelik sektörü ihtiyacının büyük bir kısmı havzadan karşılanabilecek ve bu sektörde dışa bağımlılık azaltılacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, değerli arkadaşlar; şimdi önerilere geçeceğiz. Kuruluşun 2010 yılından kalan bir adet önerisi bulunmaktadır. Bu, aynı zamanda 2011 yılının 1 ve 2012 yılının 1 no.lu önerisi olarak aynı mahiyettedir.

Güncel olan 2012 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum, buyurun.

Öneri 1:

Türkiye taş kömürü rezervinin mümkün olan en ekonomik şartlarda üretilerek ekonomiye kazandırılması, maliyetlerin azaltılması, üretimin artırılması ve kısa vadede kurum zararlarının kabul edilebilir seviyelere çekilmesi amacıyla; önceki yıllarda başlatılan hazırlık yatırımlarında gecikmelere sebep olan sorunların çözülmesi suretiyle mevcut yatırımların mümkün olan en kısa sürede tamamlanması.

Zonguldak havzasının jeolojik özelliklerinin zorunlu sonucu olarak uygulanan ve birim iş gücü maliyeti yüksek olan emek yoğun ağırlıklı klasik üretim yönteminin imkânlar elverdiği ölçüde zaman içinde azaltılması, üretim faaliyetlerinde otomasyon ve mekanizasyon uygulamalarına geçilebilmesi için araştırma, geliştirme çalışmalarına ağırlık verilmesi, yönetimde etkinlik ve iş disiplininin geliştirilmesi, iş gücü ve tesis verimliliklerinin yükseltilmesi, ocaklardan daha temiz kömür elde edilmesine yönelik önlemler alınması.

Yüklenici eliyle açılanlar da dâhil pek çok galeride yeterli sayı ve nitelikte üretime yardımcı, hazırlık, tamir tarama, elektromekanik, bakım onarım ve bunun gibi işçiler bulunmadığı için bu galerilerde zamanında ve yeterince bakım onarım ile tamir tarama yapılamadığından kesit daralması, taban kabarması olduğu, yolların bozulduğu, ocak içi nakliyatın aksadığı, etkin bir havalandırmanın yapılamadığı, bütün bu sebeplerle özellikle iş güvenliğinin çok olumsuz etkilendiği, iş gücü verimlilikleri ve üretimin düştüğü görüldüğünden, üretime yardımcı işçiliklerde görülen belirgin açığın yeterli sayı ve nitelikte işçi alınarak giderilmesi. Emekli olan yer altı üretim işçilerinin yerine zamanında yeni işçi alınması ve işçi sayısındaki yetersizlik nedeniyle üretimde darboğaz oluşmaması hususlarında yetkili merciler nezdindeki girişimlerin sürdürülmesi.

BAŞKAN – Buyurun.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Cevap 1: Kurumda geciken ana alt yapı hazırlıklarının bir an önce tamamlanmasına yönelik 2004 yılından itibaren başlatılan çalışmaların önemli bir kısmı tamamlanmış bir kısmı ise devam etmektedir. Bu doğrultuda kurumumuz müesseselerinin derin kuyu ihtiyacının büyük bir kısmı giderilmiştir. Bu kapsamda; havalandırma, malzeme, taş, posta ve insan naklinde kullanılmak üzere Karadon TİM'de 2, Kozlu TİM'de 1 olmak üzere 3 adet derin kuyu tesis edilerek hizmete alınmıştır.

Ayrıca, müesseselerimizde mevcut havalandırma problemlerinin ortadan kaldırılarak daha etkin bir havalandırmanın sağlanması için ihtiyaç olan birer adet hava çıkış kuyusu tesis edilmiştir. Yeni tesis edilen Kozlu İncir Harmanı Kuyusu ve Karadon Aslan Bahçesi Kuyusu ile Kozlu Ali Soydaş ve Armutçuk Taşkömürü İşletmesi için olmak üzere 4 adet aspiratör temin edilmiş, Kozlu İncirharmanı Havalandırma Kuyusu 24/11/2013 tarihinde, Kilimli Havalandırma Kuyusu 27/04/2014 tarihinde hizmete alınmıştır. Diğer taraftan, Karadon TİM'in kömür ihraç kuyusu olan Çatalağzı Kuyusu devreden çıkarılarak Karadon 1 No.lu Kuyunun +49/-420 kotları arasında tarama ve -420/-780 kotları arasında derinleştirme yapılarak 6,5 metre çapında kömür ihraç kuyusu olarak teçhiz edilmesi ve Armutçuk Taşkömürü İşletmesinde +200/-700 kotları arasında 6,5 metre çapında 850 metre derinliğinde yeni bir harici hizmet kuyusunun tesis edilmesi ile ilgili ihale hazırlıkları sürdürülmektedir.

Derin kuyu çalışmalarına paralel olarak geciken ana kat hazırlıklarının da bir an önce tamamlanmasına yönelik çalışmalara hız verilmiştir. Ana kat hazırlıklarının bir kısmının kurumdaki işçi sayısının yetersizliğinden dolayı ihale yoluyla sürdürülmesi öngörülmüştür. Bugüne kadar yaklaşık 35 kilometre galeri ihale edilmiş, bunun yaklaşık 31 kilometresi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 5

tamamlanmıştır. Kurum imkânlarıyla kat hazırlıklarının sürdürülmesine devam edilmektedir. Bu hazırlıkların tamamlanması sonucu, yaklaşık 90 milyon ton rezerv üretime hazır hâle gelecektir.

Bilindiği üzere, yeni bir katın üretime hazırlanması damar içi hazırlıklarla birlikte on-on beş yıllık bir dönemde gerçekleştirilebilmektedir. Kurum, mevcut durumda ana altyapı hazırlık dönemi içerisinde olup tüm bu hazırlıkların ortalama beş yıl içinde tamamlanma aşamasına gelmesi beklenmektedir. Bu hazırlıkların tamamlanmasını müteakip kademeli olarak istenilen hedeflere ulaşılabilecektir. 2003-2014 yılları ana altyapı hazırlıklarına ait yatırım programları ve gerçekleştirme miktarları tablo 1’de verilmektedir.

Kurumda kömür üretim maliyetlerini düşürmek, verimliliği artırmak ve daha emniyetli bir çalışma ortamını sağlamak amacıyla üretimde tam mekanize kazı sistemlerinin uygulanmasına yönelik araştırmalar sürdürülmektedir. 2011 yılından itibaren, özellikle dik damarlarda uygulanan ve bugüne kadar İspanya, Çek Cumhuriyeti gibi ülkelerde kendini kanıtlamış MV4 tipi teçhizatın havzanın jeolojik yapısı ve kurum altyapı tesislerine uyum sağlayabilecek taşınabilir, mukavim ve çalışanların pratik olarak kullanılabileceği sistemler olduğu görülmüş ve kurum ocaklarında denenmesi kararı alınmıştır. Başlangıçta, Amasra Taşkömürü İşletmesinde pilot uygulama olarak bir kömür panosunda mekanize kazı teçhizatının denenmesi ve başarılı olması hâlinde havza çapında yaygınlaştırılması planlanmıştır.

Bu doğrultuda, 13/06/2012 tarihinde ihaleye çıkılmış, ihaleyi 6 milyon 790 bin euroyla Çek Cumhuriyeti’nden Ostroj firması kazanmıştır. Firmayla 17/08/2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Firma teçhizatın imalatını iki yüz takvim günü içinde tamamlamış ve teçhizat 06/03/2013 tarihinde Amasra Taşkömürü İşletmesi karo sahasına getirilmiştir. 20 Mart 2013 tarihinde başlayan montaj çalışmaları, 28 Eylül 2013 tarihinde kazı performans çalışmaları termine uygun olarak tamamlanmış ve teçhizattan istenilen başarı elde edilmiştir. Sözleşmeye göre, günlük 2,4 metre ortalama ilerleme öngörülmüş ve bu ilerlemenin üzerinde bir gerçekleştirme sağlanmıştır. Ayrıca, teçhizatın deformasyonlara karşı dayanımı başarılı bulunmuştur. İki yüz on günlük deneme çalışmaları 9 Kasım 2013 tarihinde tamamlanmış ve teçhizatın geçici kabulü yapılmıştır. Teçhizat, havza jeolojik yapısına uygun nitelikte montaj ve demontajı kısa sürede yapılabilicek, istenilen ağırlıkta olup üretim hızı yüksektir.

Projeden elde edilen fiili sonuçlarla randımanlarda klasik sisteme göre 4 kat artış, üretimde 3 kat artış sağlanmıştır. İş gücünden önemli miktarda tasarruf yapılmış olup klasik sistemde 1 panoda günde 90 işçiyle çalışılırken mekanize sistemde bu sayı 27 kişi olarak gerçekleşmiştir. Bu süre içerisinde herhangi bir iş kazası da yaşanmamıştır.

Mekanize kazı teçhizatının kurumun diğer müesseselerindeki uygun dik damarlarda yaygınlaştırılmasıyla düz ve az eğimli damarlarda farklı çalışmalar için fizibilite çalışmaları yürütülmektedir. Mevcut teçhizatın Karadon, Kozlu ve Üzülmüş Taşkömürü İşletmelerinde kullanılmasına yönelik uygun damarlar ve yaklaşık 5,5 milyon ton rezerv mevcut olup Amasra TİM’deki panoların bir buçuk-iki yıl içinde tamamlanmasını müteakip teçhizatın bu müesseselerimizde de kullanılması ve yaygınlaştırılması planlanmış ve buna göre bir termin planı hazırlanmıştır.

2014 yılı için Karadon Taşkömürü İşletmesinin Gelik İşletmesindeki dik damarlarda uygulanmak üzere aynı tip teçhizatın bu defa daha kalın -1,7-3,2 metre- damarlarda denenmesi ve başarılı olunması hâlinde satın alınmasına yönelik ihale hazırlıkları sürdürülmektedir. Teçhizatın başarılı olması hâlinde bu müessesemizde hazır hâlde bulunan 3,5 milyon ton rezerv kısa sürede üretilabilecektir.

Bu tür teçhizatların kullanımıyla maliyetlerin düşürülmesi, verimliliğin artırılması hedeflenmektedir. Bu nedenle, teçhizatın giderek artan verimlilikte sürdürülebilirliği amaçlanmaktadır. Mekanizasyona uygun olmayan yerlerde ise geleneksel çalışmalara devam edilecektir.

Kurumda devam eden ana altyapı hazırlıklarından tesis edilen derin kuyularla etkin bir havalandırma sağlanmıştır, çalışma alanlarına her türlü malzeme nakli kolaylaşmıştır, posta, taş nakli kolaylaşmıştır, işçilerin iş yerlerine daha kısa sürede ulaşmaları sağlanarak efektif çalışma süreleri artırılmıştır, ana kat hazırlıkları çalışmalarında en önemli kısmını oluşturan malzeme, insan ve posta nakli doğrudan kesintisiz yapılmaya başlanmıştır. Ayrıca, bu kuyuların hizmete girmesiyle birlikte daha önce desandre, dâhilî bür ve ara nakliye kısımları ile sağlanan kesintili hizmetler ortadan kaldırılarak üretim dışı işçiliklerde ve işletme maliyetlerinde iyileşme sağlanmıştır.

Diğer taraftan, kat hazırlıkları kapsamında gerek yeni açılan gerekse mevcut galerilerde ana nakliye yollarının tesis edilmesi, iyileştirilmesine yönelik işler de yer almış olup bu çalışmalar da sürdürülmektedir. Ayrıca, yeni lokomotif, vagon benzeri makine teçhizat alımları yapılarak nakliyat altyapısının iyileştirilmesi sağlanmaktadır. Yatırım programı kapsamında üretimin idamesini sağlamak üzere, iş yerlerimizde mevcut ekonomik ömrünü tamamlamış, verimliliği düşük, bakım-onarım giderleri ve enerji tüketimleri yüksek olan makine ve teçhizatın yenilenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Bu çalışmalara paralel olarak kurumda havza koşullarına uygun teknoloji kullanma çabaları sürdürülmektedir. Bu süreçte, yatırımlar içerisinde ayrılacak kaynak oranında modernizasyon ve mekanizasyon geçiş çalışmalarına devam edilmektedir.

Kurumda yürütülen konsantrasyon çalışmaları kapsamında aktif üretim kat sayısının 2’ye düşürülmesi ve daha verimli damarlardan üretim yapılması planlanmaktadır. Ayrıca, üretimde mekanizasyona yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Kurulan yeni lavvarlarla piyasanın istediği nitelikte kömürlerin elde edilmesine yönelik önemli iyileşmeler sağlanmıştır. Bu şekilde üretimin artırılması ve daha temiz kömür elde edilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Üretime yardımcı işçiliklerde görülen belirgin açığın yeterli sayı ve nitelikte işçi alınarak giderilmesi amacıyla, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığına muhatap 26/11/2012 tarih ve 3602-828/15236 sayılı yazımızla 1.500 üretim işçisi ile 1.000 üretime destek işçisi olmak üzere toplam 2.500 işçi talebinde bulunulmuş, ancak talebimizin 2012 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programı’nın ilgili maddeleriyle ilişkilendirilemediği, şu aşamada talebimiz ile ilgili değerlendirilme yapılamayacağı bildirilmiştir.

31/08/2014 tarihi itibarıyla 7.422 yer altı, 1.851 yer üstü olmak üzere toplam 9.273 işçi mevcut olup 11.500 yer altı, 2.500 yer üstü olmak üzere toplam 14 bin işçi sayısındaki norm kadroya göre 4.727 işçi açığı bulunmaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 6

Emekli olan yer altı üretim işçilerinin yerine zamanında yeni işçi alınması ve işçi sayısındaki yetersizlik nedeniyle üretimde darboğaz oluşmaması amacıyla, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığına muhatap 16/12/2013 tarih ve 7441/16120 sayılı yazımızla, 2.200 yer altı pano-ayak üretim işçisi, 250 yer altı hazırlık işçisi, 200 yer altı tarama ve sökülme işçisi, 250 yer altı nakliyat işçisi, 300 yer altı-yer üstü elektromekanik işçisi olmak üzere -2.200 üretim işçisi, 1.000 üretime yardımcı işçisi- toplam 3.200 işçi talebinde bulunulmuş, ancak talebimiz Hazine Müsteşarlığınca uygun görülmemiştir. Ayrıca, her yıl yayımlanan Genel Yatırım ve Finansman Programı kapsamında içerisinde Hazine Müsteşarlığının uygun görüşleri sonucunda elektromekanik grubu içinde yer alan çeşitli sanatlarda 2013 yılında 75 nitelikli işçi ile 50 hazırlık işçisi işe başlatılmıştır. Bunun yanında, sadece yeni kurulacak olan mekanize sistemde çalıştırılmak üzere, Hazine Müsteşarlığına 31/07/2013 tarih ve 10611 sayılı yazımızla yapılan 148 hazırlık işçiliği ve 42 tarama ve sökülme işçisi ile üretime yardımcı çeşitli yan sanatlarda 104 nitelikli işçi talebimiz uygun görülmemiştir.

2014 yılında Genel Yatırım ve Finansman Programı'na "Açıktan ve Naklen Atama" başlıklı 4/1-a maddesi, işten ayrılanların yüzde 75'i kapsamında, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığına muhatap 24/02/2014 tarihli ve 823-2263 sayılı yazımız ile elektromekanik ve üretime yardımcı işçiliklerde çalıştırılmak üzere çeşitli işçiliklerden yapılan toplam 470 nitelikli personel talebimize karşılık anılan müsteşarlıkça elektromekanik grubu içinde yer alan işçiliklerden 15, üretime yardımcı yer altı işçiliklerden, hazırlık işçiliğinden 62, nakliyat işçiliğinden 30, tarama sökülme işçiliğinden 16 ve bakım onarım işçiliğinden 9 olmak üzere toplam 132 nitelikli personelin işe alınması uygun görülmüş ve yapılan işlemler neticesinde işe başlatılmışlardır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına muhatap ve 08/08/2014 tarihli ve 6025-9861 sayılı yazımız ile de anılan müsteşarlıktan yine elektromekanik ve üretime yardımcı işçiliklerde çalıştırılmak üzere çeşitli sanatlarda toplam 286 nitelikli personel talep edilmiş olup hâlen cevap beklenmektedir. Bu konuda da 225 işçiye, en son gelen yazıyla, Hazine Müsteşarlığı izin vermiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, söz almak isteyen arkadaşlara söz vereceğim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, Sayıştay bu konudaki şeyi yeterli görüyorsa bir de bu konuda Sayıştayı dinleyelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayıştayı dinleyelim de önce biz de bir iki şey söylemek istiyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani zaten ben..

BAŞKAN – Şimdi...

KAMER GENÇ (Tunceli) – "Cık"larla "cak"larla bu iş bitmiş, kaç senelik bir müessese bu kadar zarar ediyor... Hep "Yapılacak, yapılacak..." Şimdiye kadar neredeydi bu arkadaşlar? Sayıştay cevap versin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben bu öneri hakkında bir şey söylemek istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bence biz üye arkadaşlarımıza söz verelim, sonra Sayıştayın da düşüncesini alalım.

Buyurun, Sayın Sarıbaş söz istemiş.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sayın Başkan, çok değerli çalışma arkadaşlarımız, çok değerli bürokrat arkadaşlar; hepinize günaydın.

Öncelikle usul ve öneri hakkında bir şeyler söylemek istiyorum. Alt komisyonda ve kitabın, bütün Sayıştayın, raporların incelenmesi, TTK'nın düzeltilmesi, teftişi, işçi alımı, yüklenici, bütün 1, 2, 3, 4, 5, bütün hepsi bir öneride toplanmış yani başka öneriye ihtiyaç kalmamış. Böyle bir inceleme ve böyle bir öneri olamaz, bunu belirtmek istiyorum. Yani, ben, şimdi burada konuştuğumda tüm TTK'yı incelemiş olacağım çünkü içerisinde hepsi var, yani bunun içerisinde teftiş raporları var, redevanslar var. Bunun içerisinde hepsi giriyor. Onun için, böylesi kapsamlı bir inceleme ve Komisyonun önüne böyle gelmesinin bizim için çok etik ve doğru olmadığına... Teknik açıdan doğru değil bir kere, en azından. Böyle bir öneri getirilmesi çok hoş değil yani hepsi ayrı bir öneri bunların, ayrı bir inceleme konusu; işçilik ayrı, öbürü ayrı... Bir müessese kaç yıl bir rapor hazırlıyor, çalışma yapıyor o kadar, bütün alt kurumları, hepsi, o kadar teknik eleman çalışıyor, rapor hazırlıyor ve hiçbirisi de tutmuyor. E, biz burada, bunların aynısını, bir saat içerisinde bütün kurumu bu şekilde denetleme hakkını nasıl bulabileceğiz? Şimdi, onun için özellikle teknik açıdan, Sayıştayın böyle bir öneriyle tek tek gelmesi... Hazırladığınız bütün kitabı benim şimdi konuşmam gerekecek. Onun için de başlayacağım, biraz uzun sürecek Başkanım, çünkü hepsi burada var zaten, yeni maddelerde konuşacağımız pek bir şey kalmıyor. Onun için de özellikle buradaki, Komisyondaki tüm milletvekili arkadaşlarımızın bu konuda biraz, anlamada zorluk ve konuşmada ızdırap çekeceğini söylemek istiyorum. Onun için, öncelikle nereden başlayacağız?

Bir, öncelikle verimlilik açısından bir bakmak isterim, çünkü sonuçta verimliliğe... Üretim, üretimin gecikmesi. Önce üretimle başlayalım. TTK'nın bütün bu kadar emek verip masraf yaptığı bu inceleme, araştırmalarının sonuçta hiçbirisini tutturamadığını görüyoruz yani üretim hakkındaki sayfa 56'yı açtığımızda, baktığımızda, 2011'le 2012 arasındaki üretim gerçekleştirme oranlarına baktığımızda hiçbir tane gerçekleşmiş oran yok. O zaman bence, burada yıllardır yapılan teknik bir sorun var, inceleme var. Burada her sene aynı şeyleri konuşmanın gereği yoktur diye düşünüyorum. Onun için de bu kadar masrafa, bu kadar emeğe, bu kadar altyapı çalışmalarına gerek yok. Onun için önerim, net -şimdi onun altlarına geleceğim- işçiliklerle ilgili, TTK emek artı işçilik, TL bölü üretim yani işçi sayısı ile üretimin eş değer olduğu bir emek ağırlıklı sistem hâlinde devam ediyor. Şimdi, burada bir, işçi ve kaçakçıların önlenmesi konusundaki tabloya da girmek istiyorum ama önce üretim ve sonuçtaki raporumu söylemek istiyorum. Burada artık sivil toplum örgütlerine ve üniversitelere rapor hazırlatmak ve bu konuda da yardım almak ve bunların doğrultusunda da, kısa bir süre içerisinde de bunu, altta bir sürü teknik eleman, kurumsal, uzun çalışma maliyetiyle sonuçlanacak böyle bir sistemin tutmadığını görüyoruz. Onun için, derhâl sivil toplum örgütlerine ve üniversitelere raporları hazırlatmalı ve bunları kurum uygulamaya geçirmelidir, net önerim yani somut öneri getiriyorum.

Yine, burada somut bir önerim daha... Komisyon, gene burada, bu tüm TTK'nın başarısız raporları sonucunda bir sonuç daha var, nedir bu sonuç? Hepsini incelediğimizde, sayfalarıyla rakamlarına baktığımızda, burada

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 7

üniversitelerden dedikten sonra, bununla ilgili üst komisyona bir önerim var. Üst komisyon bu konuda bir rapor hazırlamalı yani her sene önümüze gelen raporla ilgili, gerek bu raporla ilgili bir komisyon oluşturmali ve rapor hazırlamalı ve bu rapor da TTK'ya net olarak bildirilmelidir.

Benim çok somut iki önerim, çünkü her sene geliyoruz aynı şeyleri tekrarlıyoruz. Ben, soracağım soruları bundan önce de sormuştum, daha detaylı almak üzere sormaya devam edeceğim.

Şimdi gelelim işçilerle ilgili önemli konulardan bir tanesine. Ne diyor bu raporda? İşçilerle ilgili sorum net. Bu işçilerin çoğunun, incelediğimde... Rakamlar veriyorum, kendim de çalıştım. Bakın, Karadon... 19.428 gün sayısı, kişi sayısı 2.575, işe gelmediği günlerle ilgili, bunları birbirine böldüğümde ne çıkıyor biliyor musunuz? 7,5-8 gün yıllık ortalama bir işçinin kaybı var, gelmemesinin, kaytarmasının; bu bir.

İki-üç tanesini örnek veriyorum- Kozlu, 9.917 gün sayısı, kişi sayısına bölersem, 1.062 kişi; 9,3 gün yıllık ortalama gelmiyor, kayıtlarda yok, iş kaybı.

Yine, bununla ilgili bir örnek daha vereyim, üçüncü örnek. Amasra, 2.224/431 kişi, gün sayısı ortalama 5,2; kayıp. E, net rakam bunlar. Ben görüyorum burada yani iki saat, üç saat içerisinde, çalıştığım raporlar içerisinde. Bunları niçin, neden? Bakın, işe gelmeyenler kimlerdir? Çok net söylüyorum kimlerdir hiç sahaya girmeyenler, kart basmayanlar? Bunlar kimlerdir? Bir siyasi bağlantısı mı vardır, kim, niçin kayırdı? Kaç kişidir, siyasi etikle midir? Ve bu kadar işe gelmeyen insan vardır. İdarece, şantiyece kartlarının kontrol edilmemesi, basılmaması hakkında idari soruşturma kişiler hakkında açılmış mıdır? Burada Sayıştay'da işin içine sokuyorum. Ve geliyor gidiyor hiç... Ama sonuçta yaptırım gücünün sadece tavsiye kararları incelemesinin olduğu bir bölümle, cezai müeyyidenin çalışmadığı sürece her sene bu sorunun önümüze geleceğinin somut kanıtıdır. Onun için, burada hiçbir cezai sorumluluğu olmadığını, sadece raporlarda bunların tespit edildiğini görüyoruz. Burada bu sorunun karşılığını da idareden ve Sayıştaydan istiyorum.

Yine, gene her seferinde konu oluyor ve soruyoruz. Burada sayfa 45'te hep redevans ya da teknik... Lavarlara da geleceğim, diğerlerine de geleceğim çünkü bu konu hepsini kapsıyor, hepsini koymuşsunuz buraya.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Genel konuşalım.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Tabii, yani hepsi öyle. Sonuçta benim kabahatim değil yani benden kaynaklanmıyor. Sayfa 45'te, buradaki soru -bize, buraya gönderilmiş sözleşmeleri ama- benim sorum net: Burada bu sözleşmelerle ilgili tedbir alınmadığı gibi, redevans sözleşmeleri ihaleyle ilgili teftiş raporlarını bize göndermenizi istemiştik alt komisyonda, gelmedi. Niçin gelmiyor? Teftiş raporları ve sonuçları varsa niçin teftiş raporlarının sonucu uygulanmıyor? Örneğin HEMA; 3 kez uzatım var, yargı kararları var, ortak mekânlar var, artık müteahhit öyle almış ki iç içe yaşıyor, 4'üncü kez süre uzatımını yüzüstü ve arsız bir şekilde istemeye başlamış ve 2030 yılına gelmiş sözleşmenin uzatım tarihi.

Bakın, ortak nokta ne? Hepsinin detaylarını biliyorsunuz, onun için açmıyorum. Ortak nokta şu, bir: Müteahhit, TTK'yı kendi kuruluşu gibi görme gözlüğünü haiz olmuş; malını ortak kullanıyor, binasını ortak kullanıyor. Sıkıştığında "Kuyuları var, kuyuları ve altyapıları da ben kullanayım." demiş, kullanmış; sendika mahkeme açmasa devam edecekti. İçerideki makine, ekipman, giriş çıkışlar aynı saha, oradaki hurdalıklar da dâhil olmak üzere müteahhit kendisinin gibi kullanıyor, hiç yatırıma gerek yok. İhale sözleşmesine hiç uymuyor, 3 kez uzatım alıyor ve bugüne kadar arama sahasındaki paraların ve üretimin, 500 tonluk rezervlerin de parası hâlâ daha alınmamış. E, bu nasıl idare? Bu idare gelir de karşımıza 1'inci madde içerisinde hepsi toplanırsa bu idarenin kâr etmesi mümkün mü? Yani, burada müteahhit, işveren, sözleşme, devir, uzatım, para tahsilatı uygulanmıyorsa, denetim yoksa... O kantarlar... Benim 4'üncü konuşmam bu TKİ üzerinde, TKİ daha kantar denetimini ve müteahhit denetimini çözemedi. 4'üncü yıla giriyorum, çok basit bir sorun, öneri de getirmiştik. Ama siz bu zamana kadar devletin bu paralarını, desteklemelerini, bu kadar batırılan parasının, bu kadar tedbir alınmayan bir yönetimin bir boşluğu ve zafiyeti olarak görüyorum. Sayın Sayıştay üyelerinden de rica etmiyorum, kesinlikle bizler adına yapıyorsunuz, orada gereğini yapınız, burada topu bizim üstümüze atmayınız. Orada sonuçları, iyi, hepsini yazıyorsunuz ama gereğini yapmıyorsunuz, elinizdeki yetkilerinizi uygulayın ve suç duyurusunda bulunun. Çünkü, gerçekten suç, bana suç olmayan bir tane madde söyleyemezsiniz. Tekrar ediyorum: Teftiş raporlarını kesinlikle istiyorum, alt komisyonda da istedim bana gönderilmedi.

Değerli arkadaşlarım, yine kurumumuzun emeklileriyle ilgili, işçilerle ve üretimle ilgili net bir önerim daha var. Nedir net önerim? Yani, biz burada denetim mi yapacağız, öneri mi getireceğiz? Herhâlde biz kurumun bir yönetim kuruluşu üyesi olmaya başladık.

Emeklilerle ilgili yeni bir işçi alımı yapıyorsunuz; düzeltmişsiniz, kabul, hiçbir sorun yok. Şu arada şunu da tartışalım: Burada, arkadaşlarıma raporlarında katıldığım net bir soru var. Nedir? İşçi maliyetlerinin sendikali üyelerle yeni aldıkları sendikası olan bir başka deyişle hizmet aldıkları geçici işçilerle bütçelerinin daha toparlandığını ifade ediyorlar ki doğru rakamlar. O zaman bize de bir sonuç çıkıyor. O zaman bununla ilgili ciddi bir raporla bunu da masaya yatırmak gerekiyor. Yani size orada katılıyorum, burada da rapora bir de sizin hakkınız olan bir neticeyi koymak lazım. Tabii ki işçi ücretlerinin düşük olması, sayının aynı olmasına baktığımızda, kişi başı ton/TL'yi aldığımızda üretimde, mutlaka o zaman maliyetlerin düştüğünü de görürüz, bu da raporlarda sarı. O zaman bunun da net bir şekilde masaya yatırarak bunu da bir yerde oturtmak gerekiyor, yani bunu da bir sisteme koymak gerekiyor. Bu anlamda da yine bu konuda da raporun hazırlanması, bizler de sizlere destek vermeyi sağlamalıyız diye düşünüyorum.

3'üncü önerim, şirketlere geçmeden önce: Yine, burada, teknik danışmanlık anlamında Türkiye'nin en eski kurumu olmasına rağmen, geç kalındığını ifade ederek ama yine de iyi bir başlangıç yaptığınızı da söylüyorum. Nedir? Yeni bir şekilde kurduğunuz şu sistem yani yeraltındaki çalışma sistemi modernizasyonunuza da sempatiyle bakıyorum ama geç kalınmış ve bunun hızlı bir şekilde üretilmesinden de yanayım; burada da Sezar'ın hakkını Sezar'a verin. Ama şunun da altını çizelim, hızlı gitmek zorundasınız; bu 20'nci yılda, bugünkü teknolojide bunu -kapasitesini- yapması gereken TTK, Türkiye'nin örnek kuruluşu diye söylüyoruz her yıl ama bu konuda da çok geç kalındığını, çok ağır adımlarla olduğunuzu söylüyoruz. 1'inci yılda, burada, hiç muhalefet-iktidar ayrımı yapmadan başladık söylemeye, 4'üncü yıl da söyledik, ki başladınız, geçen sene başladınız yanlış söylemiyorsam, bu sene de belirli bir yol aldınız, buraya devam edelim. Ancak,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 8

işçi konusunda da, iş güvenliği konusunda da ve sahalarda konusunda da başarılı olmanızı da ifade etmek istiyorum. İşçi yasası konusunda hem kendinize bağlı ocaklarda ve özellikle son mahkeme kararına baktığımızda –ki eylül ayında verilen mahkeme kararı- burada yöneticiler hakkında izin verilmediği için bugün yöneticiler mahkemede yargılanmamıştır. TTK direkt suçlu bulunmuştur, İş Yasası'na, iş güvenliğine göre ve son -burada konuşmayacağım Türkiye Kömür İşletmelerinde konuşacağım- Soma faciası da göstermiştir ki bu örnek bir karardır, aynı oradaki gibi, buradaki redevanslı bir saha değildir -Star'dan bahsediyorum, Star'ın son ölümle ilgili alınan mahkeme kararları- ve burada da sizin denetleme konusunda çok zayıf kaldığınızın bir örneğidir, mahkeme kararıyla sabittir. Ve raporlarınızda da Sayıştay raporlarında da mevcut müteahhitlerin hem hizmet satın alma iş açısından hem de K3, K4, HEMA, diğerleri, hele 23-24 kilometre uzaktaki yerleri siz de ifade ediyorsunuz ki üretim açısından, kantar açısından denetleyemediğinizi, TTK'nin paralarının gittiğini bir şekilde değil tam şekilde ifade ediyorsunuz. Burada, müteahhit, Ali Baba çiftliği gibi hepsini, istediğini ne kadar bildiriyorsa... Sahasında da ölçüm yapamayarak denetlemiyorsunuz, siz ifade ediyorsunuz çünkü burada, görüyorum. Ve burada da bizim, halkın parasını orada müteahhit tarafından istediği gibi göstererek yani ne kadar kantar çıkışı varsa, onun üzerinden gittiğini kabul ediyoruz. Onun için, bir: Mutlaka, yine, kantar kontrolü olmayan, altın yani bize göre "kara elmas" dediğimiz, "altın" dediğimiz kömür, herkesin gözü olan, paraya çok çabuk dönüşen ve hızlı bir şekilde satılan bir maddedir yani bir madendir, bir noktada kömür herkesin altın olarak baktığı bir madendir, anında satılır. Ama kantardan hileye kaçıp bunu biz sağlıyorsak, sahalardaki kaçaklardan bahsetmiyorum, müteahhit kaçaklarından, kendi sahalarımızdaki kaçaklarımızdan bahsediyorum, o saha kaçakları ayrıca bir konu, ayrı bir tartışma konusu. Bu anlamda da denetimlerin kesinlikle yapılması, aşağıda alt komisyonda söyledim. Ve gerekçemiz şu olmamalı: "İşçimiz yok, yeterli elemanımız yok." diyemezsiniz.

Yine, burada, TTK, Sayıştay üyelerini sorguluyorum, hülle yapmaktan hâlâ bu maddede alınmamış ama hülle yapımı hâlâ devam ediyor, mühendislerde ve kadrolarda yükselme hakkı aynıyet, burada hülle olarak devam ettiğini biliyorum ve Sayıştay raporlarında da görünüyor. Geçen ki Sayıştay raporlarından eksik olan bazı maddelerin de devam etmediğini görüyorum.

Yine, burada alt komisyondan üst komisyona taşınırken bu HEMA da dâhil, K3-K4 kanalları da dâhil olmak üzere, redevansla verdiğimiz maddelerin açılımı çok net olarak yer almamıştır; Sayıştayın açılımlarında, kitabında var ama öneriler kısmında çok kapalı geçmiştir, sanki çok sütlüman gibi gözüküyor, hiç de doğru değildir, önemli olarak masaya yatırılmalıdır çünkü orada ciddi şekilde 50 milyon tondan bahsediliyor ve hâlâ 2005 yılında yapılan ihale sözleşmesine... Benim 4'üncü yılım, bundan önce... 2005, bak kaç sene geçmiş, daha üretime başlanmamış. Şu soruyu da sormak istiyorum: HEMA'da özellikle bu sözleşmelerin devir yetkisini neden kullandığını, suç olup olmadığını net olarak sormak istiyorum.

Yine, HEMA'yla ilgili, oradaki saha kullanımı ve diğer üçüncü, dördüncü kez uzatma olmuş... 2030'du değil mi, bir bakayım notlarıma. 40 ay, 40 ay süre uzatımı olur mu arkadaşlar? 40 ay arama oluyor, arama. Başlayamadı adam hâlâ, 2012... Parayı aldık mı? Yok. Adam üretime geçmedi. O zaman Sayıştay üyelerine soruyorum: Hiç, arama süresi içerisinde, notlarınıza yazıyorsunuz, şu kadar kuyu –yanlış anımsamıyorsa 4 kuyu açtı dediniz- daha iş verimliliği açısından ve planlama açısından bu kadar sallıyorsa ve bu kadar net bilgiler elimizde varken, elimdeki sözleşme maddelerine uyulmuyorsa fesih yetkisi olmasına rağmen niye fesih yetkisini kullanmıyorsunuz? Arama safhasındaki, yanlış hatırlamıyorsa, yüzde 7,5 veya 10 civarına gelmiş hâlâ arama safhasının başladığı 36 ay ilave süre almasına rağmen niye hâlâ bu kadar geride kalmıştır. O zaman TTK'ya da yine soruyorum: Burada başka bir koku mu vardır? Dünya üzerinde, Türkiye üzerinde bu kadar kayırlan başka şirket var mıdır? Çok net. Çünkü, suç işlendiğini hem bana gönderdiğiniz sözleşme ve ihalelerde bakıyorum ve gerekçelerine bakıyorum, alışkanlık hâline getirmiş.

Bir net sorum daha var: Şirket devir yetkilerini yeni alan şirkette mali ve teknik açıdan denetimleri yapılmış mıdır? Niye şirket devir yetkisini kullandınız ve yeni şirket değeri yetkisi yeni bir ihale açılımı değil midir, yeni bir fesih gerekçesi değil midir? Bu anlamda da yeni alan şirketin bugüne kadarki elinizde mali açıdan paralarını mevcut şirketten, HEMA'dan alamazken onun yan kuruluşu ya da yeni kurduğu kuruluşa devrederken onlardan süre uzatımını tekrar yeniden geleceğinin endişesini taşıyor musunuz? Ya da bu süre uzatım gerekçesi yeni firmada olabilir mi? Yine devam ediyorum, bu firmada yarın hülle olup paramızın eski, sağlam şirkette, denetlenir şirkete limit içi teminatı bozma yetkisini kullanmadınız ve aynı, bu yeni şirketin içerisinde limit içi teminatınızı garanti altına alabilecek misiniz? Soru işaretleri var. K3'te de var, K4'te de var, hep şirketleriniz sözleşmenizin 6'ncı maddesinde...

Bitiyor hepsi burada başka konuşmayacağım çünkü, hepsi burada bitiyor.

BAŞKAN – Sayın Sarıbaş buyurun. Siz bundan sonra...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Sayın Sarıbaş siz devam edin. Ben size bir şey söylemiyorum, Başkana bir şey söylüyorum.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ben özür dilerim, bana söylüyorsunuz zannettim.

BAŞKAN – Sayın Sarıbaş, hayırlı olsun bu arada Haydar Bey'in işaret ettiğine göre. Genel Kurulda zaten onu kullanırsınız.

Buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sağ ol, çok teşekkür ederim. Buradayken seçildim.

Sözleşmenizin 6'ncı maddesinde net yazıyor, diyor ki: "Sözleşme fesih yetkisi kullanılır ve devir yetkisi kullanılmaz." diyor. Ve sözleşmenizin daha maddelerinin hepsini çıkardım, verdiğiniz sözleşmelerden. Sayın Sayıştaya da soruyorum: Bu maddeler niçin uygulanmıyor? Sözleşmelerinde var yani bu sözleşmeyi yapmışsınız, ihalede var. Yine, şu gerekçe doğru değil midir? Türkiye'de bütün firmalar, Türkiye'de yapabilecek bir sürü iyi firma varken, burada o eşit şartlarda giren firmalardan daha sonra bu kadar süre uzatımı olup, TKİ'nin olanaklarını kullanıp 3-4 tane bina, arkasından 2 bina, 6 bin küsur arsa satımı, ondan sonra, saha kullanımı, bilemiyorum ama duyduğum kadarıyla oradaki bütün o olanakların, makinelerin parçalarının kullanımı ve oradaki tüm bu kadar ihaleye girmiş diğer firmalara haksızlık değil midir? Böyle bir şey olabilir mi? Yani her firma bu kadar kayırılacağını bilseydi belki daha fazla da kırabilirdi. Onun için, bu suçun,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 9

bu kara lekenin bir an önce TTK'nın üzerinden derhâl kalkması lazım. Yine, kömürle ilgili, denetimle ilgili müessesenin en önemli konusu, verdiniz, biz çok kolay kömür elde edeceğiz diyorsunuz, tek önemli bir işleyişi vardır, o da denetimdir. Nedir denetim? Benim sözleşme gereği oradaki alacağımın devlet adına, bizler adına oradakinin kontrolüdür, parasının doğru alınmasıdır, halk adına doğru alınmasıdır; tek yapılacak bu iş vardır. E bunu da yapmıyorsak, veriyorsak ve onu sürekli uzatıyorsak o zaman kurum olmanın gereği yok. Burada merkezden, Bakanlık kendisi yapsın ihalesini, hiç burada müessese kurmaya da gerek yok. onun için K3'teki, K4'teki diğer firmalar da dâhil olmak üzere Teftiş Kurulu raporlarını istiyorum ve Sayıştay üyelerine söylüyorum, suç duyurusunda bulunup bulunmayacağınızı, sadece bunları yazmanıza bize gerek kalmıyor, teftişlerin sonuçlarının bize aktarılmasını ve teftişten sonra da çıkan sonuçların, suçluya, uygulanmasını söylüyorum. Bunun da Sayın Başkanım, lütfen, tüm TTK'yı bir öneri içerisinde konuşarak yani bizi de böyle... Çok uzun konuşuyor anlamı çıkıyor, aslında yetmez. Tüm Sayıştayın böyle bir öneriyle bize gelmesi 2010, 2011, tasarının 3'üncü maddesinin, 7'nci maddesinin, hepsinin bir yere taşınmasını -ki hepsi, iş verimi dâhil, ayrı bir öneride ayrı bir tartışma konusudur, biz de verimli olamıyoruz, faydalı olamıyoruz- gündemde kalmasını rica ediyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Sarıbaş.

Siz konuşurken Haydar Bey herhâlde... CHP Grubunda Grup Başkan Vekili olarak Sayın Sarıbaş seçilmiş.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, grup yönetimine seçildi.

BAŞKAN – Grup yönetimine seçilmiş, hayırlı olsun bu arada.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sağ olun.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, öncelikle Komisyon üyelerimize söz vermek istiyorum eğer izniniz olursa.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Önce arkadaşlara bölgenin milletvekilleri olarak verirsiniz daha iyi olur.

BAŞKAN – Neyse, arkadaştan da müsaade aldım. Sayın Akar'a ben vereyim, Komisyon üyemiz olarak kendisi söz istemiş.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ali Bey alt komisyon üyesi olarak zaten birçok şeyi burada anlattı ama ben konuşmama Sayıştayın Kanunu'nun 78'inci maddesini sizlere okuyarak başlamak istiyorum: "Denetim ve incelemeler sırasında suç teşkil eden bir fiile rastlandığı takdirde, ilgili denetçi tarafından derhal deliller tespit edilerek durum Sayıştay Başkanlığına bildirilir."

Soru 1: Burada özellikle HEMA ile ilgili suçlar Sayıştay Başkanlığına bildirilmiş midir denetçiler tarafından?

"Sayıştay Başkanının görevlendireceği dairece on beş gün içinde yapılacak inceleme sonucunda toplanan ilk delillerin kamu davası açılmasını gerektirecek nitelikte görülmesi halinde, gereği yerine getirilmek üzere dosya sorumlularının bağlı olduğu kamu idaresine veya suçun niteliğine göre doğrudan soruşturma yapılmak üzere Cumhuriyet savcılığına gönderilmesi için Sayıştay Başkanlığına verilir." diye devam ediyor. Burada yapılması gereken şey -biz diğer Sayıştay denetimlerinde, diğer arkadaşlara da bu tür şeylere rastladığımızda bu maddeyi hatırlatıyoruz- sizden ricam: Sayıştay Denetim Kurulunda veya Rapor Denetleme Kurulunda birçok talepleriniz veya tespitlerinizin çıkarıldığını biliyoruz. Size direkt bir suçlama olarak algılamayın bunu ama Türkiye Taş Kömürü Kurumunun yöneticileri hakkında, geçmişte ve bugünkü yöneticileri hakkında, oradaki birtakım şirketlere sağlanan imkânlar doğrultusunda... Nedir bu imkânlar? En azından süre uzatımları. Başlangıç itibarıyla, geçen yıl görüşmelerimizde veya önceki yıl, 90 ay yanılmıyorsa, şimdi toplam kaç ay olduğunu bilmiyorum, geldiği noktanın da ne olduğunu bilmiyorum, açık ve net söyleyeyim, aylarca süre uzatımı ve 500 bin tondan sonra, hazırlık süresinden sonra üretilmeyen her kömürün, her tonun, cezai şart olarak ödenmesi gerekmesine rağmen ödemeyen bu şirkete, yine, bu şirketin Türkiye Kömür İşletmeleri, TTK'nın Genel Müdürü olup istifa ettikten sonra bu şirkete danışmanlık yapıp mazeret iznini bize kurumun faksından yollayan eski Genel Müdüre, yine bu şirketin kömür üretiminde kullanılan birtakım ekipmanları, ciddi anlamda yurt dışından ithal edilen birtakım ekipmanları kullandığı ve kira sözleşmesi karşılığı verilmiş olmasına rağmen, bir satın alma veya kira uygulanmadığı gibi somut, belirgin şartlar oluşmuş olmasına rağmen, Sayıştay bir suç duyurusunda bulundu mu? Peki, bulunmadınız değil mi böyle bir suç duyurusunda? Niye bulunmadığınızı biraz sonra anlatırsınız.

Şimdi, kurumun geneline baktığımızda, 5 milyon ton satılabilir üretim kapasitesiyle yola çıkmış bir kurumdan bahsediyoruz ama bu kurum 1980'lerde, 1970'lerde 5 milyon ton kömür üretebilirken bugün 1 milyon 600 bin ton satılabilir kömürle çalışmalarını sürdürüyor. Şimdi, öyle bir öneri yazmış ki Sayıştay -yine döneceğim Sayıştaya- bir üretim tesisinde her bir başlık altında verimlilik, kapasite, yatırım, bakım, işçi sağlığı ve iş güvenliği olarak her biri ayrı ayrı konuşulması gereken maddeleri bir madde hâline dönüştürmüş, "Ya, bakın işinize siz, bedava zaman harcamayın ya da bize vakit harcatmayın. Burada on dakika konuşun, geneli hakkında bir şeyler söyleyin, çekin gidin." Arkadaşlar, bizim o kadar bol vaktimiz yok ya. Gözlerimiz kangren oldu şu sizin raporlarınızı okuyacağız diye ve sizden çok rica ediyorum, bizim aklımızla, bizim algımızla dalga geçmeyin. Bürokrat olabilirsiniz, "Bu ülkeyi bürokratlar yönetiyor." diyebilirsiniz ama bize de saygı göstermek zorundasınız. Böyle bir öneriyle ilk defa karşılaşıyorum ben. Niye böyle bir öneri getirdiğinizin de gerekçelerini açıklamak zorundasınız, açık ve net söylüyorum, bu kadar net.

Şimdi, baktığınız zaman, bu kurum... O kadar çok sınırlendim ki böyle bir öneriye, hangi birini konuşacağım ben, kapasiteyi mi konuşacağım, verimliliği mi konuşacağım, işçiliği mi konuşacağım Allah aşkınıza? Yani, gerçekleştirme oranlarını mı konuşacağız, hangisini konuşacağız şimdi, nasıl konuşacağız, geneli üzerinde mi konuşacağız? Şimdi, "yatırım" diyorsunuz, yatırımın içerisine ne var? Planlama var. Ne var? İhale var. Değil mi, yatırımın içinde ihale var. Bu ihaleler gerçekleşmiş mi, gerçekleşmemiş mi? Yatırımın gerçekleşme oranı yüzde 28,25. Adama gülerler ya, yüzde 28,25 yatırım planını gerçekleşme oranıyla bir tesisin ayakta durma şansı var mı? Üretime bakıyorsunuz, kapasite kullanımına bakıyorsunuz, verimliliğe bakıyorsunuz, ee "Kurum zarar ediyor işçilikten, yüzde 65 işçilik var. Kapatın gitsin." Vermişsiniz sağladığınız redevansla, niye kurum kâr etmemiş? Vermişsiniz redevansı birtakım iş adamlarına, Türkiye'nin kanını emen iş adamlarına vermişsiniz, niye üretmemiş? Üretmemiş de niye ceza uygulamamışsınız? Bunların hiçbirisi sizin bu önerinizde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 10

tek tek oturup tartışılacak, konuşulacak şekle dönüştürülmemiş. Şimdi, nasıl yapacağız biz bu işi, bana bir akıl verir misiniz? Madem böyle bir öneri getirdiniz, bunu nasıl konuşacağımızı söyler misiniz?

Şimdilik burada kesiyorum. Daha sonra da detaylarını konuşacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, komisyon üyesi arkadaşlarımız... Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli üyeler; evvela, zaten öyle bir kurumun hesaplarını inceliyoruz ki kurum her yönüyle başarısız.

Bakın, bu kurum çok kıymetli bir maden üretiyor. Altın değerinde kıymetli ve ülke ekonomisine de o derece katkı sağlayabilecek bir taş kömürü üretiyor fakat maalesef, ta 1970’lerde 5 milyon ton sınırına kadar üretim yaptığı hâlde, şimdi 1 milyon tona düşmüş. İşçi sayısı artırılmış, kendisine her türlü imkân sağlanmış ama bu kadar kıymetli bir madeni, oraya aldıkları birtakım taşeronlarla müştereken çalışmak suretiyle, maalesef bu madenin ülke ekonomisine katması gereken değerleri getirmişler, kendilerine yandaş müteahhitlerin ekonomilerine katkı sağlayacak şekilde düzenlemeler yapmışlardır, üretimi yapmamışlardır. İşçi almışlardır, 303 gün çalışan işçinin aşağı yukarı 235 ile 84 gün arasında işe gelmeme durumları var. Yine, alımlarda yaklaşık maliyet almışlar. Yaklaşık maliyeti de o kadar fahiş fiyatla yüksek bildirenler var, düşük fiyatla bildirenler var. Burada kömürlerin yıkama işleri doğru dürüst yapılmıyor, birtakım sorumsuz kişilerin eline veriliyor. Ne kadar kömür üretiliyor, ne kadarı yıkamaya gidiyor, bu yıkama sonucunda gerçekten ne kadar fire çıkıyor, bu fireler yararlanabilir fireler midir, değil midir; bunları da hiç hesaba katmadan böyle bir çiftlik yönetimi gibi bir yönetim, böyle yönetiliyor ve tabii ki...

BAŞKAN – Soralım Sayın Genç izninizle, müsaadeniz olursa.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Evet.

BAŞKAN – Şimdi, orada bir de itham var sizin söylediklerinizde. İşe gitmeden 364 gün ve orada çiftlik gibi kullanılma şeyini soralım Sayın Genel Müdüre, var mı böyle bir şey?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Var işte, raporda var, diyor ki: “303 gün iş gününü 235 ile 84...” Siz Komisyon Başkanı olarak raporu okumamışsınız, raporda var bunlar yani.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Raporda var.

BAŞKAN – Bunları bir not alın, bunların cevabını, lütfen, şey ederiz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani, onun için... Şimdi, arkadaşlar, bakın, bu iş yalnız muhalefet partisinden sorumluluğu altında olan işler değil. Ben diyorum ki iktidar partisi... Biz konuştuğumuz zaman siz diyorsunuz ki: “Siz tenkit ediyorsunuz.” Biz kimseyi körü körüne tenkit etmiyoruz. Yani, ben her vesileyle diyorum ki... Bakın, getirmişsiniz bugün, haftada iki gün beş altı tane kurumun hesaplarını incelemeyi KİT Komisyonunun gündemine koyuyorsunuz. Arkadaşlar, şu iki tane raporu kaçınız yani... Ben tamamını okuyamadım ya, kusura bakmayın yani, siz okudunuz mu? Yani, bunları nasıl okuyabilirsiniz, nasıl bunlarda... Hele o raporlardaki ifadeler o kadar muğlak, o kadara karışık ki yani bir şeyi defalarca okuyorsunuz “Ya, adam acaba ne demek istemiş burada Sayıştay?” Sayıştay raporunu anlaşılmaması için yazıyor. Öyle şeyler yazıyorlar ki... Yani, arkadaş, ben de vergi denetmenliği yaptım. Şimdi, bu raporun kanunsuzluklar, hukuksuzluklar bölümü diye bir sayfa açarsınız, orada yapılan usulsüzlükleri orada yazarsınız. Bir yerde başlıyorsunuz “Efendim, şöyle olmuş, işçi alımında şöyle hatalar yapılmış, İş Kanunu’nda şu hükümler var.” Devam ediyor, ediyor, ediyor; sonra diyorsunuz ki: “Bu sistemden vazgeçilmiş.” Ya, arkadaşlar, bizim, tabii, zamanımız o kadar bol değil. Arkadaşlarımız bahsetti, Sayın Ali Sarıbaş alt komisyonda, Haydar Bey bilmiyorum alt komisyonda değil mi ama şimdi, yani, inanınız ki günlerce okuyor. Bir de vicdanımız elvermiyor yani bu ülke bizim ülkemiz. Burada birtakım insanların, eğer biz bunların yolsuzluk yapmasını engelleyecek birtakım tedbirler alamazsak... İşte, zaten ülke de elden gitmiş yani, sayenizde onu da göreceğiz zaten. Şimdi, bunun için bunları şey etmiyorum.

Bakın, raporda okuduğunuz zaman zaten çıkıyor bunlar ortaya yani kısmen çıkıyor tabii her yerde değil de. Şimdi, şurada diyor mesela... Mesela bu direk alımları var, kömür alımlarında yapılan yolsuzluklar, nasıl alınmış, nasıl bunlar usulüne göre şey edilmemiş, Kamu İhale Kanunu’na neden riayet edilmemiş. Mesela, “Mal alımlarının incelemesinde bazı mal ve hizmet ihalelerine katılımın sınırlı düzeyde kaldığı, bazı ihalelere tek isteklinin katıldığı, çok sayıda üretici ve satıcı bulunan bazı malzeme ihalelerinde çoğunlukla aynı kişilerin teklif verdiği, üretici, temsilci veya bayi olmayan bazı kişi ve firmaların çeşitli malzeme alımlarına ilişkin ihaleler kazandığı görülmüştür. Bu durum, ihalelerde üretici, teslimci ve bayilerde çok araçların etkin olduğu görülmüştür.” Yine, mal alım ihalelerine araçlar yerine üretici ve resmî temsilci sıfatı olmayan insanları almışsınız. Niye almıyorsunuz? Hâlbuki orada büyük rantlar var, orada büyük yolsuzluklar var, birtakım yandaşlar var. O bakımdan, yani, her tarafı yolsuzluk ve suiistimal olan bir kurumun neresini tenkit edersiniz de oradan çıkış yolunu şey edersiniz? İşte, eskiden beri, bakın, 1970’lerin dahi performansını yakalamayan bir yönetim burada. Orada 5 milyon ton üretime geçerken, o tarihten beri bir sürü yatırımlar yapılmışken, iyileştirici yatırımlar yapılırken, dünyada teknoloji gelişirken, ondan sonra siz işçi sayısını artırırken bir de bakıyorsunuz, işte, geçen sene 110 bin zarar etmişsiniz, bugün -2012’yi kastediyorum- 2 milyon 750 bin zarar etmişsiniz. Yani, bunu hangi şeyle biz bu arkadaşlarımıza... Biz de istiyoruz ki buraya gelen arkadaşlarımıza “Hakikaten ya, sizi tebrik ederiz. Şu çalışmalarınızda başarılısınız, bu kamu kaynaklarını iyi kullanmışsınız, devletin menfaatini korumuşsunuz.” Şimdi, böyle bir şey olmaz arkadaşlar. Olmayınca da böyle bir denetim de olmaz. Yani Sayıştaydan rica ediyorum, bakın bizim zamanımız çok kıt yani raporunuzun bu sistematiği, yani okuyan kişiye bir anda, “Efendim şurada yapılan, burada düzenlenen bu raporda şu hukuksuzluklar, bu doğruluklar tespit edilmiştir.” diye bir şey çıkmıyor. Yani bir bakıyorsunuz, bir yerden bir yere giriyorsunuz, atlıyorsunuz ileride başka bir şeye giriyorsunuz. Yani tabii, onlar da ayrı bir şey. Zaten, Sayıştay Başkanının nereden geldiğini biliyoruz, bu kişinin bilmiyorum nasıl geldiğini. Bu zaten, size talimat da veriyor “Usulsüzlüklerin üzerine hiç gitmeyin.” diyor. Yani bunların hepsi tarafımızda da bilinen şeydir. Raporlar geliyor, o rapor düzenleme komisyonunda birçok şeye tabi tutuluyor, “Şunları yazmayın, bu yolsuzlukları yazmayın.” diyor. Üstü örtüle örtüle buraya bazı şeyler geliyor, onları da yani çoğu şeyi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 11

sağlıklı olarak inceleyemiyoruz. Ben bu kurumun, yani vallahi o kadar başarısız bir kurum olduğunu görüyorum ki, işte ben Hema şirketi getirmiş oradan, yüzde 17,5 redevans yapmış, bir başkasıyla yüzde 10 redevans hakkını vermişsiniz. Ben onu da anlamadım, bu redevans verilecekse niye birisine yüzde 17, birisine niye yüzde 10 veriyorsunuz. Hatta yüzde 17,5 Hema'ya verilmiş.

Böyle olunca yani kuralı belli olmayan, sistemi belli olmayan birtakım uygulamalarla işte görev yapıyorsunuz yani ben şimdilik bu kadarını söyleyeyim, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genç.

Sayın Köktürk...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli kurum temsilcileri; öncelikle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Tabii, kurumun sorunları çok fazla ve uzun zamandır da çözülemeyen sorunlar. Geçen yılki komisyon toplantısında da biz bu toplantıya katılarak düşüncelerimizi ifade etmiştik ve öncelikle bu toplantılarda kurumun sorunlarının giderilmesi konusunda katkı sağlamayı diliyorum. Komisyon üyesi arkadaşlarımız, tabii denetim görevlerini yerine getiriyorlar, yerine getirecekler ve teknik analizlerini de yapacaklar. Ancak, biz bölge milletvekilleri olarak Türkiye Taşkömürü Kurumunun, bölgeye ve havzaya olan yansımalarıyla ilgili kısa da olsa düşüncelerimizi sizinle paylaşmak istiyoruz.

Türkiye Taşkömürü Kurumu gerçekten çok önemli bir kurum yani özellikle 150-160 yıllık bir kömür üretim geçmişine sahip olan, büyük mücadelelere sahne olan ve özellikle cumhuriyetimizin kurulmasından sonra ülke ağır sanayisini yıllarca omuzlarında taşıyan, bölgeye kurulan ilk demir-çelik fabrikasını Erdemir ve Kardemir uzun yıllar karşılıksız olarak besleyen ve bütün bunların karşılığında Türkiye'nin dört bir tarafından gelen, Trabzon'dan, Rize'den, Ordu'dan, Giresun'dan, özellikle Doğu Karadeniz ağırlıkta olmak üzere, Türkiye'nin dört bir tarafından gelen insanlarımıza aş kapısı olan, ekmek kapısı olan önemli bir kurum. Dolayısıyla, bu kurum çok önemli bir görev üstlenmiş, bugüne kadar cumhuriyet sürecine, cumhuriyet tarihimize baktığımızda, çok önemli bir görev üstlenmiş. Bunun karşılığında da çok ciddi acılar çekmiş, çok ağır bedeller ödenmiş. Bu mücadeleler içerisinde 5 bine yakın maden emekçisi iş kazalarında, grizularda yaşamını yitirmiş. Ben öncelikle böyle bir toplantıda, bugüne kadar maden sektöründe verdiği mücadelelerle yerin yüzlerce metre altında yaşamını yitiren maden emekçilerimizi, maden şehitlerimizi saygı ve şükranla anmayı bir görev sayıyorum.

Tabii, Zonguldak açısından baktığımızda -ben Zonguldak Milletvekiliyim, Adalet Komisyonu üyesiyim- Türkiye Taşkömürü Kurumu gerçekten çok önemli. Çünkü, Zonguldak küçük bir yerleşim birimiymiş Türkiye Taşkömürü Kurumuyla büyümüş, serpilmiş ve 1924 yılında kurulan cumhuriyetin ilk ili olmuş yani taş kömürü sayesinde Zonguldak, cumhuriyetin ilk ili olmuş ve serpilmiş, gelişmiş. Ancak, bakıyoruz ki özellikle 1980'li yıllardan sonra uygulanan politikalar hem Türkiye Taşkömürü Kurumunda hem de havzada ve büyük Zonguldak'ta, o bizim cumhuriyetin önemli bir kenti olan Zonguldak'ta ciddi gerilemelere, ciddi erozyonlara neden olmuş. Şimdi, örnek vermek gerekirse yani çünkü Türkiye Cumhuriyeti bir sosyal devlet yani Anayasa'nın 2'nci maddesinde ifadesi bulunan, laik, demokratik, sosyal bir hukuk devleti ve kurumları, Türkiye'nin tüm kurumlarını değerlendirirken Anayasa'mızın 2'nci maddesinde yer alan bu sosyal devletçilik ilkesini de göz ardı etmeden, yok saymadan birlikte değerlendirmek gerektiğini düşünüyorum bir hukukçu olarak, bunu bir emredici görev olarak da düşünüyorum.

Şimdi, Zonguldak'a baktığımızda değerli Komisyon üyeleri, Zonguldak, 2010 yılı ve 2013 yılı arasında üç yılda tam 45 bin göç vermiş. Türkiye'de nüfus artış hızı binde 14'lerde her yıl ama Zonguldak'ta eksi binde 8'lik bir azalma var yani biz, bir Devrek ilçemiz var yaklaşık 50 bin nüfuslu, 2013 yılından bu yana yaklaşık üç yılda bir Devrek ilçe nüfusumuzu Zonguldak olarak kaybetmişiz.

Sayın Cumhurbaşkanı Abdullah Gül Zonguldak'a geldiğinde, bu rakamları Valilikteki brifingde aldığı anda hayretini ve şaşkınlığını gizleyemedi. Akşam, Ticaret ve Sanayi Odasının düzenlediği yemekte bu şaşkınlığını, hayretini oradaki katılımcılarla paylaşmak durumunda kaldı.

Bunları niçin anlatıyorum? Yani, bir bölgenin yok olmasında, küçülmesinde Türkiye Taşkömürü Kurumunun önemini vurgulamak için anlatıyorum. Türkiye Taşkömürü Kurumu, maalesef, özellikle 2002 yılı rakamlarına bakarsak çünkü bu mukayeseler bununla da ilgili, 2002 yılında 16 bin çalışanı varken bugün kurumun raporlarına göre 9 bin civarında yer altında, 1.700 civarında yer üstünde olmak üzere 10.700 çalışanı var. Üretim rakamlarına baktığımızda: Türkiye Taşkömürü Kurumu 2,2 milyon ton kömür üretirken, bugün, sanıyorum, Genel Müdürün verdiği rakamlara göre 1,33 yani 1 milyon 336 bin ton civarında bir üretim yapan, özellikle istihdam ve üretim kaybı noktasında çok büyük oranlara ulaşan bir kurum konumunda. Buna karşılık, yatırımın gerçekleşme oranlarına baktığımızda, değerli Kocaeli Milletvekilimiz Haydar Akar'ın ifade ettiği gibi, kurumun yatırım programındaki yapılması gerekli işlerin gerçekleşme oranı ise minimumda, yüzde 28'lerde. Kurumun norm kadrosuna baktığımızda 14 binlerde, yer altında çalışan sayısı 9 binlerde. Daha önceki Sayıştay raporlarına baktığımızda, özellikle yer altındaki üretimdeki işçi dengesi kurulmadığı sürece, işçi açığı giderilmediği sürece kurum zararlarının azaltılamayacağına yönelik önerileri var Sayıştayın. Şimdi, dolayısıyla, kurum yatırım olarak hak ettiği payı alamayan, emekli olan işçilerin yerine işçi alamayan, norm kadrosunu yaklaşık 4 bin-5 bin civarında az işçiyi çalışmak zorunda bırakılan ve mütemadiyen üretim programlarını gerçekleştiremeyen, kendi kaderine terk edilmiş bir kurum durumunda.

Tabii, bütün bunların üzerine değerli arkadaşların ifade ettiği gibi, kamu madenciliğinin önemini yitirmesi, özellikle özelleştirme uygulamaları, maalesef Zonguldak'ta da taşeron uygulamaları olarak karşımıza çıkmakta ve bu taşeron uygulamaları hem TTK'nın ağırlığının azaltılması için bir bakış açısını güçlendirmekte hem de bölgede meydana gelen iş kazalarının temel nedenini oluşturmaktadır. Şimdi, özellikle, en son Zonguldak'ta meydana gelen 30 işçimizi ve 8 işçimizi kaybettiğimiz Karadon ve Gelik iş kazalarına baktığımızda, taşeronlaşmanın payının son derece büyük olduğunu görüyoruz. Yani, Zonguldak'taki maden işçisi de tıpkı Soma'daki maden işçisi gibi taşeronların, işte, kâr ve üretim hırsına -daha doğrusu kâr hırsına diyelim- madenciliği meta olarak gören kâr hırsına teslim edilmiş durumda ve en son torba

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 12

yasadan sonra, aslında işçi yararına gerçekleştirilen torba yasadan sonra da daha büyük yansımalarını görüyoruz Zonguldak'ta. Zonguldak'ta aslında hepimizin... Yani, emek en yüksek, yüce, kutsal değerdir; maden işçisinin emeği de en kutsal emektir. Dolayısıyla "Maden işçisi iki asgari ücretin altında maaş almamalıdır." dediğimizde, maalesef, Zonguldak'ta bu kadar iyi bir düzenleme korkunç bir sorun olarak karşımıza çıktı. Yani, yaklaşık tüm özel maden işletmeleri "Biz bu maliyetlerin altından kalkamıyoruz." diye 3-4 bine varan rakamları telaffuz ederek işçi çıkarma ve ocakları üretimden çekme şeklinde girişimlerde bulundular ve işçiler şu an Zonguldak'ta âdeta sokakta. Bu, sadece Zonguldak'ın geleceğini değil, sadece işçi ve emekçinin geleceğini değil, sosyal devletin geleceğini tehdit eden bir boyuta da ulaşmış durumda. Bunları söylememin nedeni şu: Yani, taş kömürü stratejik bir kömür, sadece Zonguldak'ta üretiliyor. Türkiye'nin enerji ithalatının büyük bir bölümü tamamen dışa bağımlı ve cari açığının neredeyse tamamına yakını enerji ithalatından kaynaklanıyor. Geçtiğimiz yıllara baktığımızda, 60 milyar dolarlık cari açığın neredeyse tamamına yakını enerji ithalatı. Bu da bizim bağımsızlığımızı ve ekonomimizin geleceğini tehdit ediyor ve cari açığımızı azaltmamız gerekiyor. Bunun için, ithal enerjiden dönülerek kendi üretim kaynaklarımızı zorlamamız ve maksimuma çıkartmamız gerekiyor. Yani, taş kömürünün üretilmesi sadece Zonguldak'ın geleceği için değil aynı zamanda ülkenin bağımsızlığı ve ülke ekonomisinin geleceği için de çok büyük önem arz ediyor. Öyleyse ne yapmamız lazım? Yani "Kurum işte zarar ediyor, kapatalım." mantığından vazgeçerek, kurumun zararını azaltacak mekanizasyon ve işte işçi açıklarının giderilerek, diğer yatırımların yapılarak üretimi artıracak yöntemler üzerinde yoğunlaşmamız gerekiyor. Bu konuda da bence bir zihinsel kabulümüze ihtiyacımız var arkadaşlar. Yani, şimdi, meselenin içyüzünü bilmeyen, Zonguldak gerçekliğini bilmeyen, enerjinin içyüzünü bilmeyen "Zara ediyor, kapatalım, ithal kömür alalım." diyebilir ama bu kısa vadeli, bizim sorunumuzu çözmeyen, geleceğimizi tehdit eden anlayışların hem bölgemize hem istihdam gücümüze hem de bundan sonraki geleceğimize zerre kadar katkısı yoktur.

Onun için, ben, son olarak şunları söylemek istiyorum bölge milletvekili olarak: Biz, bir an önce Türkiye Taşkömürü Kurumunun ayağa kaldırılmasını istiyoruz. Türkiye Taşkömürü Kurumunda planlanan yatırım oranlarının artık maksimuma yönelik gerçekleşme oranlarını bekliyoruz, yüzde 28'lerde değil. Kuruma yatırım yapılsın, kalıcı yatırım yapılsın, günü kurtaran yatırımlar değil; üretimi artıran, istihdamı artıran ve oradaki zararı azaltan yatırımların yapılmasını istiyoruz. Kuruma acilen en az 5 bin üretim işçisinin alınmasını istiyoruz. Artı, yer altı maden ocaklarındaki, özellikle Taş Kömüründeki (TTK) taşeronlaşma uygulamasının bir an önce kaldırılmasını istiyoruz.

Bunun dışında şöyle bir önerimiz de var: Şimdi, iş güvenliği çok önemli. Biliyorsunuz, linyit teşvik kapsamına alınmıştı ama taş kömürü teşvik kapsamı dışında bırakılmıştı. Oysaki, insan yaşamı her şeyden önemlidir. İnsan hayatının yerine koyulabilecek başka bir değer yoktur. En azından yer altındaki güvenlik tedbirlerini sağlayacak araç ve gereçler konusunda ve bu işçi sağlığını ilgilendiren yatırımlar konusunda bir teşvik uygulaması yapılsın. Yani, gerçekten, madenciler kelle koltukta yer altına, madene giriyorlar. Anneleriyle, babalarıyla, çocuklarıyla vedalaşarak, ayakları geri geri giderek madene giriyorlar. Şimdi, burada "İşçi işe gitmiyor." gibi şeylerimiz var, yani bunu eleştiriyoruz ama bir taraftan da -insan neticede psikolojik bir varlık- insanlar bile bile orada ölümü göze alarak madene giriyorlar. Bizim insanlardaki bu psikolojiyi ortadan kaldırmamız, tıpkı Almanya'daki gibi, gelişmiş ülkelerdeki madencilikte olduğu gibi madencilerimizi güvenle yer altında çalışabilecek şart ve koşulları oluşturmamız ve bunu desteklememiz gerekli. Bu konuda teşvik uygulaması bence zorunludur diye düşünüyorum. Yani, insan sağlığının ve insan hayatının üzerinde başka bir değer yoktur diye düşünüyorum.

Bu duygu ve düşüncelerimle, bu Komisyonun katkılar sağlaması dileğiyle sözlerimi tamamliyorum; başarılı çalışmalar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Zonguldak Milletvekilimiz Ali İhsan Köktürk Beyefendi'ye.

Şimdi de, bölgeden Bartın Milletvekilimiz Muhammet Rıza Yalçınkaya Bey konuşacaktır.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok değerli Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım ve değerli kurum yöneticilerimiz; öncelikle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Ali İhsan Bey'in de arz ettiği gibi, gerçekten, Türkiye Taşkömürü Kurumu bölgemiz için çok önemli bir kurum hem Bartın hem Karabük ve Zonguldak için. O büyük Zonguldak'ı ayakta tutan çok önemli kurumlarımızdan birisi eski adıyla Ereğli Kömür İşletmeleri, şimdiki adıyla da Türkiye Taşkömürü Kurumu. Gerçekten bölgemiz insanı için çok büyük önem arz etmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarından bugüne kadar da bölgeye çok büyük ekonomik anlamda faydaları olan ve bölge insanının da bir umut kapısı olarak gördüğü, aş kapısı olarak gördüğü önemli kurumlarımızdan bir tanesi.

Tabii, bizim gönlümüzden geçen, bu kurumun daha iyi, daha ekonomik bir şekilde bölge insanına kolaylıklar sağlaması ve bölgenin ekonomik anlamda kalkınmasına yönelik olarak da kurumsal anlamda daha güçlü bir yapıya kavuşması hepimizin ortak özlemi. Ama dediğim gibi, kurumun genel anlamda görülen tablosunda zarar eden bir kurum olarak hep önümüze çıkıyor ve dolayısıyla da Türkiye genelinde de bu kurumla ilgili olarak bakış açıları hep negatif oluyor. Aslında bölge anlamında baktığımızda, kurumun gerçekten bölge insanı için çok önem arz ettiği ve istihdam alanları arasında da en önemli kurumlardan biri olduğu açık ve net. Dolayısıyla, bu anlamda, bence, öncelikle yerin altındaki "kara elmas" denilen rezervin çıkartılması için bu kuruma gerekli destek ve katkının her zamankinden daha fazla verilmesi gerekiyor. Hem üretimin artması için işçi alımının bir an önce yapılması hem de teknolojik anlamda, daha iyi üretimin mekanik sistemle gerçekleştirilmesi için yatırım ödeneklerinin artırılması bence gerekiyor.

Tabii, biz burada TTK'yı masaya yatırırken, TTK'yla ilgili olarak da bölgeye kattığı artı değerlerin üzerinde başka eksikliklerinin olduğunu da, başka kurumsal anlamda bölgeye zarar verdiğini de kendi ilimde yaşanan bazı olaylarla anlatmak istiyorum müsaade ederseniz. Gerçekten TTK'nın 5 müessese müdürlüğü var, bunlardan 1 tanesi de Bartın ilinde Amasra Müessese Müdürlüğü. Üretim yapılan bir müessese müdürlüğü, 1967 yılından beri orada üretim yapılarak daha önce Bartın ilçesinin, 1991'den sonra da Bartın ilinin en önemli istihdam alanlarından bir tanesi. Burada 2005 yılında yeni bir uygulamaya gidildi. Mevcut olan A sahasının dışında yani devletin çalıştırdığı A sahasının dışında B sahası adı verilen saha redevans usulüyle bir firmaya devredildi. 2005 yılında bir taahhütname ve sözleşme imzalandı TTK kurumuyla firma

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 13

arasında. Ve bu firma buna göre; 1'inci yıl, 2'nci yıl ve 3'üncü yıl sonu itibarıyla hazırlıklarını tamamlayıp 500 bin ton/yıl kömür üretimini taahhüt etmişti ve ilerleyen yıllarda da; 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı yıllar itibarıyla 2,5 milyon ton/yıl; 7'nci ve 8'inci yıllar itibarıyla 3 milyon ton/yıl ve 9'uncu ve 10'uncu yıllar itibarıyla 3,5 milyon ton/yıl olmak üzere toplam 56 milyon ton kömür çıkarma taahhüdü yapmıştı. Sene 2005-sene 2014, dokuz sene geçti maalesef 1 kilo kömür çıkartılmadı. Maalesef, bu firma, kömür çıkarmak niyetiyle geldiği bu bölgede kömür çıkarmayı bir kenara bırakarak Amasra gibi 3 bin yıllık tarihî geçmişi olan, gerçekten Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan 1/100.000'lik çevre düzeni planlarına göre de mutlak korunması gereken, turizm açısından mutlak korunması gereken bir alan olarak belirlenen bir yerde termik santral girişimlerini devam ettiriyor. Ama yerli kömür kullanarak bir termik santral kuracağı iddiasıyla gelen bu firma, maalesef dokuz yıldır, dokuz yıldır 1 kilo kömür çıkarmıyor. Ve firmanın 2005 yılında taahhüt ettiği o üç yıllık süre sonunda yani hazırlık süresi sonunda çıkaracağı 500 bin ton/yıl kömür taahhüdünü ilk etapta yerine getirmeden 2008 yılında başlayan süre uzatım talepleri -bugüne kadar 3 defa- TTK kurumu tarafından kabul görmüştür. Redevansçı firmanın çeşitli bahanelerle ve çeşitli tarihlerde talepleri üzerine TTK Yönetim Kurulu kararlarıyla 03/03/2008 tarihinde 17 ay 5 gün, 31/10/2009 tarihinde 17 ay 21 gün, 16/03/2012 tarihinde 9 ay 16 gün olmak üzere toplam 44 ay 12 gün süre uzatımı verilmiştir 2012 yılına kadar. 2012 yılında tekrar bir başvuru yaparak firma dördüncü kez süre uzatımı istemiştir, TTK Yönetim Kurulu, Sayıştay denetçileri Sayıştay raporunda bu süre uzatımlarının mücbir sebep olarak kabul edilemeyeceği görüşünü ortaya koyduğu için biraz çekinerek bu konuda dördüncü kez süre uzatımını vermemişler ve firma da mahkemeye gitmiştir. Aslında firmanın mahkemeye gitmesi de bence yersiz bir hareketti ama "Biz artık veremiyoruz. Sayıştay raporlarında böyle açık ve net bu hükümler yer aldı. Her seferinde size mücbir sebep olarak gösterdiğiniz nedenlerden dolayı süre uzatımı veriyorduk ama artık bu sefer veremeyeceğiz. Dolayısıyla, siz herhâlde en iyi mahkemeye gidin, süreyi biraz da öyle uzatın." diye bir akıl hocalığı yapıldı herhâlde ve firma da mahkemeye gitti. Mahkemeye gittikten sonra firma orada gene bir ihtiyatı tedbir kararı aldırdı çünkü TTK Genel Müdürlüğü 2013'ün birinci ayından itibaren 500 bin ton kömür üretiminin karşılığı olan redevans bedelinin alınması konusunda ve artı birinci yıl üretim bedeli olan 2,5 milyon ton kömürün redevans bedelinin alınması konusunda da kendilerine bir yazı yazarak ödenmesini istemişti ama paranın ödenmesini istemeyen şirket bir mahkemeye başvurarak bundan da kurtulmuş oldu.

Yani ben şunu sormak istiyorum TTK yetkililerine: Sayıştay denetçileri gelip konuyu inceleyinceye kadar TTK Yönetim Kurulu olarak sizler, sözleşmenin ilgili maddesinde sayılan hazırlık faaliyetlerini engelleyecek kanuni grev, salgın hastalık, afet, seferberlik hâli gibi benzeri hiçbir olağanüstü mücbir hâlin bulunmamasına rağmen firmaya ek süre verilmesi ihale şartlarına, şartnameye ve sözleşmeye aykırılık teşkil etmiyor muydu da devamlı olarak bu süre uzatımlarını verdiniz? Şimdi, aynı zamanda sizin şu anlamda da artık Yönetim Kurulu olarak bir karar almanız lazım: Şu anda bu firma gene o size karşı olan yükümlülüğünü yerine getirmek istemediği için mahkemeye başvurdu ve süreyi 2012'den beri uzatıyor, baktığımızda, herhâlde bir üç sene daha uzatır, 2018 mi olur, 2020 mi olur çıkartacağı kömürün zamanı, onu bilemiyorum. Ama siz TTK Yönetim Kurulu olarak bir karar alıp eğer redevans sözleşmesine göre verdiğiniz -bu Amasra B sahasında üretim olsun olmasın- onun taahhüt ettiği redevans bedellerini alma konusunda bir karar alabilir misiniz? Yani bu yaşanan olaylardan sonra uzun bir süre firmadan bir gelir elde edilemeyeceği açık ve net. Dolayısıyla, bu tür sorunların ortadan kaldırılması için süre uzatımlarının işletmecilerin redevans payı ödemelerine engel teşkil etmeyeceğine dair bir karar TTK Yönetim Kurulu olarak alıp da en azından bu şirketten redevans bedellerinin alınıp en azından bir caydırıcılık olarak uygulamaya konulduğunda bu şirketin üretim yapma arzusu daha da artacak ve en azından kömürü çıkarma konusunda da iyi niyetle bir üretim aşamasına geleceğini düşünüyorum. Yani dolayısıyla, kurumsal anlamda biraz üzerine gidilmesi gerekiyor, kurumsal anlamda korunup kollanması yerine açık ve net olarak orada görev yapan değerli bürokratlarla birlikte, TTK'nın değerli Yönetim Kurulunda yer alan insanlarla birlikte artık dokuz senedir kömür çıkarmayan, sözünü yerine getirmeyen bir şirkete müeyyidelerin uygulanma zamanı geldi, Allah'tan korkarak, elimizi vicdanımıza koyarak bunu artık bir sonlandırmamız gerekmektedir. Yani siz "Kurum olarak zarar ediyoruz." diyorsunuz, kurumsal olarak zarar hanelerinin çok fazla olması nedeniyle bir sıkıntıdan bahsediyorsunuz ama ben bakıyorum ki sizin, Kurum olarak gerçekten zarar eden bir kurumun daha fazla gelir elde etmesi amacıyla bazı tedbirleri almanız gerekirken almadığınızı görüyorum.

Mesela bu firmaya siz Tarlaoğlu ve Gömü köylerinde TTK Kurumuna bağlı olan, TTK'ya bağlı olan arazilerin satışını yaptınız. Gömü'deki yaklaşık 16.980 metrekare arsayı 157 bin lira artı KDV'ye sattınız yani toplam 185 bin liraya yakın bir bedelle, çok büyük bir bedelle sattınız. Firma arsanın metrekaresine KDV dâhil 10,9 lira ödedi, 11 lira bile ödemedi metrekare birim fiyatı olarak. Aynı bölgede emsal kabul edilebilecek arsaların metrekare fiyatı ise 25 lirayla 173 lira arası ücretle aynı firmaya satıldığı bilinmektedir. Amasra Tapu İlçe Müdürlüğüne gidildiğinde köylülerin firmaya sattığı arsaların rayiç bedellerinin neredeyse metrekare birim fiyatlarının 200 liraya vardığı açık ve net bir şekilde gözükmektedir ama örneğin firma bir vatandaşa ait 24.500 metrekarelik arsasına 1 milyon lira, bir başka vatandaşın 6 bin metrekare arsasına 110 bin lira, bir başka vatandaşın 1.500 metrekare arsasına ise 220 bin lira ücret ödemiştir. TTK'ya bakıyoruz, zarar eden bir Kurum yaklaşık 16.980 metrekare arsayı 157.100 liraya satışa sunuyor. Yani burada da mı bu firma korunup kollanıyor? İnşaat Emlak Daire Başkanlığınca Amasra Tapu Müdürlüğüne bir yazı yazılıp oradaki arsaların metrekare rayiç bedelleri belirlenmiş midir, belirlenmemiş midir? Bunu da bir soru olarak soruyorum. Eğer belirlenmişse İnşaat Emlakin Amasra Tapu Dairesine yazdığı yazının ve gelen cevabın bir örneğini rica ediyorum.

Sonuçta, gerçekten Amasra'da umutlar tükendi, bu firmayla ilgili olarak olumlu bir görüş kamuoyunda hâkim değil. Biraz önce Sayın Ali Sarıbaş da söylemişti, maalesef sizden önce TTK Genel Müdürlüğü yapan bir beyefendi de emekli olduktan sonra iki yıl içinde hiçbir özel firmada çalışmayacak olmasına rağmen... Çünkü birbiriyle ticari alışverişi olan firmalarla kurumda yöneticilik yapan insanların iki yıl süreyle çalışmaması lazım ama eski TTK Genel Müdürü orada çalıştı ve TTK Genel Müdürlüğüyle ilgili TTK kurumu tarafından bir soruşturma açılmadı, Enerji Bakanlığı tarafından bir cezai işlem için gerekli bir yöntem uygulanmadı. Bu da aynı şekilde kamu kurumunda çalışıp işte, orada kamu kurumuyla bir hizmet alışverişi yapan özel firmalara geçen yöneticilerin korunup kollanmasının ve fazla müsamaha göstergesinin bir örneği olarak da size sunmak istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 14

Benim TTK kurumundan rica ettiğim... Özellikle Amasra taş kömüründe günlük üretim her geçen gün azalıyor. Bu azalmanın sebeplerinden bir tanesi de işçi eksikliği var, işçi eksikliği nedeniyle maalesef yeteri kadar üretimi gerçekleştiremiyoruz. Dolayısıyla, en kısa zamanda hem TTK genelinde hem de Amasra'da mevcut olan Amasra Müessese Müdürlüğünde üretim işçisi eksikliğinin giderilmesi, mekanik tesisatla, yeni teknolojiyle kömür üretiminin, öncelikli yatırımların hızlı bir şekilde yapılması... Çünkü orada başlanmıştı, onun devamının gelmesini arzu ediyoruz.

Aynı şekilde bir sorum daha olacak. Komisyon üyelerinden de özür diliyorum, konuyu bitireceğim ama sabrınız için teşekkür ederim. Bu kömür çıkarma taahhüdü yaptığınız Hema AŞ'yle veya Hattat AŞ'yle siz aynı zamanda metan gazı üretmek için de bir sözleşme yaptınız mı? Yani TTK'yla bu firma arasında metan gazı üretmek için bir sözleşme taahhüdü var mı? Varsa bu firma ne kadar gaz çıkarmıştır, yaptığı taahhütten bugüne kadar ne kadar gaz çıkarmıştır, bu gazları kime satmıştır ve çıkarttığı gazlardan dolayı size ödemesi gereken para ödenmiş midir, şimdiye kadar TTK kurumu olarak kaç lira gaz bedeli alınmıştır; bununla ilgili ben bir bilgi sahibi olmak istiyorum.

Onun ötesinde, özellikle TTK (Türkiye Taşkömürü Kurumu) gerçekten bölge için çok önem arz eden bir kurum. Özellikle taşkömürü üretimini de Karadon, Kozlu, Üzülmaz, Amasra ve Armutçuk müesseselerinde gerçekleştiriyor. Üretilen koklaşabilir, yarı koklaşabilir ve koklaşmaz nitelikli kömürler başta Çatalağzı Termik Santrali olmak üzere enerji sektörüne demir çelik sektörüne, ÇAYKUR Genel Müdürlüğüne, çimento sektörüne ve yakımlık olarak piyasaya arz edilmektedir. Bu anlamda, kurumun ürettiği kömürün çok önemli bir kısmı enerjiye yönelik kullanılmaktadır. Mesela, Çatalağzı Termik Santrali'nin özelleştirilmesi ve kapatılmasından sonra TTK yönetimi olarak enerjiye verdiğiniz kömürleri, santrallere verdiğiniz kömürleri ne yapacaksınız? Onunla ilgili olarak, gene, Çatalağzı Termik Santrali'ne müessese müdürlüklerinizden kömür satışı olacak mıdır, bu konuda da bilgi edinmek istiyorum. Gerçekten, eğer almazsa Çatalağzı, TTK olarak çok zor duruma düşülecek ve TTK olarak da bu, enerjiye vereceğiniz kömür elinizde kaldığında da gerçekten satacak yer sorunu da fazlalaşacak, koyacak yer, stoklayacak yer sorunu da artacak. Dolayısıyla, bu konuda da sizin bir bilgi vermenizi rica ediyorum ve ben özellikle...

BAŞKAN – Evet, toparlayalım lütfen.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – TTK'nın bölge için çok önem arz ettiğini hepimiz biliyoruz ve bu konuda da başta siz değerli yöneticiler olmak üzere elinizden gelen gayreti göstererek bu kurumun ayakta kalabilmesi, bu kurumun bölge insanına umut, aş kapısı olarak devam edebilmesi için büyük bir özveriyle çalışacağınıza yürekten inanıyorum. Ama yapılan yanlışlıklar var, haksızlıklar var, usulsüzlükler var, özellikle bu usulsüzlükler ve bu haksızlıklar Amasra bölgesinde hızlı bir şekilde redevans sahalарında devam ediyor. Benim sizlerden ricam Komisyon Başkanımızın ve bütün Komisyon üyelerinin huzurunda: Ne olur artık bu haksızlıklara ve bu usulsüzlüklere göz yummayın, ne olur bu firmanın korunup kollanmasına müsaade etmeyin; çıkaracaksa kömürünü çıkarsın, çıkarmayacaksa da bir an önce firmanın elinden bu sahalарı alın ve devlet olarak oranın çalıştırılmasına yönelik olarak girişimleri yapın. Dokuz senedir çıkarmadığı kömürü kurum olarak biz çıkaralım ve en azından yöre insanının 2 bin, 3 bin kişisine de ekmek kapısı olur, aş kapısı olur düşüncesi içerisindeyim.

Ben tekrar, kurum çalışmalarınızda başarılar diliyorum ve Bartın için, Amasra için, Zonguldak için, Karabük için, bölgemiz için güzel faaliyetlerin kurumunuz tarafından yerine getirilmesini arzu ediyor ve açık yüreklilikle de başarılar diliyorum, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Yalçinkaya.

Şimdi aramızda Bartın Milletvekilimiz Yılmaz Tunç Bey de var, o da Komisyon üyemiz değil, ona da bölge milletvekili olduğu için söz veriyorum.

Buyurun Sayın Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyelerimiz ve değerli milletvekillerimiz; ben de hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Sunumundan dolayı Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğüne teşekkür ediyorum.

Tabii, Türkiye Taşkömürü Kurumunun bölge için önemini bölge milletvekillerimiz ifade ettiler, o önem dolayısıyla ben de o sözlere katılıyorum. Gerçekten Türkiye'nin tek taşkömürü rezervi bizim bölgemizde, Zonguldak-Bartın havzası olarak biliyoruz ve Bartın'da da, bizim ilimizde de yüzde 31'lik bir bölümü, yani üçte 1 rezerv bizim ilimizde, rezervin önemli bir bölümü Amasra müessesesinde.

Tabii, burada tartıştığımız konu, kurumun neden zarar ettiği. Her yıl denetimlerde hep bu konuşuluyor ve kurum zarar etmeye devam ediyor. 2013'te 558 milyon lira zarar etmiş; bu yıl öngörülen zararı geçmiş, 604 milyon olarak bu tarih itibarıyla gerçekleşmiş. Bu zarardan kurtulmanın yolunu Türkiye olarak, ülke olarak bulmalıyız, bunun çözümü mutlaka vardır, bunun tartışılması lazım. Bunun çözümünün de üretimde mekanizasyondan geçtiği artık her platformda konuşuluyor, kömür çalıştaylarında da bunlar ifade ediliyor, burada da arkadaşlarımız, bizler ifade ediyoruz, üretimde mekanizasyona geçmeden Türkiye Taşkömürü Kurumunun yıllık yarım milyarlık, 604 milyonluk zarardan kurtulması mümkün değil.

Şimdi, pilot uygulama başladı Amasra'da, Amasra müessesesinde. Bizim ilimizin olduğu bir müessese, ilimizde yer alıyor. Pilot uygulamanın başarılı olduğunu Sayın Genel Müdürlüğümüz ifade etti; burada 3 kat fazla üretim gerçekleştirdiklerini; 5,3 kat düşük maliyet -raporlarda yer alıyor- gerçekleştiğini ifade ettiler. Tabii, benim dikkatimi çeken orada bir husus oldu. "Mekanizasyon önce dik damarlarda deniyor, buralarda başarılı olursak ileride düşük eğimli damarlarda da uygulamaya geçeceğiz diğer müesseselerde." şeklindeki ifade. Yani bu mekanizasyonun dik damarlarda uygulanması daha zor değil mi? Önce düşük eğimli damarlarda uygulanırsa üretimdeki artış kısa sürede daha da artmaz mı, bunu öğrenmek istiyorum.

Soma Meclis Araştırması Komisyonundayım ben, Soma kazalarını araştırma komisyonundayım. Orada incelemeler yapıyoruz. Zonguldak Kozlu'ya da indik, Soma'da kazanın olduğu müessesedeki ocağa da indik, komşu işletmeleri de inceledik. Aradaki farka baktığım zaman, Soma'daki şartların Zonguldak'tan çok daha rahat olduğunu, işçilerin Soma'da Zonguldak'a göre daha kolay şartlarda çalıştıklarını gördüm. Orada mekanizasyon var, yarı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 15

mekanizasyon var ama Zonguldak'taki şartlar çok ağır işçiler açısından, hâlâ omuzlarında kütük taşımaya devam ediyor işçiler, ağaç tahkimatları devam ediyor. Dolayısıyla, yani, bu çağda yerin üstündeki gelişmelere bakıyoruz ama Zonguldak'ta yerin altındaki duruma baktığımız zaman çok daha geçmişte kalması gereken şartların orada devam ettiğini görüyoruz. Tabii, mevcut şartlar içerisinde sizler en iyi şekilde çalışmaya çalışıyorsunuz ama mekanizasyona da bir an önce geçmekte fayda var.

Yine, 2014 yılı yatırım programında 64 milyon lira yatırım için ödenek ayrıldığı belirtiliyor. Eylül ayı sonu itibarıyla gerçekleşme yüzde 28. Bizim mekanizasyona ihtiyacımız var. Amasra'daki sistem 3 milyon liraya mal oldu ama ödeneği kullanamıyoruz. Bu gerçekleşmenin, yatırımın gerçekleşmesinin, düşük gerçekleşmesinin sebebi nedir, bunu öğrenmek istiyorum.

"Rezervin yüzde 31'i Bartın Amasra'da." dedik ama üretimin yüzde 6'sı sadece Amasra'da yani üçte 1'lik rezerve sahip olmamıza rağmen üretimin yüzde 6'sı Amasra'da. Tabii bu üretimi harekete geçirmek için de 2005 yılında redevans sözleşmesiyle özel sektöre imkân açıldı. 395 milyon ton rezerv söz konusu burada özel sektörün çıkaracağı, TTK'nın çıkaracağı da 12 milyon tonluk bir rezerv var. Mekanizasyonla bu 12 milyon tonu çıkarabiliriz ama 395 milyon ton şu anda hazırlık sürecinin uzun sürmüş olması nedeniyle... Daha ne zaman biteceği de belli değil Rıza Bey'in belirttiği şekilde.

Burada ben özel firmanın çalışmalarını yerinde gördüm. Tabii, Rıza Bey belki kuyulara inmemiştir ama indiğim zaman yatırımın büyüklüğünü inkâr edemiyoruz, gerçekten büyük bir yatırım. 3 tane kuyu, 8 metre çapında, 800 metre derinliğinde ve bu 3 kuyu şu anda birbirine bağlanıyor. 11 kilometre galeri sürüldü. Yani oraya milyon dolarlar harcanıyor ve bu harcamanın üretime mutlaka dönüşmesi lazım, bunu istiyoruz, bölgedeki istihdam için istiyoruz. Orada şu anda 800 işçi hazırlıkta çalışıyor. Üretime bir an önce geçildiğinde üretimde çalışacak işçilerle beraber bölgede istihdam daha da artacak.

Tabii, firmanın yavaş ilerlemesinin sebebi nedir? Termik santral konusunda bir beklentisi var. Bu beklenti dolayısıyla mı yavaş gidiyor hazırlık çalışmaları? Bir engel mi var hazırlık çalışmalarına? Yani teknik olarak nedir bu konudaki tespitleriniz? Firmanın taahhütleri noktasında, hangi taahhütlerini yerine getirememiş, hangi taahhütlerde müeyyide uygulanmış? Bu konuyu ben de merak ediyorum.

İş kazalarıyla ilgili İhsan Bey taşeronlaşmadan bahsetti tabii. İş kazaları işverenin kamu ya da özel olmasına göre değişmiyor. Yani kamuda da iş kazaları meydana geliyor, taşeronda da iş kazaları, Zonguldak'ta kamu işletmelerinde de geçmişten bu yana iş kazaları meydana geldi. Soma'da en son meydana gelen kaza da hizmet alımı yoluyla özel firmaya ait bir işletmede meydana geldi. Oradaki şartlarla Zonguldak Kozlu'daki şu andaki şartları ben karşılaştırıyorum, çok da arada bir fark yok. Yani bu iş kazalarının, her zaman bu şartlarda çalışma devam edildiği müddetçe yine risk olarak orta yerde durduğunu belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Tüzel...

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi, milletvekili arkadaşlarımı ve kurum yöneticilerini selamlıyorum.

Tabii, bölge milletvekillerini dinlemiş olmak hepimiz için yararlı oldu. Kendi payıma birçok şeyi de öğrenmiş oldum ve uyarılarına, sorularına da katılıyorum.

Öncelikle Haydar Akar Milletvekilimizin bu HEMA Endüstri AŞ ile ilgili Sayıştaya yönelttiği, aynı zamanda, tabii, kurum yöneticilerine de yönelttiği soru: "Burada bir suç var mı?" Bunun araştırılması, suç duyurusunun yapılması açısından bu görüşe katılıyorum.

Şimdi, benim esas üzerinde duracağım, Sayın Genel Müdürün sunuş konuşmasında da geçen hususlar. Şimdi, yani maden işletmeciliği ülkemiz gündemine en çok maden kazalarıyla, iş cinayetleriyle de ve buradaki işçi ihtiyacıyla da gündeme geldi. Buradaki hedefler: Üretim kapasitesi açısından hâlen 11 bin işçinin çalıştığı ama bu hedeflere ulaşmak için acil olarak 3.200 işçinin istihdam edilmesi gerektiği, aksi takdirde bu konunun iş güvenliğini de sorun hâline getireceği uyarısı yapılıyor. Ama bu açıdan yani nedir durum? Bir, bu konuda ne düşünülüyor? Bunu öğrenmek istiyorum.

Bir diğer şey: Bölge milletvekili arkadaşlarımız da değindiler, yani en son geçtiğimiz mayıs ayında Soma'daki büyük iş faciası, 301 madencinin ölümü, Zonguldak havzasında da yaşandı. Hatta bir kaza sonrası Sayın Genel Müdürü de ziyaret edip bilgi almıştık Kozlu'da, Karadon'da ama burada, bu sunuşta bu kurumun çalışmalarının değerlendirilmesine, bu konuya hiç değinilmiyor. "İş Güvenliği ve Ekonomisinin Geliştirilmesi Projesi" başlığında bir paragrafa yer verilmiş ama bunun da son derece sorunlu olduğunu düşünüyorum. Yani "önce can" meselesi, "önce işçi sağlığı ve iş güvenliği" meselesi âdeta bir tazminat meselesine indirgenmiş ve bu perspektiften konuya yaklaşılmış. Yani bir iş birliği anlaşmasından söz edilerek Türkiye madenciliğinde mevcut şartları iyileştirmek, iş kazaları ve meslek hastalığı tazminatlarını düşürmek, üretim ve verimliliği artırmak amacıyla taş kömürü madenlerinde İş Güvenliği ve Ekonomisinin Geliştirilmesi Projesi uygulamaya konulmuştur. Yani kurum açısından mesele iş kazaları ve meslek hastalığı tazminatlarını düşürmek midir ya! Yani bu bir gaffetle mi yani sehven mi ifade? Yoksa ben bunu hakikaten Sayın Yönetim Kurulu Başkanından, Genel Müdülden anlamak, öğrenmek istiyorum. Yani bu kadar, madencilerin patır patır hayatını kaybettiği, yani hem kamu kurumunda hem özel sektörde... Redevanslı sahalar, üretimin yüzde 45 rezervi, yüzde 45'i özel sektöre devredilmiş, habire redevans anlaşmaları yapılırken, habire ihalelere çıkartılırken bu alana da açık olması, bu yeni iş kazalarına, iş cinayetlerine açık bir alan... Ama burada sadece bir tazminat boyutunda yaklaşılmasını hakikaten ben yadırgadım. Kamu hizmetlerinde, kamu üretiminde hep çıkar ve yolsuzluk soruşturma konusu olmuştur.

Şimdi, burada yine bir bölge milletvekilimiz kurumun neden zarar ettiği konusunda mekanizasyondan söz etti. Elbette bunun bir şeyi vardır ama yani bu kadar kömür havzaları, sahaları özel sektöre bir ölçüde bir pasta olarak sunulurken burada kurumun neden zarar ettiği, yapabileceği üretimlerden uzak kalması, işçi eksikliği, benzeri şeylerle sorgulanması da gerektiğini düşünüyorum. Yani elbette Türkiye Taşkömürü Kurumu ve bağlı bütün kamu yatırımları hem bölge için hem ülke için hem bütün emekçiler için vazgeçilmez. Buralara yeni yatırımlar yapılmalı, kayıpların nedenleri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 16

araştırılmalı ama önce işçinin, emekçinin iş ve can güvenliği ve buna bağlı olarak diğer sorunlar ele alınmalı diyorum. Ve bu geçen zaman içerisinde de kurum, TTK bu açıdan ne gibi önlemler alıyor? Geçmişte yaşanmış kazalardan ne gibi sonuçlar çıkarttı? Ve bütün bu özel sektörün de bu açıdan denetlenmesi yönüyle de neler yapıyorlar? Bunları ben öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tüzel.

Buyurun Turgay Bey.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Rıza Yalçinkaya'nın bir söz talebi vardı az önce?

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Ben bir soru soracağım. Özür dilerim Sayın Başkanım, sorabilir miyim?

BAŞKAN – Şimdi...

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Soru değil, TTK Genel Müdürlüğüne Amasra'daki üretimle ilgili bir...

BAŞKAN – Sayın Yalçinkaya, buyurun.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Şimdi, Türkiye Taşkömürü Kurumunun 2012 yılı gerçekleşen kömür üretimi 5 müessese müdürlüğünde, toplamda, TTK toplamında 1 milyon 457 bin 104 herhâlde, yanlış söylemiyorsam. Eğer yanlış söylüyorsam düzeltebilirsiniz. 1 milyon 457 bin 104 olarak gözüküyor yaklaşık 9.500 işçiyle. 2013 yılı gerçekleşen kömür üretimi de herhâlde, tahminen, TTK toplamı 1 milyon 369 bin ton kömür üretimi. Bu da yaklaşık 9 bin işçiyle. Dolayısıyla, özellikle TTK'nın yaklaşık 10 bin işçiyle bir yıllık üretiminin 1 milyon 369 bin olmasına rağmen... Amasra B sahasını verdiğiniz HEMA şirketinin de birinci yıl üretim taahhüdü 2,5 milyon tondur ve ilerleyen yıllarda da 3,5 milyon ton olarak gözüküyor. Dolayısıyla, TTK'nın 5 müessese müdürlüğünde, bölgede, havzada 1 milyon 300 bin ton kömür çıkarırken Amasra'da bu firmanın yılda 3,5 milyon ton kömür çıkaracağına inanıyor musunuz?

Bu konuda bir de son bir şey söyleyeceğim. Üçüncü yıl, hazırlık yılına ait redevans tutarı borcu KDV dâhil 8 milyon 513 bin 700 lira. Bunun sizin kurum hesabına yatırılması lazımdı. O günden bugüne kadar da bu redevans bedeli yatırılmadı ve 2 milyon 500 bin ton/yıl üretim miktarının da yatırılması gerekirken, maalesef bu da yatırılmadı. Bu konuda, sizin zarar eden bir kurum olarak redevans bedellerinin alınması konusunda hassasiyet göstermenizi rica ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Domaç...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Turgay Bey'e verin, ben ondan önceyim ama Turgay Bey konuşabilir.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ben Rıza Bey'e söz verdiğim için...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Develi.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Herhâlde, Mehmet Bey son konuşup Taşkömürü Kurumunun bu rezalet uygulamalarını iyice bir eleştirecektir, uyacaktır AK PARTİ'li milletvekili olarak.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Uyarmayan kalmadı, bir de biz uyaralım.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ben raporu okuyunca "Aman Tanrım!" dedim yani bu Kurumda neler oluyor? Ya, Sayıştayı eleştirdik, evet, yanlış ve eksik değerlendirmeler var ama bu hâliyle bile bu raporda dikkat çekilen uygulamalar, yapılan yanlış işler... Bu ülkede yaşayan her insan için bu rapor "Aman Tanrım!" dedirtecek bir rapor.

Uyarıyor Sayıştay, diyor ki: "Bu hâliyle bu açılan ocaklardaki geçici üretimde darboğaza düşmemek..." Sayfa 110, demiş ki: "Kurumda işçi sayısının yetersizliği, üretimde darboğaza düşmemek için hızlı bir şekilde kısa sürede bitirilmelerinin gerekmesi gibi nedenlerle, hazırlık işlemlerinin yüklenici firmalar eliyle yürütülmesinde pek çok sorunla karşılaşıldı. Kısa sürede bitirilemediği, fen ve sanat kurallarına uymamaları nedeniyle, eksik, noksan ve kusurlu işler nedeniyle karşılaştıkları davalar açıldı. Hepsinden önemlisi, hazırlık işlerinde çalışan firmaların iş güvenliği koşullarına gerektiği gibi uymamaları nedeniyle vahim olayların meydana geldiği, hazırlık işlerinin yüklenici firmalar eliyle yapılması konusunda ısrarcı olmanın da yanlış olduğu görülmüştür." Neyi bekliyoruz arkadaşlar, yeni bir Soma faciası mı yaşansın? Uyarıyor, devam ediyor: "Nitekim, yüklenici eliyle açılanlar da dâhil pek çok galeride yeterli sayı ve nitelikte üretime yardımcı, hazırlık, tamir tarama, elektromekanik, bakım onarım ve buna benzer işçi bulunmadığı için zamanında bakım onarım ve tamir tarama yapılamadığından..." Facia geliyor diyor arkadaşlar. "Kesit daralması, taban kabarması olduğu, yolların bozulduğu, ocak içi nakliyatın aksadığı, etkin bir havalandırmanın yapılmadığı, bütün bunların iş güvenliğini etkilediği, düşme, kayma, çarpma gibi muhtelif iş kazası sayısının ve ciddi yaralanmaların arttığı, sonuç olarak da iş gücü verimliliklerinin ve üretimin düştüğü görülmektedir."

Şimdi, bir başka konu da şu arkadaşlar: Burada bölge milletvekillerinin değerlendirmeleri elbette çok önemli ama KİT Komisyonu üyesi olarak denetim görevimizi yaparken şu rapordaki birkaç ayrıntıya hem Komisyon Başkanının hem Hükûmetin hem Kurumun özellikle dikkatini çekmek istiyorum. Yani, lütfen, ne olur bunlara izin vermeyin.

"Makineleşme", "mekanizasyon" deniliyor, "Bunlara yatırım yapalım, üretim artsın." deniliyor. Denemişler Sayın Başkan, denemişler. Sayfa 87'de Sayıştay bunun çok güzel bir örneğini vermiş. 8 tane yurt dışından -Slovakya'dan galibah-lokomotif almışlar, hiçbir koşula uymamışlar makine alırken; ne deneme saati, iki yüz saatlik çalışma süresine uyulmuş ne bunlar üretimde kullanılabilmiş, aküler yanmış, kablo bağlantıları yanmış, toplamda 900 küsur bin euro para harcanmış yani 3 milyon lira para harcanmış, makinelerden de hiçbir şekilde verim alınamıyor. Zaten yapılan yatırımların da yüzde 28'de kaldığını arkadaşlarımız söylediler. Yani "Mekanizasyona geçelim, yatırımları yapalım, üretimi artıralım." diyoruz ama yapılan yatırım, mekanizasyon için alınan araçlarda sonuç bunlar, Sayıştay bunların tespitini yapmış.

Şimdi, bu redevans uygulamasında ben başka bir konuya dikkat çekmek istiyorum. Arkadaşlar, sayfa 46, yine Sayıştay yazmış. Şimdi, tamam, Taşkömürü Kurumu zarar ediyor, işçilik maliyetleri var vesaire ama yapılan işler de doğru yapılmıyor. Sayın milletvekilleri, bir örnek: Bu raporda, 46'ncı sayfada, birinci paragrafta, bakın sahtekârlık nasıl yapılıyor? Taşkömürü Kurumu nasıl iğdiş ediliyor? "Özel şahıslarca üretilen ve santral stok sahasına nakledilerek teslim edilen taş kömürünün mevzuata açıkça aykırı olarak Türkiye Taşkömürü Kurumu aracılığıyla satılması uygulamasına bir an önce son

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 17

verilmesi; ayrıca, anılan kurumun kendi üretimi olan taş kömürünün EÜAŞ tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında ihalesiz olarak doğrudan temin edilip edilemeyeceği hususundaki belirsizliğin giderilmesi..." vesaire vesaire. Kardemir AŞ, şu ünlü Soma şirketinin redevans aldığı ihaleyle ilgili olarak, Kurumun bu ihaleyi almaması hâlinde 350 milyon dolarlık bir zarara uğrayacağı, bu ihalede bu yerin kendilerine verilmesi gerektiği konusunda dilekçeyle başvuruyor. Yönetim Kurulu toplanıyor, bu talebi reddediyor. Neden? Serbest rekabet piyasa koşullarına uygun olmayacağı düşüncesiyle ama daha sonra, nedense, aynı Kurum Enerji Bakanlığına yazı yazarak redevans yoluyla alınan ürünlerin, taş kömürlerinin EÜAŞ'a verilmesini kabul ediyor. O da kamu kurumu, bu da kamu kurumu ama orada Soma AŞ vardı. Acaba Soma AŞ'den dolayı mı Kardemir'in bu "350 milyon dolarlık, batarız." dediği hâlde vermediğiniz sahayı Soma'ya verdiniz? Ama daha sonra, EÜAŞ'a enerji üretimi için bu kaynaklara özel bir yasa çıkarılarak, yönetmelik, neyse çıkarılarak, bu onlara verildi. 132'nci sayfada arkadaşlar, bunu da çok fazla aramanıza gerek yok.

Şimdi, Sayıştayın raporundan bir başka örnek vermek istiyorum arkadaşlar. Şirket, Türkiye Taşkömürü Kurumu yönetimi işini iyi yapamıyor arkadaşlar. Sadece doğal şartlardan, işçilik maliyetlerinden, sahadaki redevans uygulamalarından, üretimsizlikten kaynaklanmıyor bu zarar etmesi, kötü de bir yönetim kadrosu var.

Şirketin arıtma tesislerinde bir skandal var, skandal. Şimdi, arıtmadan suyu işçilerin banyosunda kullanıma sunmuşlar. Bunun insan sağlığına zararlı olduğu, orada çalışan işçilerin bu suyla yani işten çıktıktan sonra temizlenmelerinin sağlığı aykırı olduğu raporlarla bağlı olmasına rağmen Kurum bunu devam ettirmiş. Daha sonra arıtma tesisi kurdurmuş, kurduğu arıtma tesislerinin hiçbirisi çalışmamış, randımanlı çalışmamış, milyonlarca para ödemiş. Aynı şirkete bakım sözleşmesi yaptırmış, her üç ayda bir bunlara yine milyonlarca lira para ödemiş, binlerce lira para ödemiş, hiçbirini çalıştıramamış. Yani niye orada oturuyorsunuz? Kamu kaynaklarından size yatırım parası ayrılmış. Kamu yatırım parasını yatırıma dönüştüremiyorsunuz. Redevans yapıyorsunuz, imzalıyorsunuz, firmaları üretime geçiremiyorunuz. Yerin bin kat altındaki işçilerin çıktıktan sonra temizlenmesini –o da Allah'a kalmış bir şekilde, bu sağlık, bu denetim koşullarında- sağlıklı suyla yapamıyorsunuz. Yeteri kadar üretim yapamıyorsunuz.

Şimdi, bir de bu kömürlerin temizlenmesi meselesi var. "Hedef 5 milyon ton." diyerek arıtma tesisi, yıkama tesisi kurmaya çalışıyorsunuz ama her yıl da üretim –diğer arkadaşlarımız da söyledi- düşüyor. Bizim bilmediğimiz bir mucize yönteminiz mi olacak bir yıl, iki yıl içerisinde üretimi artıracaksınız da bu yatırımları ona göre yapmaya çalışıyorsunuz, onu da anlamak istiyorum.

Bir konu daha var arkadaşlar. Şimdi, neden zarar ettiğinizle ilgili bir madde daha var, onu da söyleyeyim: Sayfa 140 ve 141, bu şeker pancarında da yaşamıştık biz bu olayı, Şeker Komisyonunda da konuşmuştuk. Şeker Kurumu da özellikle Güneydoğu'da şeker pancarını teslim almak için kuruma kantar koymak yerine çiftçinin ayağına kantar götürmüştü, orada tartılan pancarla kuruma gelen pancar arasında neredeyse üçte 1 kilogram düşüyordu.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, izin verirseniz, burada bir düzeltme yapayım. Güneydoğu'da hiç şeker yok.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Şeker fabrikalarında diyelim, şeker üretilen yerlerde diyelim. Özür dilerim, düzeltiyorum.

Şimdi, diyor ki...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Gelirken buharlaşıyordu yalnız, biliyorsunuz.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Yağmur yağıyordu, toprak akınca şeker pancarı ortaya çıkıyordu. Aynısı kömürde olmuş arkadaşlar, aynısı kömürde olmuş. Hem de çok ilginç olmuş değerli milletvekilleri. Rapordan okuyorum size: "29/2/2012 tarihli kantar kayıtlarında, firmaya ait aynı plakalı kamyonun 13:50-22:52 saatleri arasında yaklaşık dokuz saatlik sürede 10 kez kantara girdiği, kamyon darası her seferinde aynı olmak -14.520 kilogram- kaydıyla net kömür ağırlığı 20.420 kilogram ile 20.680 kilogram arasında değişen 10 ölçüm sonucu toplam 205.720 kilogram kömür tartıldığı, 21:10 ve 22:03 saatlerinde yapılan ardışık 2 tartım, 8 ve 9'uncu tartım sonucunun net 20.620 kilogram olarak aynı ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir. Keza, 30/7/2012 tarihli kantar kayıtlarında aynı firmaya ait bir başka kamyonun 09:03-23:15 saatleri arasında 7 kez kantara girdiği, kamyon darası her seferinde aynı olmak üzere, 15.240 kilogram kaydıyla, burada da 09:03 ve 11:47 saatlerinde yapılan ardışık 2 ölçümün net 26.400 kilogram kömür olarak, 22:13 ve 23:15 saatlerinde yapılan ardışık 2 ölçümün net 42.380 kilogram kömür olarak aynı olduğu tespit edilmiştir." Geçen gün, İller Bankasında da olmuştu, Sayıştay yakalamıştı yine, firmanın bir tanesi, Ankara'da günlük 3.600 kilometrelik ring seferi yaptığını söylemiş, Sayıştay ölçünce 2.200 kilometre yaptığı anlaşılmıştı. Fazladan 1.600 kilometre yakıt ve yol parası almışlardı. Aynı işlem burada da olmuş. Demek ki, sahtekârlık baki, her yerde aynı oluyor. Yaklaşık 13 kilometre mesafede olduğu ifade edilen K4 sahasından kamyonun yüklenmesi, boşaltılması, boş tartımı, dolu tartımı, gidip gelmesi düşünüldüğünde bunların mümkün olamayacağı izahtan varestedir.

Şimdi, bir film vardı, diyordu ya: "Tamam, tamam da bizi kimin öptüğünü bilelim hiç olmazsa." Bunlar hakkında bir işlem yapıldı mı arkadaşlar? Kim yapmış bunları, neden bunlara göz yumuyorsunuz, bunlar hakkında herhangi bir işlem yapılmış mı?

Sözümü şöyle bitiriyorum: Bu raporlar bize diyor ki: Taşkömürü ocaklarında her an bir facia yaşanabilir. Güvenlik yok. Güvenlik için açılmaya başlanılan ocaklarda iş güvenliği sıfır. Her an bir faciayla karşılaşabiliriz. Bunun nedenlerini ve gerekçelerini anlatmış.

İki: Taşkömürü Kurumu sadece kömür üretiminden, kömür üretiminin satılmasından, şundan, bundan dolayı, işçilik maliyetlerinden falan zarar etmiyor, Taşkömürü Kurumu kötü yönetildiğinden zarar ediyor biraz da, büyük anlamda. Bunların nedenleri de burada yazılmış. Bunlara cevap verilirse çok memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Sayın Domaç...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 18

Bir hayli zaman geçti, arkadaşlar da uzun uzun konuyu aktardılar. Ben çok uzatmadan kısaca bazı konulara değinmek istiyorum.

Arkadaşlar, bir defa, Genel Müdür açıklıkla her şeyi burada aktardı bize, anlattı, yani müessesenin durumunu. Sayıştay da zaten en ince teferruatına kadar yazmış ne olduğunu, bu müessesede neler olduğunu. Aslında bu müessese arkadaşlar, kendi anlatımlarıyla ve Sayıştayın incelemesiyle dökülüyor. Aslında bu müessese bitmiş.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bitiriliyor, kötü yönetiliyor.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bu, sadece böyle söylenebilecek bir şey değil, yani bugünlük bir iş değil bu. Yani bir günde bitirile dediğiniz doğru, uzun zamana yayılan bir iş bu.

Şimdi, bu müessese evet, tarihî süreçlerde korunmuş, kollanmış; tarihî süreçlere geri dönersek, yani orada biraz nostalji yaşarız. Bu nostalji, sonuçta bizim para kayıplarımızı önlemez, belki bir film çıkar oradan. Tarihî süreçlerde, kapalı ekonomilerde ciddi paralar da verilmiş ve o kapalı ekonomilerden, buradan alınan ürünlerle yapılan üretimler de paraları halktan alınarak, vatandaşlardan alınarak devam ettirilebilmiş. Ama açık ekonomilerde bunun zararı direkt kamuyadır ve kamunun tümünedir, yani tüm toplumdur zararı. Şimdi, arkadaşlar, bakarsanız ki baktınız, hepiniz incelediniz ve söylediniz, sadece üç yıl içerisinde, baktığımızda, bir taraftan satış fiyatları düşüyor, yani 194 liradan 181 liraya doğru iniyor ton satışı diğer taraftan da üretim maliyetleri artıyor. Hem üretim maliyetinin arttığı hem satış fiyatının giderek düştüğü bir üründe “Devam.” demek yavaş yavaş ölmek demektir ama bu hızlı ölüyor.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Başbakanlığın talimatı var, “Yatırıma devam, üretimi artırın.” diyor, yani Başbakanlığın talimatı.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Olabilir, Başbakanlığın talimatı olabilir, biz tespitlere bakıyoruz. Şimdi, buna baktığımızda, bu yıl 630 milyon civarında bir zarar olacak gözüküyor yani 2014 yılında, böyle bir zarar olacak gözüküyor. Burada 10 bin çalışan var. Bu zararı maaş olarak versek kişi başına 5 bin küsur lira düşüyor arkadaşlar.

MUSTAFA BİLİCİ (Van) – Aylık mı, yıllık mı bu?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Aylık, aylık. Evet, hesaplayın. Kişi başına 5.100 lira aylık düşüyor. Bu, Bayburt ilinin tüm hasılatından büyük, tüm hasılatından, yıllık hasılatından büyük.

BAŞKAN – Bünyamin burada yok.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bünyamin burada idi, gitti.

Bayburt ilinin tüm hasılatından büyük bu. Şimdi, bizde -ben biliyorsunuz, sağlık alanından geliyorum- buna “septomatik tedavi” denir yani belirtileri tedavi etmektir yapılan işler. Belirtileri ortadan kaldıran işlemler yapıyoruz burayı devam ettirebilmek için. Yani, ağrısı varsa ağrısını geçirecek bir şey vermeye çalışıyoruz, efendim, ateşi yükselmisse ateşi indirmeye çalışıyoruz, işte, tansiyonu biraz artmışsa tansiyonu düşürecek bir şey vermeye çalışıyoruz ama gerçek devam ediyor. Yani, bir yerde bir tümör var. O giderek organizmayı bitiriyor ama biz ona bakmıyoruz, bunları tedavi etmek için uğraşıp duruyoruz.

Arkadaşlar, bana göre net ama sizlerle paylaşmak istiyorum: Buranın derhâl kapanması lazım, derhâl. Bakın, burada vatandaşların sosyal hayatıyla ilgili önlemler alınabilir, onlara, işte, dediğim gibi maaş verilebilir şu kadar süre; o azaltılarak verilebilir, onlara iş öğretilir, onlara yeni alanlar açılabilir ama bu alandan fayda yok arkadaşlar, bu alandan fayda yok. Zaten ithal ediyoruz çok büyük bir kısmını. Kalan kısım 300 milyon dolarlık -kalan kısmın maliyeti- 300 milyon dolarlık bir maliyetten bahsediyoruz.

Şimdi, buna baktığımız zaman, birinci bu. Yani, benim kendi şahsım, hiçbirimiz böyle bir işletmeyi işletmeyiz, bizim olsa böyle bir işletmeyi hiçbirimiz işletmeyiz bir defa, mümkün değil, böyle bir şeyi hayata geçirmeyiz, mümkün değil böyle bir şey.

İkincisi, radikal önlem alınacaksa bu radikal önlemi görmek durumundayız. Burada radikal önlem yok. Bize gelen işlemde radikal bir şey yok, bu işi tersine çevirecek radikal bir şey yok. Gerçek, hepimiz okuyoruz, görüyoruz. Yani, biz üç yıl içerisinde şunları, şunları, şunları yapacağız. Yani “Üretimimizi artıracakız, maliyetlerimizi düşürecek.” diye bir tablo yok önümüzde. Ve biz -ben kaç yıldır bunu inceliyorum arkadaşlarla beraber, altı yedi yıldır- altı yedi yıldır aynı hikâyeyi burada konuşuyoruz ve aynı hikâyede devam ediyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sizin kaçınıcı dönem?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Efendim?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İkinci dönem mi sizin?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Benim ikinci dönemim, evet.

Şimdi, biz bunu sürekli konuşarak, devam ederek bir yere de varamayız, kendimizi rahatsız ediyoruz. Ben sıkıntı çekiyorum bunlardan. Arkadaşım diyor ki: “Göç veriyoruz.” Evet, doğru. Göç vermemek için başka önlemler gerekir ama onu burada siyaseten söylüyoruz. Bir başka arkadaşımız başka yanlışlığı söylüyor. Evet, doğru ama bunlar çözüm değil ki, çözüm gelmiyor. Unun için, yörenin milletvekillerini dinleyelim, ne çözüm var diye bir bakalım diye düşündüm ben. Oradan bir çözüm gelmedi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Geldi, geldi, bu taraftan geldi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mekanize..

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yani, bir mekanize iş var. O iş de senede 63 milyon yatırımla olacak bir iş değil. Yirmi sene sonra mekanize ettiğimizi de eskiteceğiz, atacağız. Yani, şimdi buna katılıyorum, söylediğin şey doğru ama böyle kısa süre. Aksi hâlde o süre de, o da bitecek, gidecek.

Yani, biz baktığımızda şöyle görüyoruz: Arkadaşlar, biz asgari ücret... Yani, yer altı maden işçilerinin ücretlerini artırdık değil mi? Çok da ısrar etti muhalefet. Aslında iktidar da istedi ama sonuçta bak, şimdi yeni yasa geliyor, değiştireceğiz onu yani onu değiştirmeyeceğiz de...

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Onu değiştireceksiniz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 19

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bir dakika, başka şeyleri değiştireceğiz, onu değiştirmeyeceğiz de başka şeyleri değiştireceğiz.

Şimdi, bakın, biz de heyecandan, günün yakıcı etkisinden hareket ederek ondan sonra madenlerin kapanmasına neden olabiliyoruz. On bin kişi, beş bin kişi kapıya kilit vuruyor, madeni işletecek kişi gidiyor, işçi kapıda kalıyor. Sonra gidiyor, iktidar partisinin...

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Devlet niye var?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Tamam, devletin ne olduğunu biliyoruz hep beraber.

İktidar partisinin kapısına gidiyor, iktidar partisinin kapısına gittiği zaman, ondan sonra...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mehmet Bey, niye karşı gelmiyorsunuz fakirlere kömür dağıtımına?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Arkadaşlar, durun, ben size bir şey söylemedim ya! Şahsınızla alakası yok, yaptığımız işleri söylüyoruz, beraber yaptık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Size takviye yapıyoruz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Beraber yaptık, yaptığımız işleri söylüyoruz, şimdi bunu beraber düzelteceğiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Az bile yaptık ya!

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Az bile yaptık. O zaman 25 bin işçi işsiz kalırdı. Az bile yaptık, tamam, beraber düzelteceğiz. Bunu da beraber düzelteceğiz.

Arkadaşlar, bakın, kapanmasına da beraber karar vermeliyiz, radikal önlem alınmasına da. Bu böyle gitmez. Bizim eskiden -biliyorsunuz Levent- bir marşımız vardı. Bu böyle gitmez, böyle gitmez bu.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – O marş hâlâ var.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yani, bu böyle gitmez. Çünkü, bu böyle gitmez, böyle gitmeyeceğini hepimiz de biliyoruz. Dolayısıyla, bunu çözmek zorundayız, radikal ama. On sen sonra da gelip burada birileri bu işi hâlâ bu şekilde tartışıyorlarsa yazıklar olsun bana -sizlere söylemeyeyim- yani, yazıklar olsun çünkü böyle olmaz bu iş, böyle gitmez bu iş. Bunu görmeliyiz arkadaşlar.

İş sağlığı, iş güvenliği... Evet, birlikte hepimizin sorunu. Bununla ilgili biz çok çalışma yaptık, dünyayı da gittik, gördük. Biliyorsunuz, Tuzla'da çok sayıda işçi ölüyordu iş sağlığı, iş güvenliği nedeniyle. Onun iş yoğunluğunun çok fazla olduğunu, o zamanlar bir kısmının iş yoğunluğundan olduğunu söylemiştik. Şimdi Tuzla'da tersaneler çalışmıyor, ölüm de yok yani iş böyle olmayacak. 42 bin tane işçi vardı, şimdi 4.300 işçi var. Evet, 42 bin işçi oraya geldi. Arkadaşlar, bu iş için önlem alınması ve denetlenmesi gerekiyor ve yatırım yapılması gerekiyor ve o madende çalışan insanların eğitilmesi gerekiyor. Dünyanın hiçbir, özellikle gelişmiş ülkelerinde altı ay alanda iş sağlığı, iş güvenliği eğitimi almayan, üstelik yüksek tahsilli kişileri gemiye de çıkarmıyorlar, madene de indirmiyorlar. Biz bunları yapmazsak daha çok dizimizi döveriz.

Onun için, hep beraber bunları yapmak zorundayız, hep beraber karar almak zorundayız. Bu insanların hepsi bizim insanlarımız. Arkadaşlar diyorlar ki: "Kapatılmasını istiyor birileri." Evet, ben istiyorum. Bu demek değildir ki insanlar işsiz kalsın istiyorum. Hayır, öyle bir şey istemiyorum. Ben bugün 600 milyon para harcıyorsam her yıl, onlara vereyim beş sene süreyle, devam etsinler, onlara yeni iş edindireyim, yeni alanlar açayım, birlikte çalışalım, birlikte proje yapalım. Ama görüyorsunuz ki burası riskli. Bu riski hızlı aşamıyoruz ve ben yedi yıldır bunu dinliyorum. Arkadaşlar, biz çözüm için varız, hepimiz çözüm için buraya bir şeyler yapmaya geldik, çözmek için geldik ama eleştirmek için de geldik. Ben şimdi neyini eleştireyim Genel Müdürün? Şimdi, evet, bir sürü yanlışlık var, ondan önce de öyleydi, daha önce de öyleydi. Hayır, eleştirin de herkes... Ben de eleştireyim, eleştiriyorum yaptığı yanlışlıklar nedeniyle, eksiklikler nedeniyle, evet ama çok net, daha önceki de öyleydi, ondan önceki de öyleydi. O giderse yenisi geldiğinde daha iyisi mi gelecek? Bu sistemi değiştirelim, böyle gitmez bu iş. Böyle giden sistem... Bu şekilde gitmez bu sistem.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Öneri ne?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Öneri ne? Öneri getirdim. İki tane şey var: Ya yatırımı artıracaksınız da... Yatırım yapacağız ama gerçekçi, öyle hayalî değil yani üretmeyen, fazla üretmeyen, üretime katkısı olmayan değil. Bak, söyledi, Turgay Bey söyledi. Dedi ki: "Bir şeyler getirmişsiniz ama boşa atmışsınız." Gerçekçi veya kapayacağız, bitireceğiz. Benim görüşüm kapamadan yanadır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Genelî üzerinde arkadaşlar ilavelerini yapsınlar. Çok şey ortaya konuldu. Genel Müdürü bir dinleyelim, ondan sonra genelinde...

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, tabii, Sayın Develi'ye de söz vereyim.

Kısa olsun lütfen çünkü çok şey soruldu.

Buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Kısa bir ekleme yapmak istiyorum.

Aslında, Mehmet Bey'in bu ifadelerini duymaktan çok mutlu oldum. Son on yıldan bu yana, on bir yıldan bu yana -iktidarda bulunan partisinin- bu keşmekeşe bir çözüm bulunamadığının da itirafıdır aynı zamanda bu. Bu bir keşmekeş.

Çözüm ne? Çözüm basit arkadaşlar. Bütün dünya bunu yapıyor, bir örnek Almanya'dan. Almanya'da Ruhr bölgesinde dünyanın...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Almanya'da ne kadar maden kapandığını da söyle.

TURGAY DEVELİ (Adana) – İşte, onu söyleyeceğim.

Ruhr bölgesinde dünyanın en büyük maden ocakları vardı. Hiç okuyor musunuz orada o dönemde iş kazalarını? Hiç iş kazası olmaz. Niye? Her türlü tedbiri, güvenliği alırlar.

Daha sonra, özellikle Dortmund bölgesinde, Almanya'nın Ruhr bölgesinde maden ocaklarının üretimi maliyetleri karşılamadığı için, kârlılık marjı ortadan kalktığı için ne yaptılar? Buradaki işçileri devlet, sosyal devlet aldı, başka alanlara yönlendirdi, başka meslek edindirme kurslarına gönderdi. Onların kıdem tazminatlarını verdi, belli bir oranda yaşlarına göre

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 20

üretimde bulundukları süreye ilişkin olarak maaşlarını da verdi, karşıladı. Onları sosyal sorumluluk gereği kurslara gönderdi, maaşlarını da verdi, başka meslekler edindirdi. Bazı ocakları kapattı, bazılarındaki iş gücünü minimuma düşürdü. Yani kendi yurttaşına, kendi insanına sahip çıktı. Biz oradaki işçilerin işsiz kalmasını istemiyoruz. Ama döndüler, dünyanın başka bölgelerinden... Mesela, Adana Yumurtalık'ta Almanların termik santrali var, Güney Afrika'dan kömür getiriyorlar, çok daha ucuza mal oluyor. Yani biz ısrarla ve inatla, özellikle AK PARTİ döneminde, on bir yıldan bu yana her yıl neden 500-600 milyon lira zarar ederek bu fakir fukaranın parasını harcıyoruz, veriyoruz? Hani, çözüm dedik ya, çözümlerden bir tanesi bu olabilir. Ama bu çözümleri bu Hükümet yapmıyor.

Bir örnek daha vereceğim size. Toprak Kanunu görüşülürken de aynı önerileri getirdik.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Biz Genel Müdürü dinleyelim.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Dinleyelim. Biz eleştirilerimizi... Ama Sayın Vekilim...

BAŞKAN – Sayın Develi, bir toparlarsak efendim...

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Biz bunları alt komisyonda konuştuk.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Karıştırdınız galiba, Turgay Bey yok orada.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Şimdi, bakın, ben katılıyorum size. Fakat bir Genel Müdürü dinleyelim.

Arkadaşlar bu konuyla alakalı düşüncelerini ifade etti. Genel üzerinde bunların hepsini söylersiniz.

BAŞKAN – Buyurun, bir toparlayın efendim, lütfen.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Daha sonra konuşayım, Genel Müdür konuşsun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Develi, bitirin lütfen.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Tamam.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdür...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Taş kömürü işletmeciliği sadece bölgemizde, Batı Karadeniz Bölgesi'nde yüz altmış altı yıldan beri sürdürülegelen bir faaliyettir.

Taş kömürü işletmesinde eğer Türkiye'de bir yer altı madenciliği, derin madencilik birikimi varsa -vardır- Türkiye'de derin yer altı kömür madenciliğinde otoritedir Türkiye Taşkömürü Kurumu. Son derece ağır koşullarda ve dünyanın en gazlı damarlarında çalışırız. Aşağı yukarı 22 damarımız vardır ve 750 metrelik bir tabaka mesafesi içinde ardışık olarak bu damarlar yapılanmıştır. Türkiye'de derin kuyu madenciliği yapan tek işletme Türkiye Taşkömürü Kurumudur. Türkiye'de deniz altında işletmecilik yapan tek işletme yine Türkiye Taşkömürü Kurumudur.

Biz zaman zaman teknik geziler çerçevesinde dünyanın her tarafında aşağı yukarı bütün ocakları gördük, gezdik. Bizim şartlarımızı haiz, bizim şartlarımız kadar ağır şartlara sahip olan hiçbir işletme görmedim bugüne kadar. İspanya'nın Leon bölgesinde bir ocağın damar yapısının bize uygun olduğunu, bize benzediğini söylediler. Kalktık, iki günlük bir ziyaret için oraya da gittik. Oradaki yapı bizim damar yapımızın, jeolojik yapımızın yanında, hani, bir tabir var ya "zemzemle yıkanmış" gibidir. Gerçekten, biz son derece ağır koşullarda, ağır şartlarda üretim faaliyetlerini sürdüren bir işletmeyiz.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Üretim faaliyetleri...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Onları Sayın Vekilim.

Tekrar ifade etmek istiyorum: Ben, bizim şartlarımızı taşıyan, daha ağır şartları haiz bir damar yapısı görmedim.

Dolayısıyla, burada yüz altmış altı yıldır ağaç tahkimatla üretim yapılmasının sebebi birikimsizlik, mühendislik yetersizliği falan değildir, şartlar bunu getirmiştir. Biz ilk defa mekanize kazıyı denerken de açıkçası çok ürkerek denedik çünkü başarılı olmama ihtimali de söz konusu olan bir projeydi. Başarılı olmadığı zaman hesabını vermemekten, verememekten korktuk.

Sayın Vekilimin "Neden dik damarlarda uygulamaya başladınız?" sorusuna da bu arada cevap vermiş olayım. Dik damarlarda uygulama kolaylığı var. Dik damarlarda kömür kendiliğinden kayar. Bir makine arkasında kömürü taşımak üzere yoktur. Dolayısıyla bu kültürü havzada ilk defa oturtmak, yerleştirmek -bizim işçimiz ağaç tahkimatla çalışmaya alışmıştır, yüz altmış altı yıldır bu böyledir- üzere kolayından başladık. Bilahare, düz dediğimiz, eğimi düşük damarlarda da bu işi uygulamak üzere fizibilite çalışmalarını yapmak istiyoruz, yapıyoruz.

Bu girişten sonra ben not aldım, soruların birçoğuna ayrıntılı biçimde cevap vereceğiz, yazılı olarak cevap vermeyi düşünüyorum ama konunun aydınlanması için özellikle Hema'ya verilen süreler konusunda bir açıklama yapmak istiyorum. Biz Hema'ya verdiğimiz süreleri karşılıklı yaptığımız evraklar çerçevesinde verdik, karşılıklı imzaladığımız şartnameler ve sözleşmeler çerçevesinde verdik ve bu süreler yargıya da taşındı. Yani yargı da bunu denetledi ve sonuçta kovuşturmayla gerek olmadığına karar verdi. Son istediği süre talebini biz haksız gördük. Gerekçeler bizce uygun değildi, Şartname'nin 18'inci maddesinde tarif edilen nitelikleri taşımıyordu, dolayısıyla o süreyi vermedik ve "Bizim 500 bin tonluk redevans payımızı verin ilk etapta." dedik. Firma, sürenin hakkı olduğunu, bu parayı ödeyemeyeceğini, dolayısıyla konuyu mahkemeye taşıyacağını söyledi. Biz akıl hocalığı falan da yapmadık haş! Böyle bir şey söz konusu olamaz. Bizim için önemli olan devletin ve milletin menfaatidir, hep o çerçevede davranıyoruz, davranmaya gayret ediyoruz.

Firma konuyu mahkemeye taşıdı, şu anda yargı safhasında. Mahkeme, redevans bedelinin alınmaması, firmanın teminatının irat kaydedilmemesi şeklinde bir karar aldı. Mahkemenin sonuçlanmasını bekliyoruz. Mahkeme sonuçlandığı zaman, o bir yıllık üretimler ve hazırlık süresince ortaya çıkan 500 bin tonluk taahhüt miktarını biz alacağız, çabalarımız da o yönde.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Şirket devri yaparken niye paranızı alamadınız?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – O zaman hazırlık süresi bitmemiştir Sayın Vekilim. Şirket yine firmanın kendi bir şirketi yani bir başkasına devretmedi. Yani şey bitmediği için...

BAŞKAN – Peki, Sayın Genel Müdürüm, buyurun lütfen, cevap vereceğiniz...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Şu anda, 250 milyon dolar civarında yatırım yaptı. Yani 8 metre çapında 3 tane kuyu indi. Türkiye'de bu ilktir, bizde 6,5 metre çapındadır derin kuyular ve aşağıdan, 410 katından bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 21

kuyuları birbirine bağladı, şimdi 510 katından bağlamaya çalışıyor. Dolayısıyla, bittiği zaman şu anda belki de Avrupa'nın en büyük yer altı madencilik projesi hayata geçirilmiş olacak. 20 kilometre civarında lağım sürmesi gerekiyor ilk etapta projede.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu projede şartlar bu muydu?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Evet, buydu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki. Ben sizin ve diğer arkadaşların biyografisine baktım, yaklaşık otuz yıldan aşağı bu kurumda çalışan bir arkadaş yok.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu ihale şartnamesini Avrupalılar mı hazırladı?

BAŞKAN – Sayın Akar, kayda girmiyor sorularınız yalnız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Pardon, özür diliyorum ama bu çok önemli, bu konuyu açtık, ben de şu sorularımı sormak istiyorum:

Şimdi, her biriniz otuz yılı geçmiş sürelerde Kurumda çalışıyorsunuz ve Türkiye taş kömürü madenciliğinde uzman kişilersiniz gördüğümüz kadarıyla, başka bir alanda da böyle uzman kişiler yok. Redevans süreli ihaleye çıkarken bir şartname hazırladınız, şartnameyi de sizin kurumunuz hazırladı bildiğim kadarıyla, sizden daha tecrübeli uzman olmadığına göre başka bir kurumda. Bunun hazırlık süresi olarak zannediyorum otuz ay öngörülmüş.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Otuz altı ay. Firma teklif edecekti, şartname gereği böyle idi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Otuz altı ay... Yeri siz gösteriyorsunuz, nerede yapılması gerektiğini siz tayin ediyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Genel Müdür, karşılıklı olmasın, lütfen.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O anlaşılсын diye.

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Soracağım şimdi.

Yeri siz tarif ediyorsunuz “Şurada kömür çıkartacaksın, şartlar da bu.” diyorsunuz ve şartların sonunda da diyorsunuz ki bu şartnamede “Siz bu işi otuz altı aylık bir hazırlık süresinde yapabilirsiniz, hazırlık süresinde başlatabilirsiniz, yani kömür üretimine başlarsınız.” Hazırlık süresinde de hani o kuyuları açarken bilmem ne, 500 bin tona yakın da kömür çıkartılacağını öngörüyorsunuz ve bunu da firma kabul ediyor. Firmalar ihaleye bu şartlarda giriyorlar. Yani siz, ben, Mehmet Bey, Ali Bey, sizin hazırladığınız şartnameye göre biz bu şartlarda bu kömürü üretmeyi taahhüt ediyoruz diye ihaleye giriyoruz ve ihaleyi kazanıyoruz.

Şimdi, kazanamayan arkadaşlar elendikten sonra, bu firmaya yaklaşık dokuz yıldır... İhale şartnamesinde belirtilmiş olmasına rağmen, hem süre uzatması veriyorsunuz hem de teminatını irat kaydetmiyorsunuz hem de 500 bin ton kömürün parasını tahsil etmiyorsunuz, şimdi de diyorsunuz ki: “Mahkemeye verdi.” Aslında birçok kez fesih şekli gerçekleşmiş burada. Ben firmanın 250 milyon dolarlık yatırım yaptığına yapmadığına bakmıyorum. Birçok kez fesih olayı gerçekleşmiş, ihalenin feshedilmesi olarak... TKİ'yi öğleden sonra görüşeceğiz, orada redevansı özel şirketten kendi üzerine nasıl aldığını göreceğiz. Gerçekleşmiş... Bu niye yapılmamıştır?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Süre uzatınca feshedemez.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İşte süre uzatması... Öbür iki üç tane şey çiğnenmiş burada. Mesele firmanın 250 milyon dolar yatırımı değil.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Açıklasın.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sayın Başkanım, bir şey...

BAŞKAN - Sayın Akar...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sayın Vekilim, bu süre konusunda biz...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, bir saniye efendim, ben size söz vermedim daha.

Sayın Saribaş, lütfen, yeterince yorum yaptık bence, cevap da alalım.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Biliyorum, bu konu açıldığı için çok önemli ve diğer sözleşmeyle ilgili...

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Ama, onları söylediniz Ali Bey.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Yok sormadım ki ağabey.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Daha önce ifade edildi ama Haydar Bey.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Arkadaşlar, benim beynimi mi okudunuz? Bir saniye, Hocam, sen bari yapma ya!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Saribaş.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Bu HEMA'yla ilgili sormak istiyorum, bakın, çok önemli olduğu için. Burada sözleşmelerinizde çokça ifade ediliyor. Biliyorum ki redevans sözleşmesinin... Her firma farklı tonda, farklı yıllarda vererek bunun içerisinde rekabet verilir. Tıp değildir yani şu kadar ton diye verilmez, düzeltiyorum yani öyle bir anlayış yok. Redevansa giren firmalar sürelerini verir, paralarını kendi tekliflerini verir ondan sonra nokta noktadır ona göre. Yani şurada net bir ifade var: Teknik üniversitenin sizin oradaki yerle ilgili raporu var: “Bunların ayırdığı üç yıllık sürenin içerisinde bu olamaz.” demiş. Üniversite daha fazla süre vermiş ve siz bu bilgiye sahipsiniz zaten ihaleden önce. Yani, oradaki arama süresinin teknik üniversitenin raporlarına göre o kadar sürede olamayacağını bile bile, bu daha cazip diye buraya teklifi böyle kabul ettiniz.

Şimdi, şurada şunu sormak istiyorum ben: Sözleşmenize göre, verdiği tekliflere göre... İhaleler biliyorsunuz ki o günkü koşullar içerisinde, verilen süreler... Şimdi, süreyi ne kadar az tutarsa tabii ki TTK onu tercih edecektir, aykırısını söylemiyorum ama o günkü koşullarda teknik üniversitenin raporlarında varken, bu kadar yarıdan aşağı bir sürede bunu teklif ediyorsa bir soru işareti vardır, bu önümüze sorun olarak gelecektir, çok deneyimlisiniz bir kere bu konuda.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 22

Birinci sorum şu: Az önce de söyledim, bütün sözleşmelerinizde yeni bir usul başladı, bu usul burada da var. Yani, yeniden firmalara devir yetkisi veriyorsunuz. Burada devir yetkisi o sürenin... Bir, bu da dâhil olmak üzere firmaların teknik hizmet ve ekonomik belgelerine baktınız mı?

İki, bu süre şartı... Yani, firmalar yeniden el değiştirdiğinde yetki kullandığınızda sözleşmenizde bunların kullanılmayacağı maddesi var ki bu süre hakkını yeniden bu firmalara verdiğinizde doğuyor mu? Çok önemli.

Üç, burada, özellikle sizin elinize... Sözleşmede de net yazıyor bu arama süresindeki paranın alınacağı, burada Sayıştay da çok net yazmış "Bu bir fesih nedenidir." diyor.

BAŞKAN – Sayın Sarıbaş, soruyu sorsak, lütfen, cevap alalım.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Soruyorum, bitireyim.

Diyorum ki, burada firma devir yetkisi kullanırken -yönetim kurulunun elinde yetki var, ben özel sektörüm, siz de buradasınız- bu yetkide parayı niçin o zaman tahsil etmediniz, tahsil yetkiniz var ve sözleşmenin gereklerini tamamlamamış bir firmaya niye devir yetkisi kullandınız? Bu çok net, bu çok önemli.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sarıbaş.

Buyurun Sayın Genel Müdür.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Şimdi, devir konusunda da şartnamede bizim açık hükmümüz var, o çerçevede devirleri gerçekleştiriyoruz, Haydar Bey'in, Sayın Vekilimin sorduğu soru. Firma belirliyor ne kadar üretim yapacağını ve kaç yılda yapacağını. Biz en düşük üretim zamanını, en yüksek üretim miktarını veren firmaya işi veriyoruz, yani şartnamenin ruhu bunu emrediyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama, siz buna inanmadınız değil mi verirken, bunu yapamayacağına inandınız?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Şimdi, Sayın Vekilim, dünyada madencilik çok ileri boyutlara gitti. İnanın, biz bir senede Çinlilere bir derin kuyuyu yaptırıp teçhiz ettiriyoruz yani firmanın niyetini okumanız mümkün değil. Yani, o 3 kuyuyu dört beş senede çok rahat bağlayabilirdi. Yani, sonuç itibarıyla, en düşük zamanda en yüksek miktarı üretmek üzere veren firmaya –şartname de bunu emrediyor- ihale verilmiştir.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Kaç firma katıldı Sayın Genel Müdürüm?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Yeterliliği olan tek firmaydı, diğerleri yetersiz firmalardır. Dolayısıyla, hatırladığım kadarıyla toplam 3 firma. Tek firma almıştır, verilen süreler tamamen şartname gereği verilmiştir. Tekrar ediyorum, yargı süzgecinden de geçmiştir, savcılığa çeşitli taraflarca taşınmıştır konu ve yargı da kovuşturmayla gerek olmadığına karar vermiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, kapsamlı bir öneri...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sorularımıza cevap vermedi.

BAŞKAN – "Soruları yazılı olarak cevap vereceğim." dediler.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Daha konuşuyor ama.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Ben yazılı olarak cevaplayacağım, not aldım.

BAŞKAN – Şimdi...

(Karşılıklı konuşmalar)

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Başkanım, parayı niye almadığının cevabı...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Bir sürü soru sordum "Sözleşme gereği yaptım." dedi. Arkadaşlar, benim sorduğum sorular mahkemenin olup olmadığıyla ilgili, lütfen. Bir şey soruyorum. Bakın çok farklı bir şey.

Yetki var elinizde, bundan önceki firma HEMA AŞ'de madencilikle alakası olmayan iki kendi firmasına devretmiştir. Orada sorun var, onun için biraz daha kapalı sordum. Teknik ve mali açıdan içtihat olarak o şirket yeterli mi? Ondan sonra, tekrar, şirket madencilikle ilgili bir değişiklik yapıyor ticari olarak. Yani burada ciddi bir sorun var.

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiyor Sayın Sarıbaş.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Burada elinizde yetki var. Bundan önceki HEMA'da –net, burada raporda yazıyor- icraya vermişsiniz teminatının çözülmesi konusunda ve burada mahkemeye gitmişsiniz ama bu sürecin sonucunda siz ihaleyi tekrar iki şirkete devrediyorsunuz. Niye elinizdeki bu olanakla bu parayı almadan devrediyorsunuz, yeni şirketten alabilecek miydiniz? Bu soruyu soruyorum, çok net. Diğer sorularıma da cevap istiyorum efendim yani.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sayın Vekilim, devir konusunda mutlaka devreden firmayla devralan firmanın aynı şartları taşıması gerekiyor.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ama, firmaya parayı almadan veriyorsunuz.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Hayır, hazırlık süresi bitmemiş Sayın Vekilim.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Olur mu öyle şey ya! Madde koyuyorsunuz ya. Böyle bir şey var mı ya?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Aynı şartlarla devrediyoruz.

BAŞKAN – Gülay Hanım...

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Ama, Sayın Müdürüm, firma kendi içindeki başka firmaya devrediyor görevini ve paraya el koymuyorsunuz yani o zaman o firma mı bu paraya borçlanıyor?

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Hiçbir yerde böyle bir şey olmaz, dünyanın hiçbir yerinde.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Müsaade eder misiniz.

Ama mademki bu kadar "Zarar ediyorum." diye çılgık atıyor, niye bu kadar üzerinde bas bas duruyor da... Kâr zararın ortağı, zarar kârın ortağı, bırakırım işi giderim, niye devleti bu kadar oyalama gereğini duyuyor? Şirketin içini okuyamıyorsunuz ama sonuçta milletin malı, bizim malımız zarar görüyor Sayın Müdürüm.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 23

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Amasra’da devir esnasında firmanın doğmuş bir borcu yok, hazırlık süresi esnasında devir gerçekleşiyor. Daha sonra kırk ay tekrar süre istedi bizden yeni alan firma, bilahare çalışmalara devam etti. Biz, o kırk ay sürenin şartnamede ifade edilen hususları kapsamadığını düşünerek o süreyi vermedik ve 500 bin tonluk hazırlık dönemi de bitmişti, bu paramızı istedik, redevans bedelini istedik. Firma onun üzerine konuyu mahkemeye taşıdı, mahkemeden hem süre istiyor, ilave süre istiyor, “Kurum bana ilave süreleri vermedi yeterince.” diyor hem de teminatına tedbir koydurdu. İsterseniz kararı okuyayım ben: Mahkemece sözleşmede belirtilen üretim miktarları karşılığında redevans bedeli altında ödeme yapılmamasının, teminatın paraya çevrilmemesinin ve sözleşmenin feshinin tedbir yoluyla önlenmesi kararı verildi.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Ama, bu arada bu madde var.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Devam edelim sürece.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Hem parasına tedbir koyduruyor hem kendi iç bünyesi içindeki başka bir firmaya görevi devrediyor.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – O, önce oluyor Sayın Vekilim.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Devir daha önce oluyor tamam, eyvallah.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Devir olduğu esnada bir borç çıkmış değil ortaya, daha hazırlık süresi bitmemiş.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, kırk ayda oluşmayan şartlar var, vatandaşların biraz daha...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Uygun değildi Sayın Vekilim yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Daha önce sorduğumuz zaman uygundu, şimdi değildi diyorsunuz. Aradaki şartlar ne, ne değışti? Mahkemeyi demiyorum.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Şu anda ben firmanın hangi taleplerle kırk ay istediğini hatırlamıyorum ama onu yazılı cevaplandırırız.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ben Sayıştayın raporundan okuyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakınız, bu söylediklerinizin hiçbirini kayda geçmiyor, onu söyleyelim. Bir de karşılıklı bir şekilde sayın bürokratlarla hakikaten, bir sonuca ulaşamıyoruz.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Yani, bir hile var.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yazılım sürecinde olmaz.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Göz göre göre de gözümüzün içine baka baka da olmaz ki ya.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Efendim, burada bakın Sayıştay da ne diyor? Sayın Genel Müdürüm, bilgi kirliliği olmasın, arkadaşlarınıza bir danışın, okuyun bence.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Okuyayım Sayın Vekilim.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Gene, bak burada diyor ki, buradan okuyorum, hatta Sayıştay artık burada karar da vermiş. “Tahsil edilmesi, sözleşmenin mevzuat hükümleri doğrultusunda fesih işlemleri yapılması önerilir.” diyor. Ben demiyorum bunu, okuyorum işte. Yani, bununla ilgili şunu söylüyorum: Firma mahkemeye gidiyor -süreci anlatıyorum- mahkemeden kararlar okunuyor ve aynı zamanda siz bunu bildikten sonra, bu 2’nci şirket değişiminde de madde koyuyorsunuz. Maddede diyorsunuz ki: Aynı alacak... İşte neyse tam tabirini bilemiyorum, şimdi söylüyorum; onu koruyucu kendinize göre, tekrar onun hak ve borçlarını kabullenmesi maddesini koyuyorsunuz. Böyle bir şey olabilir mi? Daha bu maddeyi koymakla önceden var olan borcunu niye almıyorsunuz? Onu söylüyorum zaten. Yetki belli, mahkeme bitmiş, buradaki elinizdeki yetkiyi niye veriyorsunuz? Ben kamuda da çalışmış birisi olarak, hiç böyle bir işleme imza atmam, karar da almam. Mahkemeleri niye uğraştırıyorsunuz? Burada farklı bir algı var ama lütfen bunu düzeltin.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir Meclisi açalım da tekrar geri gelelim.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Bir yemek arası verelim.

BAŞKAN – Evet, biz şimdi öğleden sonraki oturumda da öneriler üzerinde devam edeceğiz, daha 6 önerimiz var.

B 2010, 2011 ve 2012 yıllarındaki öneriler aynı mahiyetteki öneriler. 2010 ile 2011 yılına ait önerilerin izlenmesini ve 2012 yılının ise gündemde kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler....Kabul edilmiştir.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sayın Başkan, sorularımız vardı.

BAŞKAN – Diğer öneriler üzerinde size söz vereceğiz.

Oturumu 15.30’da açmak üzere kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.56

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 24

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.48

BAŞKAN : Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

BAŞKAN VEKİLİ : Ziver ÖZDEMİR (Batman)

SÖZCÜ : Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP ÜYE : Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN - Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştayımızın değerli denetçileri, kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; 3'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi, 2011 yılının önerilerine geçiyoruz. 2011 yılına ilişkin 6 öneri bulunmaktadır. 1 no.lu öneri 2010 yılında gündemde kalan öneriyle aynı mahiyette ve karara bağlamıştık. 2 no.lu öneriyi okutuyorum...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz efendim.

BAŞKAN - Açıklama mı yapacaksınız?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Görüşmeler sırasında bizim açıklamamız gereken hususlar kalmıştı. Bizden hem cevap hem de açıklamalar istendi. Müsaade ederseniz, onlara cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, birinci husus, sayın milletvekilimiz -2011 raporunu görüşmekle birlikte 2012 raporunun 1'inci önerisi olduğu için oraya da sirayet etmişti konu- raporun 2 öneriyle Komisyon huzuruna getirilmesinin bir saygısızlık olduğunu ifade ettiler. Biz buna katılmıyoruz çünkü...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Hayır, yanlış anlama var. İki önerinin birlikte getirilmesine itiraz edilmedi, tüm sorunların tek bir öneride gündeme getirilmesinin doğru olmadığı söylendi.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Onu söyleyeceğim efendim müsaade ederseniz ben de.

şimdi, efendim, bizim 2012 raporumuzda 8 tane öneri var. Alt komisyon çalışmalarında bu 8 önerinin 4'ü benimsendi ve Komisyon raporuna alınması benimsendi. Ancak bunlardan 1'inci ve 6'ncı öneri birleştirilerek 1'inci öneri; 2'nci, 3'üncü ve 7'nci öneri birleştirilerek de 2'nci öneri olarak gündeme alındı. Yani, bizden değil, Komisyon öyle uygun gördü “benzeri hususlar” diyerek, “mahiyetleri benzer” diyerek birleştirdi, alt komisyonda birleştirdi öneriler. Onu ifade etmek istiyorum.

İkinci bir husus: Bu tartışmaya konu olan HEMA ile ilgiliydi. “Bu tespitler yapıldıktan sonra, neden savcılığa suç duyurusunda bulunmadınız?” şeklinde bir yaklaşım oldu. HEMA'nın 3'üncü süre uzatımıyla konusu sivil toplum örgütleri tarafından yargıya intikal ettirilmişti, savcılığa, savcılık da burada takipsizlik kararı verdi. Son durum itibarıyla, zaten adli makamlara intikal ettiği için konu, burada yapılacak bir şey yoktu tarafımızdan. Ama, bizim önerilerimizde “sözleşme hükümlerinin uygulanması, fesih dâhil işlem yapılması” şeklinde önerimiz vardı konuyla ilgili olarak.

Diğer bir husus, 1'inci önerinin kapsamının geniş olması yönündeydi. Efendim, burada verimliliğin artırılması suretiyle, üretimin de yükseltilmesi şeklinde bir yaklaşımımız var. Bunun iki ayağı var. Bir: İşçilerle ilgili sorunun çözülmesi. Diğer bir husus da mekanizasyona ağırlık verilmesi. İkisinin de başlığı bu, bu başlık altında toplamak mümkün. Dikkat ederseniz, tireler işçilerle ilgili hususlar, 2 tire işçilerle ilgili, 1 tire de mekanizasyonla ilgili, diğer tire 6'ncı öneriden gelen husus, Komisyonun birleştirilmesi sonucu oluşan bir durum. Onu bilgilerinize sunmak istiyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Şimdi, 2 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

TTK'ya bağlı müesseselerde iş gücü verimliliğinin artırılması ve iş yeri disiplini sağlanması amacıyla, izinsiz ve mazeretsiz işe gelmemeyi, normal sayılmayacak şekilde hastane izni kullanmayı alışkanlık hâline getiren, disiplinsiz hareket eden, iş amirlerine ve arkadaşlarına karşı uygunsuz ve fiilî davranışlarda bulunan, iş yeri moralini ve disiplini bozarak üretimi aksatan işçilere 4857 sayılı İş Kanunu'nun ilgili hükümlerinin tavizsiz uygulanması konusunda kurum yöneticileri tarafından gerekli kararlılığın gösterilmesi, personel devam, kontrol sisteminin anlamı ve önemi açısından PDKS uygulamalarına ilişkin olarak TTK Genel Müdürlüğüne çıkarılan genelge ve talimatların titizlikle uygulanması ile müessese çalışanlarının ikaz edilerek bu hükümlere uymalarının sağlanması, PDKS kayıtları, lambhane kayıtları ile kamera görüntülerinin silsile hâlinde ilgili birim amirlerince aylık olarak kontrol edilerek vergi kayıplarına ve kamu zararına yol açan haksız ödemelerin önüne geçilmesi, 4857 sayılı İş Kanunu ve 27/11/2010 tarih 27768 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri gereğince en kısa sürede iş sağlığı güvenliği birimi oluşturmak üzere, bir veya birden fazla iş yeri hekimiyle diğer sağlık personelinin temin edilmesi için girişimlerde bulunulması.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Kurumumuza bağlı iş yerlerinde çalışan işçilerimizin disiplinsiz davranışları nedeniyle iş gücü kaybının önlenmesi, uygulamada birlikteliğin sağlanması amacıyla, 4857 sayılı İş Kanunu ile Toplu İş Sözleşmesi hükümleri göz önüne alınarak disiplin cezaları konulu 19/09/2011 tarih ve 679 no.lu genelge yayımlanmıştır. Yayımlanan bu genelge hükümlerine hassasiyetle tavizsiz ve kararlılıkla uyulması hususu müesseselerimize 02/10/2012 tarih ve 4795 sayılı 10/10/2012 tarih ve 4867 sayılı yazılarımızla bildirilmiştir. Hâlen anılan genelge talimatları ve Teftiş Kurulunca yapılan denetimlerde kararlılıkla uyulması sağlanmakta, konuyla ilgili uygulama sonuçları tablo 2'de gösterilmiştir. 2012 yılında Disiplin Kurulu kararıyla iş yeri değişen işçi sayısı 25 kişi, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25'e II(g) maddesine göre, iş akdi feshedilen işçi sayısı 51 kişi, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25'e II maddesine göre, Disiplin Kurulu kararıyla cezaen iş akdi feshedilen işçi sayısı 3 kişi. 2013 yılında iş yeri değişen işçi sayısı 34, 25'e II(g) maddesine göre, 29 kişinin iş akdi feshedildi, yine 25'e II maddesine göre, cezaen iş akdi feshedilen işçi sayısı 2013

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 25

yılında 5 kişi. 19/09/2014 tarihine kadar da 11 kişinin disiplin cezaları nedeniyle müessese değişimi, 18 kişinin de iş akdi feshi yapılmıştır.

PDKS uygulamaları konulu 12/03/2012 tarih ve 684 sayılı genelge İş Kanunu, Personel Mevzuatı, yürürlükte toplu iş sözleşmeleriyle pekiştirilerek kurum genelinde uygulanmaktadır. Personel Devam Kontrol Sistemi'nin anlam ve önemi dikkate alınarak 684 sayılı PDKS uygulamaları konulu genelge ve tamamlayıcı durumundaki diğer mevzuatın titizlikle uygulanması sağlanmaktadır. Çipli lamba kullanılarak iş sağlığı ve güvenliğiyle yer altı puantajı oluşturma uygulaması Amasra, Karadon, Kozlu müesseselerimizde uygulanmaya başlanmış, Üzülmüş ve Armutçuk müesseseleri uygulama kapsamına alınacaktır. 30/06/2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çerçevesinde Genel Müdürlüğe bağlı işletmeler ve müesseselerimizde iş yeri hekimi ve sağlık hizmetlerinin sağlanabilmesini teminen, 11 iş yeri hekiminin hizmet satın alma yoluyla giderilmesi amacıyla ihale komisyonunuzca hazırlanan 4'üncü ihale hazırlık dosyası yönetim kurulumuzun 25/10/2013 tarih ve 305 sayılı kararıyla uygun görülmüştür. 03/01/2014 tarihinde yapılan ihalede Tez Medikal Turizm A.Ş. kazanmış olup anılan yükleniciliyle kurumumuz hizmet anlaşmasını imzalamıştır. Buna göre, genel müdürlükte 1, Amasra Taşkömürü İşletmesinde 1, Armutçuk TİM'de 1, Üzülmüş TİM'de 2, Karadon TİM'de 4, Kozlu TİM'de 2 olmak üzere 11 iş yeri hekimi görevlerine başlamışlardır. Ayrıca, 2013 yılından bu yana, müesseselerimize sözleşmeli personel statüsünde 17 acil tıp teknisyeni ve işçi statüsünde 6 sağlık görevlisi alınmıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Evet, şimdi öneri üzerinde söz almak isteyenlere söz vereceğim.

Sayın Şeker, buyurun.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürün açıklamalarından ve Sayıştayın da, gerçekten, üzerinde çok dikkatlice durması gereken önemli konulardan birisi. İhale mevzuatı kadar işçi sağlığı da bu ülkede çok önemli. O nedenle, yıldır da bu konuda çok ciddi mücadeleler yapılıyor. Fakat, gördüğümüz kadarıyla, yine burada da var, bir kurumla anlaşarak, ihale ederek yapmak yerine bunu, hekimi direkt orada istihdam etmenin daha doğru bir yöntem olduğunu bir hekim olarak söylemek istiyorum. Ve bu özellikle son yıllarda çok çıkan bu tarz şirketler hekime belli bir ücretle diyor ki: "Ben sana 300 lira, 500 lira vereyim kardeşim, benim istediğim zaman gel imza at." ve dolayısıyla, böyle bir sistem Türkiye'de maalesef çok ciddi şekilde yaygınlaştı, iş yeri hekimleri gerçek anlamda iş yeri hekimliğini yapmıyor. İş yeri hekimliği, hastaya reçete yazma yeri değildir, 183 tane denetleyebileceği yerler vardır, gıdadan o firmaya alınan her şeye kadar, oradaki gürültüden, oksijen düzeyine kadar her şey denetlemesi gereken maddeler arasında. Biz bunları çok ciddi şekilde liste olarak da çıkardık. Uluslararası anlaşmalarda da bunlar var zaten. Ama, maalesef Sayın Genel Müdürüm, bu yapılan yöntemle bu iş biraz sulandırılıyor. Ha, siz tabii, yönetmelik gereği, kanunlara uygun olarak bunları yapıyorsunuz ama bir hekim olarak, sizin kendi kadrolu personeliniz, sizin kendi kadrolu çalışanınız olursa bunda daha çok başarı elde edersiniz. Bu arkadaşlarımız sabah sekiz, akşam beş gibi bir mesai mi yapıyorlar? O da çok önemli çünkü.

Bir diğeri burada bahsedilmemiş, iş güvenliği uzmanı da çok önemli, sadece hekim anlamında değil bu, işçinin korunmasıyla ilgili. İş güvenliği uzmanlığı kadrolarınız da yeterli midir? Özellikle, bir diğer sözleşmeli personel statüsünde acil tıp teknisyeni almışsınız ama sağlık memuru olarak da çoğunluğunun istihdamını öyle yaparsanız daha başarılı olur. Çünkü, acil tıp teknisyenleri acil müdahalelerde çok yetenekliler, çok yeterliler ama diğer sağlık memurları da genel sağlık anlamında daha yeterliler, etkililer. O açıdan, buradaki çoğunluğu acil tıp teknisyeninden sağlık memuruna... Burada "sağlık görevlisi" denilmiş ama ne olduğunu bilmiyorum statüsünün. Benim bahsettiğim, sağlık memuru ya da hemşire. Hangisi olursa. Öyle olursa daha iyi olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Genç...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Başkan, tabii, burada, verimsizliğin önemli unsurlarından birisi, iş disiplininin kurulmamasından kaynaklandığı anlaşıyor. Sayıştay raporunda belirtilmiş. Bu yıl da 303 iş günü içinde 235 ila 84 gün arası işe gelmeyen işçiler var. Şimdi, başka kurumlarda böyle yok. Hem hizmet alımı yerine de bazı faaliyetler yapılıyor. Bu nasıl oluyor? Yani, bir işçi 235 gün - o arada değişen rakamları ayrıntılı verilmemiş- işe gelmiyor. Şimdi, bu gibi şeylerde bence bu işçilere sağlıklı bir eğitim verilirse...

Birtakım arkadaşlarımız "Burayı kapatalım." diyorlar ama bu iş kapatmakla olmaz. Burası, tabii... Aslında taş kömürü çok kıymetli bir kömürdür, kalorisi 7 binin üzerinde, bu her yerde olmayan bir şeydir. Her halükârda bunun verimliliğini artıracak hem iş gücü yönüyle artıracak hem de mekanizasyon yoluyla artırılmasını sağlayacak bir çare bulmak lazım. Ama hep, biraz önceki öneride de işte, Genel Müdürümüzün verdiği cevapta hep "Yapılacaktır, edilecektir." Yani, bu kadar, aşağı yukarı elli seneye yaklaşan bir kurumda zamanında gerekli verimin artırılması ve burada çalışan işçilerin de disiplini içinde çalışmasını sağlayacak tedbirler daha alınmamışsa gerçekten bu çok büyük bir başarısızlıktır. Bence bu işçilere bu işin emniyetini açıklayıp yani onlar orada verimli çalışmadıkları takdirde o iş yerinin kapanacağı, dolayısıyla kendilerinin de işsiz kalacağı, oranın da, Zonguldak ilimizin de büyük bir kayba uğrayacağı konusunun kendilerine anlatılması lazım. Ben, yani, bu kadar KİT raporlarını inceliyoruz, hakikaten ilk defa bu kadar iş disiplinsizliğinin işlendiği bir kurumu ilk defa görüyorum. Bunları belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Sarıbaş...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 26

Özellikle, tabii ki, burada Sayıştay gayet güzel incelemiş. Burada işletmenin verimliliği açısından da işçilerin... Emek ağırlıklı olan bir müessese. Ama burada, emek ağırlıklı müessese, birim emek işçisinin işçiye göre üretim/TL bazında bir üretim artışı söz konusu ve maliyet söz konusuysa, özü de işçiye e burada da en önemli nokta işçilerin gelip gitme saatlerinin organizasyonudur, yani çok basit bir şey, denetimdir. Yani, koca müessese müdürlüğü, müessese var, müdürleri var, personel işleri var, bir sürü müdürlükleri var, teknoloji gelişmiş, kontrol sistemleri gelişmiş, sanal bilgisayar ağı olmuş, kart basma sistemi gelmiş ama böyle bir çağda önümüze gelen, TTK'da işçilerin mesaisine gelimiyle ilgili konu tartışıyoruz. Bu bizim zamanımızı almamalı, bu kadar milletvekilinin burada gündemine gelmemeli. Ve iş verimliliğine bakıyoruz... Yani, işe gelmemek, günlerce bu kadar işçinin gelmemesinin sorumluluğunun tartışılması bile komik çağımızda. Az önce de söyledim, çok da detaya girmek istemiyorum, bu rakam önemli olduğu için tekrar vermek istiyorum: Müesseselere göre böldüğümde -bakın, gelmeyen işçilerle ilgili söylemiyorum, kişi sayısı, yani hiç devamsızlıkla ilgili söylemiyorum- Karadon, tekrar ediyorum, 19.428 gün; kişi sayısı Karadon'da 2.575 işe gelmeyenler; bölüyorum ve ortalama 7,5. Yani 8 gün iş kaybı var kişi başına. Böyle bir işletme ayakta kalamaz, böyle disiplinsiz bir yer bulunamaz.

İki, devam ediyorum; kendim bölüyorum bunları yani aldığım rakamlara göre, verimlilikten bahsediyoruz: Kozlu 9.917/1.062 gün kişi gelmemiş, gün sayısına böldüğümüzde 9,3 gün yılda. Yani 1'inci Kozlu geliyor, 2'nci Karadon geliyor, sırasıyla Amasra geliyor, diğerleri de geliyor. Yani aşağı yukarı çok fark yok. Ortalama yıldan bahsediyorum arkadaşlar. Yeni giren bir işçinin beş yıl boyunca yani zaten yıllık iznine denk gelebilecek bir izni zaten gelmeyerek idare ediyor, görmezlikten geliyorsunuz. Böyle bir müessese ayakta kalabilir mi? Yani, bırakın programları, iş verimini sabahtan beri tartışıyoruz 1'inci maddede o kadar, gel, bu kadar basit bir çözümü tartışmamız hiç hoş değil.

Değerli arkadaşlarım, burada Sayıştay üzerinde gene gene duruyor, çok doğru çünkü burada 9-10 bin kişinin çalıştığı bir yerde, bunları bırakın, bir de Soma gibi son faciada... Özellikle sizde de yer altı madencilik işletmesinde çok iş kazalarıyla ilgili, yani denetimini de bir noktada örnek gösterdiğimiz bir kuruluştaki işçi sayısının denetimi ve ayrıca redevansla ve kendi hizmet satın alan yerlerin de, burasının denetimini de açtığımızda kendi ifadelerinizi veriyorsunuz, "Biz denetim yapamıyoruz." diye ifade veriliyor ve burada da, gayet basit, raporlarda net var, kimisi uzaklık, kimisi personel gerekçesiyle... Sağlıkla ilgili sorunlara hiç geçmiyorum. Ama burada ciddi bir yönetim zafiyeti var ama idare zafiyeti yok, idare ediliyor ama yönetim zafiyeti var. Yönetim siyasallaşmış mıdır; bunun içerisinde siyasi erlerin, siyasi nüfuslarından dolayı mı bu işçiler gelmiyordu, örgütsel bağı mı vardır, onları bilemiyorum ama -bunları bildiğim halde söylemek istemiyorum- bunun çözülmesi gerekir. Burası bir Ali Baba çiftliği değil, TTK'dan bahsediyoruz.

Onun için sorum şu: Bundan önceki raporlarla ilgili Sayıştaydaki arkadaşlar ile sizlere birlikte soruyorum: Soruşturma açılmış mıdır? Raporların yazılmasına rağmen, bilinmesine rağmen, idari yönden bunlarla -ki sorumlu, maaş alıyor burada bu personel işleri var, bilmem nesi var, müdürü var, yukarıya kadar bürokrati, teknik işleri- maddi kayıplarının dışında idari soruşturma yapılmış mıdır? İdareyle ilgili olarak nasıl müeyyideler uygulanmıştır ya da... Bilmek istiyorum. Çok net.

Değerli arkadaşlarım, 10 bin kişinin içerisinde -burada rakamlar var- atılmıştır, gelmemiştir, etmiştir ama yüzdeye vurduğumuz zaman, bu rakamlar çok düşüktür. Hem iş verimliliğinden bahsedeceğiz ama iş disiplini, kişi başı iş verimliliğinin ton başı TL'de iş kaybıyla birlikte yönetim zafiyetinden bahsedeceğiz. Bence, 1'inci maddeye ek olarak -sabahleyin de getirdim, arkadaşlar hep dediler ya "Kapatmayla ilgili bahsedildi." Aslında kapatmayla ilgili falan değil, burada sıkıntı nedir? Yönetim ve AR-GE'dir. AR-GE nedir? Önerimi net getirmiştik Komisyona, demiştik ki önerimde: Gelin, artık programı falan bu teknik elemanlar yapmasın. Her şeyi kapatmak kolaydır, satmak kolaydır. Önemli olan, işletmenin giderlerini indirebilmek, yeni bir AR-GE çalışmasıyla bunları günümüz çağına taşıyabilmektir. Yer altında madeni bırakmak hoş değildir. Günümüz koşullarında mühendisliği bu kadar, teknolojinin bu kadar ilerlediği bir çağda siz üniversitelerden faydalanmıyorsanız, siz buradaki meslek kuruluşu, sivil toplum örgütlerinden faydalanmıyorsanız ve AR-GE'lerinizi buna göre yaptırmıyorsanız sıkıntı vardır, bir an önce yaptırın. Bununla ilgili, bize düşen, Komisyonumuza düşen, komisyon kurulmasıyla ilgili sıkıntınız varsa bununla ilgili de... Ama bizim 2'nci maddede, işle ilgili, yönetimle ilgili bir zafiyeti burada tartışmamıza gerek yok. Onun için de buradaki 1 ile 2 birleşiyor çünkü aynı konuya giriyor, gene bunun bir devamı çünkü iş verimliliği çerçevesi içerisinde.

Bakın, temizlik ve iş yeri... Ben tek soru soracağım: 2011 92.397 TL, 2012 116.287 TL, artış yüzde 26. Çok net, sebebi nedir? Hizmet, misafirhane, temizlik gideri...

Yine soruyorum, Arkadaşlarım, 1'inci maddede geçmediği için, çok konuşma hakkı kullanmamak için sormamıştım. Lavvar yıkama tesisleri hizmetinde 2011 6.258.416, 2012 9.552.442 TL. Sorum net: Kurumumuzun Kardon Müessese Müdürü, yıkama işini alan firma, bir ay çalışmış 2011'de, 2012'de on iki ay kömür yıkamıştır -gerekçeye bakın, gerekçe bu- bunun sebebi nedir? Bu bir açıklama değildir, bunun sebebinin net olarak sizden istiyorum ve onun için de lütfen artık üç yıldır söylüyorum bu dördüncü konuşmam. Bir, iş yerlerinde, TKİ'de kantar çok önemlidir. Birinci yılda tartıştık -hep buradaki arkadaşlarım var- ilk getirdiğim öneri, kömürün içerisinde, büyüyen, kömürle beraber çalışmış, kömürün bu bölgesinde bulunan, arkasında da bulunan yönetiminde farklı bölümden bulunan bir kişi olarak. Kömür çalma dedikimiz, kömür kantarla, denetimle başlar, saha içerisindeki stoklarla başlar. Kömürü eğer vermektir, işletmektir... Kömürü kantar içerisinde kontrol edemiyorsanız istediğiniz kadar ihata denetimi yapın ki sözleşmelere uymayan ve bütün sözleşmelere baktığımızda devir yetkisi, uzatma yetkisi ve çok kazalı iş yetkilileriyle ilgili bakın, -bir noktayı daha ifade etmek istiyorum- arkadaşlar, müteahhidin lehine olanları uyguluyorsunuz ama aleyhine olanları uygulamıyorsunuz. Alacak hakkında "Orada iş kazası yoktur." indirim hakkını vermişsiniz ama alacak ve ceza maddelerini müteahhide karşı hiç uygulamamışsınız. Burada çarpıcı örnekleri var, böyle bir yönetim olmaz yani sözleşmede iki taraf için de doğru şeyleri uygulamak zorundasınız. Davulcuyu hep müteahhit tarafına doğru çekip yapıyorsunuz -ki ben müteahhitlikten geliyorum- bu müessesenin ayakta kalması mümkün değildir. Bizim haklarımızı ve Türkiye Cumhuriyetindeki vatandaşın, milletin, yetimin haklarını yedirmeyiniz.

Çok teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 27

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sarıbaş.

Sayın Özensoy.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada öncelikle iş verimliliğiyle alakalı denetimlerin olması gerektiği noktasında bir tireyle başlanıyor. Ben sabahki oturumda yoktum, bununla ilgili olarak da şunu ifade edeyim. Tabii, TTK, Türkiye Taşkömürü Kurumu, taş kömürü çıkarma noktasında, onları ekonomiye kazandırma noktasında önemli bir görev yapıyor ancak bunu yıllardır bildiğimiz gibi verimli bir şekilde yapamıyor, maliyetleri çok yüksek, gerçekten sıkıntılı bir süreç. Bununla ilgili işte yedi yıldır hep bir plan, program hazırlandığını, işte başa baş noktasına gelmek için mücadele edildiğini dinliyoruz ancak işte bu yine okuduğum kadariyle otuz yıllık bir makro plan da hazırlanmış. Yani siz ne zaman zararların azalacağını hedefliyorsunuz yani bu ve bu gibi sorunları azaltarak, ben başa baş noktası demiyorum yani istikrarlı bir şekilde TTK'nın zararının azalacağını ne zaman hedefliyorsunuz, ne şekilde zararları azalabilir?

İş sağlığı, iş güvenliği konusunda -ben aynı zamanda Soma Maden Kazalarını Araştırma Komisyonunda da olduğum için- hem TKİ'nin ocaklarını, işletmelerini yani daha doğrusu redevans veya hizmet alım yoluyla verdiği ocakları inceleme fırsatı bulduk, oralara da girdik, biliyorsunuz TTK'ya da geldik, sizin de ocağınıza indik. Şimdi yani hakkınızı vermek lazım, bu anlamda TKİ'den çok daha iyi durumdasınız, iş sağlığı, iş güvenliği açısından zaten tahlisiye ekiplerinin oluşumu, koordinasyonu, eğitimini efendim siz üstlenmiş durumdasınız. Bazı şeylerde daha önde gidiyorsunuz. Mesela oksijen maskesi zorunlu olmadığı hâlde siz daha önceden ona geçmişsiniz. Ancak biz bu çalışmaları yaparken diğer işletmelerde karbonmonoksit maskesi kullanıldığını, işte bir an önce oksijen maskesine geçilmesi gerektiğini ifade ederken bu arada bir yönetmelik çıktı -sanıyorum size o da gelmiştir- bir yıl içerisinde oksijen maskesi zorunluluğu getiren bir yönetmelik. Yalnız yine Soma'da arkadaşların da ifade ettiği bir şey var, orada "Otuz dakikanın altında olmayacak." deniyor. Şimdi, sizin aldığınız maskeler zannediyorum yirmi beş dakikalık ama oradaki ifadesi şu: Ya yirmi beş dakikalık ya da elli beş dakikalık maskeler var -o özellikle istenen bir standardı var, şimdi ismini unuttum- yani sizin maden malzemelerinin bir standardı var. ATEX belgeli oksijen maskelerin işte ya yirmi beş dakika ya elli beş dakika. O zaman biz bu durumda elli beş dakikalık maske kullanmak durumunda kalırız bu yönetmeliğe göre, bu da 3,5-4 kilo. Dolayısıyla 3,5-4 kiloluk bir yükü işçiyi de çalıştırmak yani işçileri bu anlamda verimli çalıştırmak da çok zor diye ifadelerde bulundu. Bununla ilgili bu yönetmeliği kim yazdıysa, kim çıkardıysa demek ki yani sizin kurumlara veya pratikte olabilecek şeylere veya o malzemelerin standartları doğrultusunda hangi kategorilerde oluştuğunu sormadan yazmış. Bununla ilgili yani bu standartla ilgili yine oksijen maskeleri konusunda, o yönetmelik doğrultusunda bir çalışma yaptınız mı? Aksayan yönleri varsa bunları da ilettiniz mi, ben bunları da sormak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Evet, başka söz almak isteyen arkadaşımız yoksa Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürümüz Sayın Burhan

Bey?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Buyurun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yöneltilen değerlendirmeler, eleştiriler konusunda söyleyecekleriniz varsa buyurun.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Evet Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Hekim kurumda istihdam edilse "çok daha iyi olur." dedi sayın vekilim. Başlangıçta öyleydi, yıllar önce öyleydi, bizim kendimize yetecek hekimlerimiz vardı fakat daha sonra Sağlık Bakanlığından hekim taleplerimiz karşılanmadı. İşte yasa da mutlaka hekim istihdamını öngördüğü için ve başka türlü sağlama imkânımız da olmadığından ihale yoluyla hekimleri temin ettik, hekimler tam gün süreli çalışıyor, 3 tane de geçmişten kalan kendi kadrolu hekimimiz, sözleşmeli hekimimiz de kurumda çalışmakta.

Sayın Ali Sarıbaş Vekilimin ifade ettiği bu iş disiplini, işçilerin işe gelmemesiyle ilgili husus tamamen işçilerin rapor, istirahat ve ücretsiz izin haklarını kullanmasıyla ilgili bir durum yoksa hiç kimse kayırlmış veya işe gelmeden maaş falan almış değil, yevmiye almış değil. Fakat gidiyor istirahat alınıyor, yapacak bir şeyiniz olmuyor. O konuda da Sağlık Bakanlığı nezdinde girişimlerimiz oldu, bunu istismar eden doktorlar hakkında da gerekli soruşturmaları Sağlık Bakanlığı yapıyor, bazısı tamamlandı, bazısının da süreci devam ediyor.

OFK yani oksijenli ferdi kurtarıcı maskeleri biz kurumda yıllardan beri kullanmaktayız. Bu maskeler, kapalı devre solunum imkânı veren maskeler yani hangi ortamda olursanız olun o maskeyi düzgün biçimde kullanabildiğinizde o gazdan etkilenmezsiniz. Oksijenin sıfır olduğu anda dahi sizin hayatta kalmanızı sağlar bu maskeler. Bu maskeler performansa bağlı olarak süreleri değişir. Eğer yürüyerek giderseniz elli dakikaya yakın sizi götürür ama koşarsanız otuz dakika civarında size yeter. Tabii, bizim kömürümüz kuzeye, Karadeniz'e doğru yattığı için derine indikçe kömür bizim ana ihrac kuyularından uzaklaşıyor, dolayısıyla katedilmesi gereken mesafe de artıyor, biz şimdi müesseselerimizde var olan ara istasyonlara ilave olarak maske değiştirme istasyonları düzenliyoruz, bu istasyonlarda da büyük maskeleri bulunduracağız, işçimiz orada maskesini değiştirecek -Allah vermesin- öyle bir kaza olduğunda.

Bir de ayrıca yine bizim daha önce uyguladığımız acil teneffüs istasyonları var. basınçlı hava şebekesinden aldığımız havayla böyle bir durumda işçinin anında onu kullanarak hayatta kalmasını sağlayan düzenekler bunlar, bunları biz zaten yapıyorduk, yönetmelikte de, bir yıl sonra uygulanmak üzere, kanunen mecbur hâle getirildi.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben yine Sayıştay raporunun 143'üncü sayfasında işçiyle ilgili, işçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili birtakım tespitler yapılmış 2010'nun sekizinci ayında. Ben Yönetim Kurulu Başkanının, Genel Müdürün konuşmasından bunların yerine getirildiğine dair çok fazla bir bilgi alamadım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 28

Şimdi, burada tespit edilen hususların bazıları şöyle diyor: “İşçilerin sağlık kontrolü yapılmamıştır.” Bir doktor açığının olduğunu söylediniz, iş yeri hekim açığının olduğunu söylediniz ama periyodik sağlık kontrollerinin yapılmadığı tespit edilmiş. “Elektrik tesisatının kontrolü ve bakımı yapılmamıştır, kompresörün periyodik kontrolü yapılmamıştır, vincin periyodik kontrolü yapılmamıştır, kayış kasnak sistemleri açıkta dönmektedir, işçilere iş elbisesi verilmemiştir, ağır ve tehlikeli işlerde çalışan işçilerin mesleki eğitim aldıklarını gösterir belgeleri yoktur, bağlar arası kama ve fırçalar yeterli değildir, ayrıca tahkimatta yer yer bozulmalar meydana gelmiştir, elektrikle çalışan ekipmanlar anti grizu değildir, risk değerlendirmesi yapılmamıştır, tali havalandırma yeterli ve uygun değildir, yedek havalandırma grubu yoktur. Galeri kesitleri yeterli genişlikte ve yükseklikte değildir, kuyu içerisinde insan yolu ile kömür yolu uygun bir şekilde birbirinden ayrılmamıştır, kuyuya inen merdivenler uygun değildir, kuyu boyunca elektrik kabloları yalıtılmamış kısımlar bulunmaktadır. Kaçak akım rölesi yoktur.” şeklinde olup, genel teftişle bu eksiklikler çıkmış.

Biraz evvelki konuşmanızda da “düzgün takıldığı takdirde” diye bir şey geçti, gaz maskeleri için. İşçilerin bunları düzgün takabilmesi için periyodik iş güvenliği eğitimlerini almış olması gerekiyor. Soma’daki iş güvenliği eğitimlerinin yukarıda, o gün eğitimde görünen personelin aşağıda olduğunu gördük ve tespit ettikten sonra, Soma’da ulaşılan sonuçlara göre, işçilerin bunu düzgün takamaması kendi kabahatleri değil, tamamen yöneticilerin ve yönetenlerin bir suçu olarak, kabahati olarak değerlendirmek gerekir, eğer yeterli eğitim veriliyorsa.

Yine, baktığım zaman işçi verimliliğinin az olmasındaki gerekçelerden bir tanesi de işçilerin doğru zamanda doğru yerde kullanılmayışı. 10 bine yakın işçiniz var ve bunların birçoğu yer üstünde çalışıyor. Yer altında çalışanlar tabii ki üretim yapan insanlar bu nedenle de verimlilik her geçen gün biraz daha düşüyor.

Biraz evvel bir başka arkadaşım söyledi. Eğer bir taraftan maliyetleri karşılayamıyor diğer taraftan da satış rakamlarınız daha da aşağıya düşüyorsa orada bir yönetim zafiyeti var demektir. Eğer özel sektöre redevans, hizmet alımı başka kanallarla kiriliyor, veriyorsanız ocaklarınızı ve özel sektör size sattığı bu kömürden para kazanabiliyor ise bu şirketleri, bu ocakları veya bu kurumları kim yönetirse yönetsin, doğru yönetildiği zaman yani 21’inci yüzyıl şirket yönetme kurallarına verimlilik, kapasite, maliyetler, bakım maliyetleri hesaba katılıp yönetildiği takdirde bu şirketlerin kâr etme durumu ortadadır. Yani böyle bu şirketler on yıldır, yirmi yıldır 500 milyon ödüyor, işte, işçisine parasını verelim, kapatalım dersiniz bu mantıkla kâr etme şansınız yoktur. Yine, bu şirketler bu mantıkla yönetilirse yine kâr etme şansı yoktur.

Bana göre bugünkü yöneticiler en iyi yönettiklerini düşünüyorlar çünkü sadece bildikleri sektör o ve uzun yıllar, otuz-otuz beş yıl -ben saygı duyuyorum tecrübelerine- orada görmüşler, artık olayları görememe körlüğüyle yaşamaya başlamışlar bana göre orada. Bütün her yerde olur. Onun için özel sektördeki şirketlerde, kurumlarda özellikle genel müdür ve altındaki müdürler seviyesi çok sık olmasa bile üç yılda bir, maksimum beş yılda bir değiştirilir hatta kurum içinden değil zaman zaman kurum dışından da bu şirketlere takviyeler yapılır ki daha verimli hem elaman kullansınlar hem de kapasite artırımını daha rahat görebilsinler, eksikleri daha rahat görebilsinler diye. Biz burada bunları görmüyoruz. Bir kurumda bir taraftan maliyetler yükseliyor, 690 lira civarında üretim maliyetleri var satılabilir kömürde, öbür taraftan da 180 liraya kömür satıyorsunuz. Ya aynı kömürü özel bir şirket sizden alıyor, işletmek üzere alıyor, kâr etmek, para kazanmak için alıyor, hiç mi düşünmüyorsunuz, hiç mi bu soruyu sormuyorsunuz? Çok merak ediyorum, gerçekten merak ediyorum. 600 lira yanlış söylemeyeyim...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – 640.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 640 lira, 181 liraya da son yıl düşmüş satış fiyatınız ve

HEMA denen bir şirket çıkmış, Amasra B bölgesinde 56 milyon ton kömür üreteceğini taahhüt etmiş size ve bu işten para kazanma yolunu seçiyor, 250 milyon dolar, biraz evvel sizin ifade ettiğiniz şekilde de yatırım yaptığını ifade ediyorsunuz ve sonuçta para kazanacak, çıkardığı kömürü de size satacak, size verecek, redevans sözleşmeleri öyle benim bildiğim. Ama öyle yani bütün redevans verilen firmalardaki yüzde 15 olmasına rağmen ortalama redevans bedeli rüçhan hakkını da kullanarak ihalesiz bütün kömürü alıyorlar özellikle TKİ’de bu ayyuka çıkmış vaziyette.

Şimdi, burada, sormak istediğim soru şu sayın yöneticilerim: Özel sektör nasıl kâr etmeyi planlıyor sizin kiraladığınız olduğunuz maden sahalarından da, siz bu kadar büyük zarar ediyorsunuz? Sayıştayın tespitlerine baktığımız zaman, bazı ufak tefek tedbirlerle bu şirketin zararını en azından dörtte 1’ni hiçbir şey yapmadan absorbe edebileceğimizi görüyoruz. Yani doğru personel takip sistemleriyle, doğru kapasite kullanımıyla, yer altındaki işçinin doğru zamanda ve belli verimli süresinde kullanılmasıyla gibi gibi birçok şey sayılabilir ya da doğru bakım yapmakla, periyodik bakım yapmakla ya da arıza bakımı yapmakla bunun gibi ya da işte teknolojik olarak eskimiş cihazlarınızı zamanında yatırım yaparak değiştirmekle bu zararın dörtte 1’ini belki de çok hızlı bir şekilde elimine edebilirsiniz. Ama üç yıldır biz buradayız, dört yıldır, bizden öncede deneyimli arkadaşlarımız var. Şirket yönetimi değişmediği gibi mantık da hiç değişmemiş. Biz sadece burada konuşuyoruz, aynı arkadaşlar aynı suallerle, aynı önerilerle, Sayıştay da aynı önerilerle defalarca buraya geliyor. Ne işçi sağlığı konusunda doğru bir adım atılmış ne de işçi güvenliği konusunda doğru bir adım atılmış.

Kozlu’da bir kaza yaşadık, kazanın gerekçesi olarak da şu söylenmişti: Bir inşaat firması galeri açma işini almıştı. Özel sektördü kiraladığımız değil mi, yanlış söylemeyeyim. İnşaat firması galeri açma, madende, yerin 400 metre altında bir inşaat firması galeri açma işini aldığı için bu patlama gerçekleşti. Sayıştaya da teşekkür ediyorum, o patlamadan bir yıl önceki Sayıştay raporlarında böyle büyük bir vakanın beklendiği Kozlu’da, Karadon’da, diğer müesseselerde de beklendiği -belki de aynı mantık devam ediyor oralarda- açık açık raporlarında yazmıştı. Biz ne yaptık? Biz yine konuştuk burada, yine aynı yöneticiler, hiçbir tedbir almadılar orada ve bu kazalar gerçekleşti. Hatta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, hatırlıyorsanız Mecliste yaptığı konuşmada “Yer altı madenlerinde taşeron işçisi çalıştırılması ya da yüklenici çalıştırılması kesinlikle yasaklanmalıdır.” diyen bir Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı vardı ama bununla ilgili bir önerge verdiğimizde de yine gündeme alınması kabul edilmişti grubunuz tarafından ama daha sonra vazgeçildi hâlen gündemde bekliyor.

Bu tarafını geçiyor, şimdi yapılması gereken şu: Eğer, biz, KİT Komisyonu olarak gerçekten bu kurumu denetliyorsak, bu kurumdaki mantığı öncelikle değiştirmemiz lazım arkadaşlar, yani buna yetkimiz yok ama bunu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 29

önermemiz lazım. Buna ne derler, o gözdeki görmeme olayına? İş körlüğünü ortadan kardıracak bir defa tedbirleri almamız lazım.

İki: Planladıkları yatırımların ancak ve ancak yüzde 28'i gerçekleşiyorsa bu yatırımları kimlerin planladığını iyi sormak lazım. Kapasite kullanımı yılbaşında veya işte daha önceki planlarda kapasite kullanımı tespit edilip, bu kapasite kullanımının yarısı kullanılamıyorsa, kullanacağız deyip kullanılamıyorsa bu kapasite planlarını yapanlardan hesap sorulması lazım. Siz bu hesapları hiç sormazsanız yarın buradaki arkadaşlarımız da HEMA'da nasıl yönetici olurum diye bakarlarsa ve eski genel müdür öyle yapmış. Bakın, belki iki yılı dolunca... Bilemiyorum şu anda oranın genel müdürü müdür, yoksa hâlen çalışmaya devam ediyor mu ama hayat böyle akıyor, ben bu arkadaşlarım için söylemiyorum, hayat böyle akıyor arkadaşlar. Böyle devam edersek, biz de zaman harcamış oluruz, Sayıştay da boşuna denetim yapmış olur, oradaki verimliliği de artıramayız. Artırabilmenin yolları bağımsız devlet değil, bağımsız denetçiler yollanacak, burada işletmenin nasıl kâra geçirilebileceğini tek tek tespit edecek ta ki personelden işçisine kadar, yani beyaz yakalıdan mavi yakalıya kadar, üretime göre personel ihtiyacını da çıkartacak. Diyorlar ki işte: "Makine getireceğiz, planlar yaptık, şu kadar tarihte başladık, şu kadar zaman aldı." Ya, bir tane makinenin montajı, bunun üretime geçmesi, böyle aylar yıllar sürmemesi lazım. Ya, hiç mi ders almıyoruz etrafımızdaki bu işi nasıl yaptıklarından bilemiyorum. Şurada da deneyeceğiz fizibilite çalışmaları yapıyoruz olumlu olursa bu kadar zarar eden bir kurumun bir gün beklememesi lazım, bundan bir sonuç alıyorsa risk alıp Sayın Genel Müdürüm bunu hayata geçirmeniz gerekiyor. Bunları da biz burada konuşmayız o zaman. Teşekkür ederiz size bunları yaptığınız için. Ama bunların hiçbirisi... "Yapacağız, edeceğiz..." Üç senedir bu yapacağız, edeceğiz lafından gerçekten gına geldi. Onun için diyorum ki, önce şunlara bir cevap verin: İşçi güvenliği ve iş sağlığı konusunda neler yaptınız? Bir daha Kozlu'yu yaşamamak için, bir daha Soma'daki faciayı yaşamamak için ne gibi tedbirler aldınız? Biraz evvel dediniz ya: "İşçi kullanmayı becerebilirse..." Onu becermesini öğrettiniz mi? Ne kadar eğitim verdiniz? Yoksa Soma'daki özel sektör gibi eğitimi verirken aşağıda mı adamı çalıştırdınız? Gerçi oralarda çalışmıyorlar ama böyle bir şey olabilir mi bilemiyorum. Bunların cevaplanması gerekiyor. Ondan sonra bunları sağlarsak işçi verimliliğine daha hızlı bakarız. İş kazalarının önlenmesi, oradaki işçi temsilcisi olan sendikanın da en az sizin kadar işçiyi yönetebilir pozisyonda olması gerekiyor. Onlarla beraber işi birlikte götürmeniz gerekiyor diye düşünüyorum. Sendikayla ilişkilerinizin nasıl olduğunu da sormayacağım ayrıca, devletteki ilişkileri az çok biliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akar.

Bu öneriler doğrultusunda işlemler yapıldığı ifade edildi. Bunlar tatmin ediyor mu?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İş güvenliğiyle ilgili tedbirlerde kısmi bir iyileşme olmakla birlikte arzu edilen noktada değil. Zaten kurumun müfettişlerinin de rutin denetimlerinde bu konuda tespitleri var. Dolayısıyla mesafe alınması gerekiyor.

BAŞKAN – Yani izleme konusunda, Sayıştay izlemeye devam etsin.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzleyeceğiz, evet.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kabul edilmiştir.

3 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

Kurumun alımlarıyla ilgili olarak;

- Bazı ihalelere ilişkin yaklaşık maliyet hesabının ihalelere gelen tekliflere göre aşırı yüksek veya düşük kaldığı dikkate alınarak, yaklaşık maliyetin Kamu İhale Kanununa ilişkin mal alım ve hizmet alım uygulama yönetmeliklerinde yer alan yaklaşık maliyetin belirlenmesi esaslarından yararlanılarak özenle hesaplanması ve tekliflerin buna göre değerlendirilmesi.

- Şartnamelerin, alım konusu malın ulusal ve/veya uluslararası standartlar ile Kurum ihtiyacına uygun tüm çeşitlerini kapsayacak şekilde hazırlanması suretiyle ihalelere katılımın ve rekabetin en üst düzeye çıkarılmasına çalışılması,

- "TTK Mal, Hizmet Alımları ve Yapım İşleri Yönetmeliği'nin Pazarlık Usulü'nü düzenleyen 19'uncu maddesi hükümlerine titizlikle uyulması.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Yaklaşık maliyet hesabında, Kamu İhale Kanunu mal alım ve hizmet alımı uygulama yönetmeliklerinde yer alan yaklaşık maliyetin belirlenmesi esaslarında, firmalardan alınan proforma faturalar, daha önce kurumumuza satın alınan aynı veya benzer mal alımı ile hizmet alımı bedelleri güncellenerek ve yine anılan yönetmelikte belirtilen resmî veya özel kuruluşlardan istifade edilerek tespit edilmektedir. Ancak uluslararası piyasalara paralel olarak ülkemizde de ham madde fiyatlarında dalgalanmalar, satın alınan mal ve hizmetin çok özel teknoloji gerektirmesi ve çok yaygın olarak bulunamaması nedeniyle sapmalar olabilmektedir. Yönetmelikler çerçevesinde gerekli titizlik gösterilmeye devam edilecektir. Mal ve malzeme alımına ilişkin şartnamelerin hazırlanmasında öncelikli alım konusu malın ulusal ve uluslararası standartları göz önüne alınmakta, standartları olmayan mal ve malzeme alımları için de üretici katalogları incelenmekte, kurum ihtiyacı ve üretici ürünlerinin uyumluluğu araştırılarak ihalelere katılımın ve rekabetin en üst düzeye çıkarılması için ihale dokümanları hazırlanmaktadır. Yapılan mal ve hizmet alımlarında pazarlık usulü alımlardan mümkün olduğunca kaçınılmakta, pazarlık usulü alım yapılması gerektiğinde mevzuata uyulması hususunda titizlik gösterilmeye devam edilecektir.

BAŞKAN – Sayıştay bu konuda verilen cevaptan tatminkâr mıdır?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, bu konuda ön hazırlıkların yetersizliği... Sabahleyin siz yokken, HEMA'yla ilgili tartışmalar olmuştu. Burada da ön hazırlığın yetersiz olması daha sonra konunun yargıya intikali ve uzun süreçte tamamlanamamasına neden oluyor. Biz bunları kastederek bu hususu belirtmiş oluyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 30

Ön hazırlıklar, bir de vagon konusu vardı yine sabahleyin söz konusu oldu. Bu işletme şartlarına uygun olmadığından alınmasına rağmen kullanılması mümkün olamadı, o da yargıya yine intikal etti netice itibarıyla. Dolayısıyla ön hazırlıkların çok sağlıklı yapılması, bünyeye uygun teknolojilerin seçilmesi uygun olacaktır diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bu konuda Sayıştay raporunda diyor ki: “Birçok ihalelere tek kişi katılıyor.” “Çok sayıda üretici ve satıcı olan malzeme ihalelerinde çok defa aynı kişiler aynı kişiler ihalelere katılıyor.” diyor Sayıştay raporunda. Yine, “ Üreticisi, satıcısı, temsilcisi veya bayisi olan mallara bu kişiler davet edilmiyor, perakendeciler davet ediliyor, bu yolla da müessese çok büyük zarara uğratılıyor.” Yine, “Büyük partiler hâlinde alınması gereken mallar küçük küçük partiler hâlinde alınıyor ve sık sık mal alınıyor.” Yani büyük partiler halinde alınması gereken, ihaleye çıkması gereken mallar olunca şey yapılıyor. Daha önce bir takım mallar ihaleye çıkarılmış ve bir süre sonra ihale yapılmadan aynı kişiden mal alınıyor yani, Bir de “yaklaşık maliyet” diye bir sistem uyguluyorlar. Bu yaklaşık maliyetin bazıları çok yüksek oluyor, bazıları düşük oluyor. Düşük olunca tabii, yine ondan mal alınmıyor ama yani onun da birtakım sakıncaları var. Sayıştay raporundaki esas, bu bölümle ilgili hususlar bunlardır ama verilen cevapları ben bu konuları cevaplayacak nitelikte görmedim yani perakende bayisi varken, imalatçısı varken onları ihaleye davet edilmiyor, tek kişilik ihale yapılıyor.

Yine, mesela, bu direklerde, mesela ormanlara alınan direklerde bile o direk alımları usulüne göre yapılmıyor, uzak mesafeden alıyor. Yani Sayıştay raporunda ilgili yerlerde bu konuda çok ayrıntılı şeyler var. “Sonra parçalara bölünerek alım yapılıyor.” diyor. Niye parçalara bölünerek alım yapıyorsunuz? Tabii, böyle küçük küçük parçalara şey ettiğiniz zaman Kamu İhale Kanunu’ndaki o limitten kurtulmak için doğrudan işte alım yapıyorsunuz, o da tabii sağlıklı bir fiyat teşekkülüne engel oluyor, birçok insanın ihaleye katılmasını engelliyor. Bana göre, yani burada cevaplandırılması gereken konular bunlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Şeker...

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu öneride, Sayıştayın önerisinde “Mal, Hizmet Alımları ve Yapım İşleri Yönetmeliği’nin pazarlık usulünü düzenleyen 19’uncu maddesi hükümlerine titizlikle uyulması...” Sayın Genel Müdür de açıklamasında “Genellikle biz pazarlık usulü alımlardan mümkün olduğunca kaçınıyoruz.” diyor. Aslında özel sektörün en iyi yaptığı şey bu, her şeyi pazarlıkla alıyor, en ucuza, en iyi malı almaya çalışıyor ama maalesef devlet kurumlarında bunu bir türlü özellikle kamu iktisadi teşebbüslerinde oluşturamadık, olmadı. Ben de özel sektörde uzun yollar çalışmış birisi olarak bu tür malzemelerin en ucuza, en kaliteli, en hızlı şekilde temin edilebildiğinin örneklerini çok gördüm, yaşadım. Yani, burada, aslında kaçınmamak gerekiyor ama yasada birtakım sıkıntılar var, ondan kaynaklanıyor diye düşünüyorum. Aslında, Sayıştayın bu maddeyle ilgili, bu konuyla ilgili raporda birkaç tane yerinde açıklaması var. Burada buna değinilmedi tabii, genel olarak bahsedildi. Mesela “Kurumun değişik müesseselerinde -2007 ve 2009 yılları için söylüyor- yapılan revizyon ve bakım işlemlerinde şartname ve sözleşmelerde istenilen niteliklerde arıtma yapılmadığı görüldüğünden...” Bu, su arıtma tesisleriyle ilgili.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bu sonra, buna geleceğiz.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Gelmedik mi buna?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bu 4’te.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Bu 4 değil, 3’te.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yok, 3’te başka bir şey var.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Ha, 4’te, tamam.

Orada da aynı sorunlar var sonuçta. Şartnameyle ilgili ihale öncesi yeterli hazırlık yapılmadığından, araştırma yapılmadığından, etüt çalışmaları ile yaklaşık maliyet hesaplarının titizlikle yapılmamasından bahsediliyor. Bunlarla ilgili, Sayın Genel Müdürüm, ciddi bir araştırma mutlaka yapıyorsunuzdur, alacağınız malın hangi evsafta olacağının, vereceğiniz hizmet alımı da olsa bu işin, bunun çok ciddi şekilde araştırılması, yapılması gerekiyor zaten, olması gereken de bu. Bu öneriler tabii devam ediyor, yıllardan beri aynı öneriler olduğu için söylüyoruz. Nasıl bir engel var? Yani, sizin şartname düzenlemenizde ihale açarken engel olan nedir? Hızlı almak istediğinizde zaten kanun size orada bir yetki veriyor, doğrudan teminle ilgili, hızlı bir şekilde elde edebileceğiniz işlemler de var. Özellikle, bu Sayıştay raporu bütün kamu kurumlarında karşımıza çıkıyor, ihale mevzuatıyla ilgili çok ciddi sıkıntılar oluyor. Kurum çoğuna uyamıyor, Sayıştay da her zaman bunları eleştiriyor haklı olarak. Burada engel olan nedir? Sizi engelleyen, önünüze çıkan en büyük problem bununla ilgili nedir? Bunu öğrenmek isterim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Develi...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sabahki oturumda da bu konu gündeme gelmişti, orada da sormuştum ben. Sayın Genel Müdür bu verdiği cevaplarda konuyla ilgili herhangi bir açıklamada bulunmuyor. Ama, ben yazılı olmadan, mümkünse burada yüzümüze bakarak bu sorunun cevabını vermesini istiyorum. 8 tane lokomotif alınıyor, 8-9 milyon euroya yakın para veriliyor, bu şartname şartlarına uymadan, lokomotiflerin çalışma süreleri, deneme süreleri tamamlanmadan geçici kabulü ve kesin kabulü yapılıyor ve bu makinelerin büyük bir bölümü de çalışmıyor; arıza, sürekli arıza. Bunun nedenini ben burada duymak istiyorum: Bu devletin, milletin parası neden bu firmaya, aracı firmaya verilmiş? Neden arızalı mallar alınmış? Bunları duymak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Yöneltilen sorular, yapılan değerlendirmeler hakkında, buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN INAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 31

İhaleler genelde Kamu İhale Kanunu'nun da istediği biçimde açık ihaleyle yapılmakta kurumumuzda. Esas ihale biçimi, kanunun tarif ettiği, açık ihaledir ve biz açık ihaleyle ihalelerimizi yapmaya gayret ediyoruz. Açık ihaleli tedariklerde de bütün üreticilerin ya da tedarikçilerin ihaleye girmesi mümkün, onları engelleyen hiçbir konu söz konusu değil. Dolayısıyla, biz ihaleyi şeffaflığı sağlayacak, rekabeti sağlayacak biçimde ulusal ve uluslararası ihaleler şeklinde yapıyoruz. Bazı malların zaman zaman tek tedarikçisi oluyor. Giriyor, bizim şartlarımızı da sağlıyorsa ihaleyi almış oluyor.

Yurt dışı üreticilerin -biz kendileriyle de görüşüyoruz- neden direkt bizim ihalelerimize girmediklerini soruşturduğumuzda, bizim ihale mevzuatından kaynaklanan gerekleri yerine getiremediklerinden mümessil sistemiyle çalıştıklarını ifade ediyorlar. Genelde madencilik sektöründe -diğer sektörleri bilemiyorum- bu mümessiller ihalelere giriyor. Belli bir komisyon aldıklarını düşünüyorum üretici firmalardan ve ihaleleri bunlar alıyorlar. Yine bütün bu ihaleler açık ihale yöntemiyle yapılıyor.

Biz, Sayın Vekilim, sizin ifade ettiğinizin tam aksine bütün mallarımızı toptan alıyoruz, toplu alıyoruz. Direkler, özellikle ilk madde ve malzeme, üretime yönelik malzeme alımlarımızı, tedariklerimizi tek elden yapıyoruz, Genel Müdürlük olarak yapıyoruz, bunun içinde elektrik temini de dâhil. Mümkün olduğunca ihaleleri bölmüyoruz, bölmemeye gayret ediyoruz.

Sayın Vekilim Mehmet Şeker Bey'in sorduğu "Sizin bu işleri yapmanızda engel nedir?" Bildiğiniz gibi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu pek çok hususta ihaleye girenlerden, işte, benzeri iş gibi, yeterlilik gibi hususların yerine getirilmesini istiyor. Dolayısıyla, bunlar olmadığında da ihaleyi veremiyorsunuz. Bir de ihale süreçleri en az üç dört ay alıyor. Dolayısıyla, bu Kamu İhale Kanunu'nun bizi engelleyen, özellikle enerji KİT'lerini engelleyen pek çok yönü var. Bunları da biz zaman zaman gerek yazılı gerek sözlü olarak dile getiriyoruz.

Sayın Vekilim Turgay Develi Beyefendi "9 milyon euro" dedi, o 910 bin euro.

TURGAY DEVELİ (Adana) – 4 milyon 237 bin 664 avro, öbürü de 3 milyon 447 bin 106 avro diyor, toplamı 9 milyon avro yapıyor.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Bu PHS akülü lokomotifler.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Yani, ben sayfa 88'teki en alttan 2'nci satırı okuyorum.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Ben size son durumu vereyim:

2007 yılında ihaleyle 8 adet PHS motoru alınıyor. Bunun 4 adedi büyük dediğimiz 17 tonluk, 4 adedi de 6 tonluk. 2008 yılında, yine yönetmeliğimizin ilgili maddesi çerçevesinde yüzde 100 artırım suretiyle 4 adet daha alınıyor. Her iki yılda toplam 12 adet lokomotif alınıyor. Geçici kabulü yapılan 10 adet, 2 adedinin yapılmadı, bunu biz mahkemeye taşıdık, hukuk zemininde hakkımızı arıyoruz.

Geçici kabul yapılmayan 2 adet lokomotif için firmanın 54.619,97 euro kesin teminatı irat kaydedildi. 704.600 euro zarar tazmini için mahkemeye verildi, süreç devam ediyor.

Geçici kabulü yapılan ancak Amasra ve Armutçuk müesseselerine ait 1'er adet olmak üzere toplam 2 adet elektronik kart arızası ile Armutçuk müessesesindeki 1 adet akü bataryası arızalarının giderilmemesi nedeniyle kesin kabul işlemleri tamamlanmadı. Yani, lokomotiflerin kesin kabul işlemlerini yapmış değiliz. Yaklaşık 43. 400 euro bedelli arızaların giderilmesi için firma ikaz edilmiştir. Firma, arızaları ve eksikliği gidereceğini bildirmiştir.

Şimdi, burada şöyle bir durum söz konusu Sayın Vekilim: Artık dünyada lokomotif taşımacılığı yer altında kalmadı, büyük ölçüde artık bant nakliyatıyla üretilen kömürler ve çıkarılan taşlar taşınıyor. 1848'den beri üretim yapan ve ocak dizaynımız o yıllara dayanan bir müessese olduğumuz için biz lokomotif nakliyatını tercih etmişiz, lokomotif nakliyatına devam ediyoruz. Belli yerlerde de bant nakliyatına geçtik, yeni ocaklarımızda özellikle bant nakliyatı yapıyoruz. Lokomotif nakliyatı azaldığı için dünyada üretici de çok azaldı. Geçtiğimiz yıllarda, örneğin, 3 kere 15 adet lokomotif almak üzere ihaleye çıktık, teklif alamadık ya da çok büyük rakamlar teklif edildi. 550 bin, 600 bin eurolar gibi rakamlar teklif edildi. Biz de maliyetin yüksekliğini kabul etmedik ve ihaleleri yapmadık, malları almadık. Burada, çok uygun bir fiyat bulunduğu için, ilave alım yapılmıştır. Şu anda da bu lokomotiflerin 10 tanesi çalışıyor. Ufak tefek kart arızaları, vesair arızalar giderildi ve çalışıyor. Lokomotiflerin kasası, demir aksamı son derece sağlam ve biz bunları kullanıyoruz, kullanmaya da devam edeceğiz. Bu eksiklikleri de takip ediyoruz. Kesin kabulleri de yapılmış değil Sayın Vekilim. sipariş toplamı da, Sayın Vekilim, onu da ifade edeyim, 2 milyon 384 bin 164 euro.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkan, Sayın Genel Müdürüm; ben Sayıştayın hazırladığı dosyanın 88'inci sayfasından okuyorum. 2006 yılından itibaren, makine demirbaşlarıyla ilgili olarak kurumun ihale yoluyla yurt dışından aldığı malzemelerin toplamı, 4 milyon 237 bin avro tutarında 4 ihaleye ilişkin olduğu.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Tüm o Sayın Vekilim, tüm malzemeler.

TURGAY DEVELİ (Adana) – 4 ihalenin 3 milyon 437 bin 106 avro tutarındaki yani iki ayrı şeyden toplam 3 milyon küsur birisi, 4 milyon küsur birisi, toplam 8-9 milyon liradan bahsediliyor. Buradan, ben bu kitapta yazanı okudum.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Lokomotif ihalesi değil, başka şeyler de var içinde Turgay Bey.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Aküsü var, başka yedek parçaları var, şunları var, bunları var.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Şimdi, Sayın Vekilim, ben izah edeyim izin vererseniz.

Orada, Labris firmasının tedarik ettiği mallarla ilgili bir rakam o. Yani, bütün bu mallar, içinde lokomotif de var, Labris firması tarafından verilmiş. Pervaneler var, başka malzemeler var, onu ifade edeyim.

TURGAY DEVELİ (Adana) –Yani, burada, az önceki sizin "10 adet aldık, çalışıyor, 2 tanesi..." Şimdi, burada "Birinci parti akülü lokomotiflerin henüz iki yüz saatlik performans testleri tamamlanmadan siparişe bağlanmasının kafa karışıklığı yarattığı." diyor. Yani, deneme yapılmadan...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sayın Vekilim, lokomotifleri biz gerçekten ucuz bulduk. Lokomotif de tedarik edemediğimiz için aldık.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ama, sonra da arıza çıkıyor işte.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 32

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sonradan arıza çıktıkça takip ediyoruz yani çoğu da çalışıyor ve biz, bu lokomotifleri çalıştıracamız Sayın Vekilim.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Genel Müdürüm, tam net anlaşılmadı. Siz lokomotiflere ne verdiniz?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – 2 milyon 384 bin 164 euro .

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – 10 tanesine?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – 12 tane.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bir 900 bin euro falan dediniz de...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – İlk alım.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Buradaki 4 milyon ne peki Sayın Genel Müdürüm, 4 milyon 237 bin euro?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sayın Vekilim, yurt dışı alımlarının Labris firmasından alınan kısmı o.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Hepsisi?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Hepsisi. Başka malzemeler de var. Tamamı 4 milyon küsur euro.

Bunların 3 milyon küsur eurosunu da Labris firmasından alınmış. Sanıyorum, Sayıştay Labris firmasına...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Zeminde çalışmanız var mı? Lokomotiflerin çalıştığı bölgelerde bant yaparsanız kaç mal olur diye?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Çok pahalı Sayın Vekilim, 300 kilometre bizim yer altı açıklığımız var. Yani, onları hep çalışıyoruz ama fiziken mümkün olmuyor.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Bu 3 no.lu öneri, aynı zamanda 2011 yılının 3'üncü önerisi, 2012 yılının 2'nci önerisiyle aynı mahiyette olup önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 4:

"Kurumun değişik müesseselerinde 2007 ve 2009 yıllarında aynı firma tarafından yapılan su arıtma tesislerinden birinin geçici kabul sonrasında, diğerlerinin de firmayla imzalanan periyodik bakım sözleşmeleri kapsamında yapılan revizyon ve bakım işlemleri sonrası şartname ve sözleşmelerde istenilen nitelikte arıtma yapılamadığı görüldüğünden, su arıtma tesislerinde yaşanan sorunların giderilmesi yönünde gerekli titizliğin gösterilmesi,"

BAŞKAN – Buyurun.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Karadon Taşkömürü İşletme, Kilimli İşletme Müdürlüğü ve Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesi Müdürlüğünün su arıtma tesisleriyle ilgili yapım işleri için idari anlamda eksik kalan işlemleri tamamlanmış olup sistemler çalışır durumdadır.

Üzülmüş Taşkömürü İşletme Müessesesi Müdürlüğü su arıtma tesisi için yükleniciyle irtibata geçilerek geçici kabulden sonra kesin kabule kadar muhasebede saklı tutulması gereken kesin teminatın yarısı olan 1.740 TL'lik teminatın Vakıflar Bankası kurum hesabına yatırılması sağlanmıştır 31/3/2014 tarihinde. 3/3/2014 tarihli makam oluruyla oluşturulan kesin kabul heyeti 11/4/2014 tarihinde Üzülmüş TİM Müdürlüğü su arıtma tesisinde yaptığı incelemeye göre, Üzülmüş TİM Müdürlüğü tarafından tesisin Nisan 2011 tarihinden itibaren, su analiz sonuçlarının uygun değerleri vermemesi ve bakım sözleşmesinin feshedilmesi nedeniyle kullanılmadığı, bu sürede çoklu ortam filtrasyon ünitesi 1 no.lu tankının çatlak olduğu belirlenmiştir. Kabul heyetince yükleniciye çatlak tankın yenisiyle değişiminin sağlanması, sisteminin çalışır duruma getirilmesi için otuz gün süre verilmesine, süre sonunda tesis çalışır hâlde iken İl Halk Sağlığı Müdürlüğünde tesis suyu analizinin yaptırılmasına ve analiz rapor sonucuna göre kesin kabul işlemine devam edilmesine karar verilmiştir. 12/5/2014 tarihinde, yüklenici firmanın kurumumuza iletilen dilekçesi, İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı ve komisyon tarafından değerlendirilerek istediği on günlük süre talebi uygun görülmüş, 13/5/2014 tarihli komisyon heyeti durumu tutanak altına almıştır. Yüklenici firmaya verilen süre sonunda, yüklenici firma taahhüdünü yerine getirmediği için Üzülmüş Taşkömürü İşletme Müessesesi Müdürlüğü su arıtma tesisinin kesin kabul işlemi yapılmamıştır. Üzülmüş Taşkömürü İşletme Müessesesi Müdürlüğü su arıtma tesisine ilgili konu hukuk müşavirliğine intikal etmiş olup mahkeme aşamasındadır.

BAŞKAN – Sayın Develi, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayıştay'ı bir dinleyelim de Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, verilen cevap tatmin edici midir?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, sonuçlanmış şu an itibarıyla ama isterseniz konunun süreci hakkında bir bilgi verebiliriz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – İyi olur.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şu anda Karadon ve Armutçuk faal hâle gelerek sorun çözülmüş oluyor. Bir tek Üzülmüş'de sorun çözülmemiş, o da yargıya intikal etmiş ama "Bu hâle nasıl geldi?" dersiniz o konuda teknik arkadaşım bir açıklama yapsın.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Yazdıklarınızı okuduk, başka bir şey var mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Yok efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aynı firma mı bu? Niye diğer ikisinde çözülmüşken burada çözülmemiş?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Bu belli bir firma, iflas etmiş sayılıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Diğer tarafta problemi kabul etmiş, çözmüş. Son meselede niye çözmemiş bunu ?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Orasını bilemiyorum ben.

BAŞKAN – Genel Müdüre soralım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Efendim, iki tanesini çözmüşler, iki müessesedeki çözülmüş, firma tarafından çözülmüş problem ama üçüncüsü de aynı firma olduğuna göre niye çözülmemiş, yargıya intikal etmiş diyorum? Sayıştay bilmiyor, siz biliyorsanız...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 33

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Üzülmez Müessesesinde bazı ekipmanların değişmesi gerekmektedir. Firma on gün süre istedi bizden fakat on günlük bir süre sonunda da yerine getirmede taahhüdünü ve dolayısıyla, biz konuyu hukuki zemine taşıdık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ek süre, uzatım istedi mi sizden?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Bir daha istemedi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yasal mı, gayriyasal mı?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Yasal, dilekçeyle.

Buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Benim de bir sorum vardı bu arıtma tesislerinin yapımına gerekçe olan, özellikle Üzülmez'deki paragrafla ilgili. 92'nci sayfadaki paragrafı okuyorum ben. Ocaktan çıkan suların arıtmaya tabi tutulmadan klorlanmak suretiyle duş binasında ve iş yerlerinde kullanıldığı halk sağlığı raporuyla, Kurumun raporuyla belli. Ne kadar süreyle bu sular, sağlıklı olmayan sular klorlanarak işçilerin duş ihtiyacında ve iş yerlerinde kullanıldı. Bu süre ne kadar Sayın Genel Müdürüm? Ne kadar sağlıksız su kullanımına bilinmeden müsaade edilmiş, işçiler ne kadar buna maruz kalmış?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sayın Vekilim bu sular, işçilerin ocaktan çıktığında duş alması amacıyla kullanılan sular ve biz bunları kendi imkânlarımızla klorluyoruz.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ama klorlamanın yetmediği, sağlıksız olduğu raporlarla belgelendi.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Suların da sürekli analizlerini yaptırıyoruz, o süre Üzülmez'de son durum bu. Bir başka firmaya tesis yaptırıldı, şu anda düzgün çalışıyor.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ne kadar buna maruz kaldılar yani bir yıl mı, iki yıl mı, altı ay mı, beş yıl mı, on yıl mı sağlıksız bir şekilde bu suyu kullanmak zorunda kaldı işçiler?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Yani onu şu anda söyleyemiyorum açıkçası. Müessese müdürümüz hiç kalmadıklarını söylüyor.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Niye yazdınız kardeşim o zaman bunu?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Şehir şebeke suyu yok mu burada?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Şimdi, Sayın Vekilim, ocaktan çıkan suyu... Çok su ihtiyacımız var bizim. Üzülmez'de 1.500 civarında işçi yıkanıyor. Dolayısıyla, yer altından...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yer üstünde yıkanmıyorlar mı?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Yer altından çıkan suyu biz para ödemedi arıtıp kullanıma veriyoruz. Mesele budur.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Şunu demek istiyorum Sayın Genel Müdürüm: Ya doğrudan bunu temizleyememişsiniz, bir aksaklık olmuş, olabilir bunlar, bu normal. Ama orada siz yer üstünde bir şehir şebeke suyunuz yok mu? İnsanlar orada yıkanırlar aksaklığı temizleyinceye kadar...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Maliyetli olduğu için diyor o suyu kullanmıyoruz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Ya anladım.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Para insan sağlığından önemli mi ya?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Şimdi Sayın Vekilim, arıtma olmadan...

BAŞKAN – Sayın Domaç, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Siz, ocaktan çıkan suyu arıtıyorsunuz yani arıtma da değil, temizliyorsunuz diyelim. Çünkü o arıtma sistemi farklı bir şey. Onu temizliyorsunuz, sonra duşa kullanıyorsunuz. Bu işlemi yapamadınız, tamam. Sizin şehir şebeke suyunuz yok mu yukarıda duş alacak? İnsanlara bunları kullandırmadan, o tamiratı yaptıktan sonra kullanılıncaya kadar, yok mu böyle bir şey?

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Bundan sonra olacak, Zonguldak Cumhuriyet Halk Partisi Belediyesi oldu, bundan sonra...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bırak siyaseti ya, teknik bir şey söylüyoruz Allah aşkına. Eskiden de Cumhuriyet Halk Partisi belediyesiydi, bir önce de.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mehmet Bey'in beklediği cevap şu Genel Müdülden: Çalıştıramadık ama orada şehir şebeke suyuyla arkadaşlarımızın temiz suyla duş almasını sağladık, sistem devreye girene kadar da...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Bunlardan faydalandıklarını...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Genel Müdür sabahdan beri bize hep böyle...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Dolaşıyor, dolaşıyor.

BAŞKAN – Peki.

4 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri: 5

Redevanslı sahaların denetiminde bilgi ve deneyimlerinden yararlanılmak üzere oluşturulan komisyonun, Amasra Müessesesi sahalarındaki redevans faaliyetlerinin denetimi amacıyla daha sık görevlendirilmesi, redevans ihaleleri şartname ve sözleşme hükümlerine aykırılık teşkil edecek uygulamalardan kaçınılması,

BAŞKAN – Buyurun.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Redevanslı sahaların denetimi, konuyla ilgili bilgi ve deneyime sahip sözleşmeli sahalar baş mühendisliğince yürütülmektedir. Müessese elemanlarının redevanslı sahaları daha sık aralıklarla denetim yapmaları sağlanmaktadır. Kurumumuzun sınırları 14.04.2000 tarih ve 2000/525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmiş olan IR:8030 no.lu ruhsatı dâhilinde redevans usulüyle işletmecilik faaliyetinde bulunan firmaların yürüttükleri işlerin uygulanması aşamasında; sözleşmede belirtilen madencilik faaliyetlerini etkileyen zorunlu sebepler olmadıkça gerek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 34

ihale süreci ve koşullarına gerekse sözleşme ve eki şartnameler hükümlerine aykırılık teşkil edebilecek ve başlangıçtaki rekabet koşullarını bozabilecek nitelikte karar ve uygulamalarda bulunulmamaktadır.

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tek bir soru sormak istiyorum: Ne denetimi yapıyorsunuz? Tek tek, madde madde, bu redevanslı işletmelerin sahalarında veya hizmet alımı yöntemiyle üretim yapan sizin sahalarınızdaki firmalarda ne denetimi yapıyorsunuz? Madde madde, tek tek sayar mısınız lütfen?

BAŞKAN – Evet.

Sayın Sarıbaş...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, 1'inci madde ile 5'inci madde arasındaki hepsi zaten 1'inci madde üzerinde geldi, en önemli maddelerden bir tanesi, az önce de dediğim gibi denetim mekanizması. TTK kendisi işletince zarar ediyor. Ancak özelleştiriyoruz ya da redevans karşılığı ya da hizmet karşılığı veriyoruz... Orada da sıkıntı var, orada da zarar ediyoruz. Çünkü neden? Paramızı alamıyoruz ya da denetlemiyoruz. Yani, sonuçta sıkıntının özü nedir? Denetim mekanizması ve yönetme.

Şimdi burada soruyorum, net, başka da soru sormayacağım yeteri kadar anlaşılmıştır. Özellikle redevans karşılığı verdiğimiz sahalar, bunların içerisinde K-3, K-4 ve Hema'nın bulunduğu Amasra'daki şirketler, özellikle Star'ın mahkeme kararları dâhil denetim yani iş sağlığı güvencesiyle ilgili özellikle de kurumumuzun da yüzde 30 suçlu bulunduğu, mahkeme kararıyla tespit edilen denetimler ve yine bu arada sözleşmelerle ilgili devir teslimde ne sorun var?

Bir, sözleşmelerinizdeki devir yetkiniz -ki madde içerisinde soruyor, var- aynı süreyi kapsayan yıllar için mi geçerlidir, devrettikten sonra sözleşmede on yıl yazıyor, bir on yıl daha süre mi alıyor? Çok net. Bir yıl kalmış, dokuz yıl işletmiş adam, 9'uncu yıl sonunda sözleşme devri yapıyor. Neden dokuz yıla kadar yapmış da, 9'uncu yıl, bir yıl kala sözleşmesinde devir yapıyor ve devir yetkisini bir başka firmaya veriyor, devir yetkisini kullandığınız firmalarda ekonomik yeterlilikler inceleniyor mu? Teknik yeterlilikler inceleniyor mu? Firmalarda devir yetkisinden sonra sözleşmenize ek bir madde koymuşsunuz, "Bundan sonraki alacak ve diğerlerinin de sorumluluğunu aynı şekilde kapsar." diye madde koymuşsunuz. Vardı böyle bir alacağınız da devir yetkisinde almadığınız için bu sadece Hema'yla ilgili sormuyorum, burada K-3, K-4 ve diğerlerinde de var, bu sözleşmeler çok önemli. Ve süre değiştirildikten sonra ve sözleşmeye verdiniz.

Üçüncü sorum şu: Bu firma yeni firma aldığında tekrar kendisine yeniden bu firma aldıktan sonra isim değişiyor ve bu size göre de bu sözleşme yenilenmiş oluyor, yeni bir kişi olarak mı alınıyor? Buna arama süresi ve uzatma sürelerinde değiştirilme yetkisini tekrar tanıyorum musunuz? Çok net soruyorum bak, bu çok önemli benim için. Bütün sözleşmenizde varmış. Kaç tane sözleşmede kişi yer değiştirmişsiniz. Ve bununla ilgili net cevaplarımı mutlaka istiyorum.

Bir de teftiş raporları istediğim hâlde, sabah da konuşmamda istemiştım, teftiş raporları ve süreç içerisinde bu raporlarda olan -istediğim alt komisyondaki raporların- teftiş raporları ve mahkeme kararlarını da birer suret olarak göndermenizi rica ediyorum. Ve ifade ettiğim şu: 23 kilometre, 24 kilometre yeterli elemanınız yok, teknik elemanınız yok, bundan dolayı sahaların denetimini yapamadığınızı ifade ediyorsunuz. Burada da 5'inci madde de diyorsunuz ki: "Rekabet koşullarını -bakın benim sorduklarımla burada verdiğiniz ifade çok farklı- bozabilecek nitelikteki karar ve uygulamalarda bulunmamalarını denetliyoruz." Benim saydıklarım ve bugüne kadar söylediklerim içerisinde rekabet kurallarının hepsinin bozulduğunu görüyoruz. Burada verdiğiniz cevapları kesin cevapla, yazılı cevapla soruya veriyorsunuz. Onun için buradaki çelişki: Bir, kantar denetimi ve kantarla birlikte verilen denetimlerin saha içerisindeki ölçümlerinin yapılmadığını ifade ediyorsunuz. Şu andan itibaren, dört yıldır aynı yerdeyiz hâlâ daha bu kantarın kontrolünü, yerinde denetimini niçin dört yıldır, bu kadar süre içerisinde yapamadınız? Bunun yapılmaması gerekçelerini net, araştırarak niye önümüze sunmadınız veya gerekçeleri nelerdir? Yani şunu ifade ediyorum: Firmanın sözleşmesindeki teknik koşullardaki, sahadaki, stok sahalarının içindeki kömürler sizin sayılıyorsa sözleşmeleriniz gereği. O çıkmış kömür sayılır ve oradaki, sahadaki kömürü gece ben arabama sarıp götürüyorsa, oradaki kantara da girmiyorsa stok sahasındaki kömür sizindir, çünkü sözleşmenizde o madde vardır. Bu kömür yürüyorsa bizim paramızın gittiği anlamı taşır. Onun için, ocağın yerindeki ölçümlerle yaptığınız denetimlerle, kantarlardaki ve stoklardaki ölçümlerin denetiminde kontrolünü sağlamadığınız sürece bunun olamayacağını teknik açıdan ben biliyorum ama bunu da yapamıyorsunuz. Onun için, bunu yapamadığımız sürece, bu kontrolü yapamadığımız sürece -buradaki bu sözleşmelerin- bu ifadenizi kullanamazsınız. Yani "Sözleşme şartlarını hukuken uyguluyor ve yerine getiriyoruz, bunları sağlıyoruz." demek doğru değildir.

Onun için, bunları sizden bir CD ortamında yazılı da verebilirsiniz, şey de verebilirsiniz. Ancak, ondan sonra da bununla ilgili daha net konuşabiliriz diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, ben bir şey öğrenmek istiyorum. Bu redevans miktarı, payı Hema'da yüzde 17 küsur, başka bir şirkette yüzde 10. Bu neye göre belirleniyor? Yani, hepsinin redevans nispetinin aynı olması lazım. Niye birisine yüzde 17 küsur, birine de yüzde 10? Onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Turgay Bey, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Yine, sabah bölümünde sormuştuk ama Sayıştayın çok ilginç tespitleri var. Yine, Sayın Genel Müdülden çok açık cevaplar bekleyerek şu soruyu sormak istiyorum denetimlerle ilgili olarak: Taşkömürü Kurumunun üretimi yıllara göre azalıyor. Her ne hikmetse redevans anlaşması, sözleşmesi yapılan firmaların da üretimleri her yıl artıyor. 2012 yılında yapılan üretimlerde 180 bin ton düzeyinde üretim beklenirken, planlanırken bu 12 şirket 380 bin ton düzeyinde üretim gerçekleştirmiş. Ben merak ediyorum, acaba Sayıştayın yazdığı gerekçe bunda etkili midir? Yani -hemen söyleyeceğim o gerekçeyi- 139'uncu sayfada "Burada sorgulanması gereken diğer bir husus da iş güvenliği noksanlıkları nedeniyle, firma iş yerleri noksanlıklar giderilinceye kadar üretime kapatılırken firmanın 8.610 ton 2012 yılı taahhüdünün 6,3 kat üzerinde 54.409 ton üretimi nerede ve nasıl yaptığıdır." diyor. Firma kapalı iş güvenliğinden dolayı, üretimi 6,3 kat artmış. Acaba bir önceki bölümde söylediğim bölümün mü bunda etkisi var? Yani, üretimler sizin kantarla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 35

tartılıyor ama kantarlarda 10 tane araç aynı kilo, aynı darayla ve mucize bir şekilde belli bir mesafeden giriş çıkış yaparak mal tesliminde bulunulmuş oluyor. Sorum herhâlde çok net anlaşıldı. Şirketin yani Taşkömürü Kurumunun kantarlarında tartılan, redevansla üretilen kömürlerde hayali tartıların yapıldığı, gerçekleşmesi mümkün olmayan işlemlerin yapıldığı; firmalar, şirketler, ocaklar kapalıyken taahhüdünün 6,3 katı fazla üretim yapıldığı, dolayısıyla da Taşkömürü Kurumunun üretimi azalırken bu şirketlerin neredeyse 2 kat, 3 kat üretim fazlasında bulunduğu yazılmış burada. Bu somut sorulara karşı cevabınız nedir Sayın Genel Müdürüm?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Önce bir Sayıştaydan da açıklama alalım bu konuda.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Alalım.

BAŞKAN – Tamam mı Turgay Bey?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Başkanım, Sayıştaydan bir açıklama alalım. Sonra Genel Müdür cevap versin.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Vekil de bizim rapordan okuyor zaten.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Tamam okuyor da siz de bir açıklayın. Raporun belki arka tarafı da vardır.

BAŞKAN – Sayın Biyıklıoğlu'na da söz vereyim de...

Buyurun.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Sayın Genel Müdürüm, bu redevans sistemi olmasaydı bu kurum zarar mı ederdi, yoksa durum nedir? Yani, burada çıkarılan kömürü herhâlde alıyorsunuz, öyle mi?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Biz almıyoruz Sayın Vekilim.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Alıyorsunuz.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Pazarlama konusunda redevanslılar özgür.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – O yüzde 17...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – O gaz meselesi, onu ben izah edeceğim, gazla ilgili bir durum.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Yok, yok hayır. Devletin aldığı bir pay var o çıkardığı kömürden.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Ton başına, evet, para alıyoruz. Biz satın almıyoruz, ürettiği ton başına kömür parasını alıyoruz, taahhüt ettiği miktarı alıyoruz, üretmese dahi alıyoruz. Örneğin 50 bin ton taahhüt etti...

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Tamam, bu zamana kadar bu alınan miktar ne kadar yani bir rakam var mı?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Yani çok öyle, bizim zararımızı karşılayacak veya... 10 milyon dolar civarında yıllık.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Redevans geliriniz budur.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Evet, bütün hepsi o, ortalama o rakamlarda.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Sayın Başkanım, burada bir suç işleniyor, Sayın Develi'nin söylediği açısından bakıldığında açık suç bu. Yani, Sayıştay bu suçu görüyor. Şimdi, Sayıştay bize bir ufak açıklamada bulunsun. Yani, iş sağlığı ve iş güvenliği açısından kapatılan bir ocak çalışıyor, üstelik de 6 kat fazla çalışıyor. Bir suç işleniyor. Evet, bunu bir açıklasın, bir açıklamada bulunsun.

BAŞKAN – Tamam, evet, Sayıştay...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu bahse konu saha "Maria" sahası. Bu saha Çalışma Bakanlığı iş müfettişleri tarafından 2012 yılı Mart ayında kapatılıyor. Dolayısıyla, 2012 yılı üretimi taahhüdünün 6,3 kat üzerinde. Biz bunun sorgulanmasını istiyoruz yani ocaklar kapatılırken bu üretimi nerede ve nasıl yaptığını.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne kadar üretim yapmış?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 54.409 ton.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, onun üretim yaptığını siz nasıl tespit ettiniz?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Üretim yapmadan nasıl oluyor bu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani, TKİ'nin bir alımı mı söz konusu?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Redevans bedeli, beyan ettiği redevans bedeli.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Beyan ettiği redevans bedeli mi bu 54.409 ton?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet, bunun üzerinden bir redevans bedeli ödemiş durumda.

NESRİN ULEMA (İzmir) – Yılın hangi ayında kapatılmış?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2012 Mart ayı.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdür...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sayın Başkanım, Kamer Bey'in ifade ettiği gaz redevans paylarıyla ilgili, izin verirsiniz...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şu son konudan başlayalım, konu sıcakken son konudan başlayalım, ondan sonra Kamer Bey'e cevap verirsiniz.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Turgay Bey, hangi sayfa? Biz...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, Sayıştayın da görüş bildirdiği en son konuyla ilgili vereceğiniz cevap varsa buyurun lütfen.

TURGAY DEVELİ (Adana) – 139'uncu sayfa Sayın Genel Müdürüm.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – 139, evet, bakalım.

BAŞKAN – Peki, Sayıştayla ocak kapalıyken 54.900 ton redevans Türkiye Taşkömürü İşletmelerine redevans bedeli olarak ödeniyor değil mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Redevans bedeli olarak ödeniyor, kurum da tahsil ediyor, onun da bilgisi dâhilinde yani.

BAŞKAN – Ama resmiyette kapalı ocak.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet, iş güvenliği müfettişleri tarafından sakıncalı görülerek kapatılmış.

BAŞKAN – Sizin bir tespitiniz var mı bu konuyla ilgili, Sayıştay olarak?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 36

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Kapalı olduğu hâlde redevans bedeli tahsil ettiğinize göre de burada bir üretimin yapıldığını da biliyorsunuz demektir, onun izahını istemiştik.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sayın Başkanım, bu konuyla ilgili bizim biraz araştırma yapmamız gerekiyor. Bir saha içinde firmanın başka ayakları da olabilir, birisi kapalıdır, iş güvenliği tedbirleri çerçevesinde iş sağlığı ve güvenliği müfettişlerinin kapattığı bir yerde sevkiyat yapamaz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdür, siz bunu okumadınız mı?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Okuduk.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bütün arkadaşlarımız burada değil mi? Bütün bürokratlar, sizin müessesenizde çalışan arkadaşlar niye gelmedi buraya?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sayın Vekilim, yazılı olarak cevaplandıracağım bunu.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Genel Müdüüm, o zaman sorular devam ediyor demektir, şimdi cevap yoksa bunun geri soruları var.

Bu ocak açıldı mı, açıldıysa ne zaman açıldı? Şu anda işletiliyor mu? Yani bunu biz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından da araştırabiliriz ama sizin cevap vermeniz bizim için daha tatmin edici bir şeydir, oradan da araştırabiliriz, sorun değil. Açıldıysa ne zaman açıldı?

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Zaten burada 4, 5, 6, 7 ocakları var ve 4, 5, 6, 7 ocakları için geçerli. Şimdi, burada 4, 5, 6, 7 ocakları diyor ve ocaklardaki eksiklikleri söylüyor.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Benim söylediğim şekildedir Sayın Vekilim yani birkaç ocağı vardır, birisi kapalıdır, diğerlerinden üretim yapıyordur, yoksa biz de sahadan kömür sevk etmesine kesinlikle izin vermeyiz.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Sonuçta insan sağlığı, insan canı söz konusu. Böyle bir şey varsa bu büyük hata.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Olmaz Sayın Vekilim. Ben bu konuda size yazılı ve tatmin edici bir açıklama yapacağımı ifade ediyorum.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Soruya devam o zaman.

6,3 kat artması üretimin neyle açıklanacak, onu da açıklarsanız memnun oluruz çünkü iş kazalarının çok büyük bir kısmı bu üretim artışına zorlamaktan kaynaklanıyor.

BAŞKAN – Sayıştayın 5'inci öneriyle ilgili...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İlave edecek bir sözümüz yok.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ben Sayıştaya bu konuyla ilgili bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Efendim, idare diyor ki: “Burada farklı kanallar olabilir.” Sayıştaydaki inceleyen teknik sorumlu arkadaşına soruyorum, net çünkü incelediniz ve var: Aynı şirketin aynı yerde aynı şekilde verebileceği, taahhüdü altında bir yer var mıdır incelemenizde, burada bir açıklama yapar mısınız?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şöyle: Ocak sayısı birden fazla olabilir yani başka ocaklar da olabilir. Zaten sorgulanmasını istememizin sebebi ocakların Çalışma Bakanlığı müfettişlerine gösterilip gösterilmediği.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Kaçak üretimden bahsediyorsunuz değil mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bir şekilde, evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu tespiti yaparken, buraya yazarken, rapora yazarken siz yerinde gidip denetim yapıyor musunuz? Bir: Bildiğim kadarıyla yapıyorsunuz, yerine gidip inceliyorsunuz.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bazı ocaklara gidiyoruz, evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Gidip hangi ocakta üretim yaptığını görmediniz mi? Görmeden sadece TTK'nın üzerindeki kömür alım, redevans bedeli üzerinden mi bir hesap yaptınız da bunu yazdınız buraya, yoksa buna şahit oldunuz mu?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şöyle: Biz bunun projelere uygunluğunun kontrol edilmesi açısından yazdık yani şüphelendik bazı şeyler olabilir diye, o açıdan yazıldı bu efendim.

BAŞKAN – Şöyle, mikrofon açık orada.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bütün ocakların fiilen gidip tespiti mümkün değil, çalışmalarımızı sondaj anlamında yapıyoruz, bire bir ocakları sürekli takip... Zaten bizim bu müesseseye ayırdığımız süre bir ay efendim, biz bir aylık sürede denetim yapıyoruz. Dolayısıyla, yıl boyunca ocakların sürekli denetimi mümkün değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi ama bakın, hepimizin kafası karışık Sayıştay. Şimdi, burada büyük bir ithamda bulunuyorsunuz, iki tane suç var. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının alanına giren işçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili bir suç var. Kapatılan bir müessese açılmış ve faaliyetlerine devam ediyor. İkinci suç: Kapatılmış ve faaliyetlerine devam eden bir müesseseden kömür alımı yapıldığına dair bir iddia var burada. Şimdi 2 tane iddia var. Yani, şimdiye kadar yaptığınız tespitlerin hepsine göz yumduk ama burada ciddi ve somut bir iddiada bulunuyorsunuz. Soruyorum, bunun karşılığı yok. “Olmuş olabilir, yapılmış olabilir.” diyorsunuz yani anlamak mümkün değil ya.

Şimdi şunu diyeceksiniz: “Bu TTK'ya gittik yerinde inceledik.” Buraya yazarken şunu diyeceksiniz: “Biz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından iş emniyetine, iş güvenliğine uymadığı için kapatılmış bir şirketten, müesseseden kömür aldıklarını, illegal bir şekilde kömür aldıklarını tespit ettik.” ya da yazmayacaksınız bunu buraya.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, biz böyle bir tespitimizin sonunu öneriye bağlamamışız zaten. “Konunun sorgulanması ve açıklığa kavuşturulması...” demişiz efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Zaten önergeye bağladıklarınız problemler değil. Zaten içeride yazdıklarınız daha problemliler, biz biliyoruz onu. Yani önergeye bağladıklarınız yumuşak geçtiğiniz işler, içeridekiler de “Yarın öbür gün sıkıntı olmasın.” dediğiniz işler.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, kesinlik olsa dışarıya çıkarırız. Burada bir endişe olduğu için... Bizim bir endişemiz var, kurum bunu sorgulasın diye içeride bırakıyoruz yoksa kesinleşse biz bunu öneri hâlinde dışarıya çıkarırız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 37

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdür, şimdi üyelerimizin sorduğu sorular doğrultusunda...

(Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade ederseniz devam edelim.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Sayın Genel Müdüre sorular soruldu, Sayın Genel Müdürüm cevaplayabildiği kısmıyla burada cevapladı, geri kalanını araştırarak...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Ocakların numarası da var Başkanım, ocakların numarası da var. Bu numaralarla birlikte yanıt versin Genel Müdürümüz.

BAŞKAN – Bu soruları üyelerimizin...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – “4 numaralı ocak şu tarihte kapatıldı, şu tarihte açıldı. 5 numaralı ocak şu tarihte kapatıldı, şu tarihte açıldı. 6 numaralı ocak şu tarihte şu gerekçeyle kapatıldı, yerine getirildi, şu tarihte açıldı. 7 numaralı ocak şu tarihte kapatıldı, şu tarihte açıldı, gerekçeleri...”

KAMER GENÇ (Tunceli) - Açıklama var, diyor ki: “Kaçak sahalarda 166 işçi hayatını kaybetmiş yani yasak olan sahalarda.”

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaadenizle devam edelim.

Sayın Genel Müdür, arkadaşlarımızın sordukları sorulara detaylı olarak lütfen cevap istiyoruz, yazılı olarak siz vereceksiniz.

Sayıştay, önerinizi izleyeceğiz.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...Kabul edilmiştir.

6'ncı öneriye geçiyoruz.

Öneri 6:

Raporun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Evet, cevap lütfen.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Raporun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Evet, söz almak isteyen yok.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, şimdi 2012 yılının önerilerine geçiyoruz. 2012 yılına ilişkin 8 adet öneri bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi 2010 yılında gündemde kalan öneriyle aynı mahiyette deyip karara bağlamıştık.

2 no.lu öneri 2011 yılının 3 no.lu önerisiyle aynı mahiyetteydi ve karara bağlamıştık.

3 no.lu Öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

Türkiye Taş Kömürü Kurumu 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi,

BAŞKAN – Evet, cevap...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Türkiye Taşkömürü Kurumu 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Evet, öneri üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 4:

TTK Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesi 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi,

BAŞKAN – Evet, cevabı.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – TTK Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesi 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyeleri de yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Evet, söz almak isteyen? Yok.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öneri 5'i okutuyorum:

Öneri 5:

TTK Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesi 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi,

BAŞKAN – Evet, cevap...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – TTK Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesi 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyeleri de yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Söz almak isteyen üye var mı? Yok.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 6:

TTK Karadon Taşkömürü İşletme Müessesesi 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi,

BAŞKAN – Cevabı okutuyorum:

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – TTK Karadon Taşkömürü İşletme Müessesesi 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyeleri de yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Söz almak isteyen? Yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 38

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öneri 7'yi okutuyorum:

Öneri 7:

TTK Kozlu Taşkömürü İşletme Müessesesi 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi,

BAŞKAN – Cevap...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – TTK Kozlu Taşkömürü İşletme Müessesesi 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyeleri de yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Söz almak isteyen? Yok.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öneri 8'i okutuyorum:

Öneri 8:

TTK Üzülmüş Taşkömürü İşletme Müessesesi 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi,

BAŞKAN – Cevap...

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – TTK Üzülmüş Taşkömürü İşletme Müessesesi 2012 Yılı Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyeleri de yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Evet, söz almak isteyen üye?

Buyurun Sayın Sarıbaş.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ben sadece Amasra Taşkömürüyle ilgili Çek Cumhuriyetinin OSTROJ Anonim Şirketiyle ilgili, bunun yatırım durumu nedir? Bu şirket ceza almış mıdır ve bu şirketle ilgili bir ihale sözleşmenizi ve son durumunu istiyorum.

Teşekkür ederim, başka bir şey yok.

BAŞKAN – Evet, 8 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geneli üzerinde, gerçi sabahtan bu yana bütün üyelerimiz çok önemli değerlendirmeler yaptılar, bir anlamda geneli üzerinde de müzakereleri tamamlamış olduk esasen ama yine ilaveten söz almak isteyen arkadaşlarımız varsa onlara da söz vereceğim.

Buyurun Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Gerçekten sabahtan beri, on buçuk-on birden beri TTK'yi konuşuyoruz ve konuştuğumuz her şeyde çıkan bir gerçek var: TTK iyi yönetilmiyor. Yönetilmediği için de birkaç yıldır bu konuları konuşmaya devam ediyoruz. Sorduğumuz soruların karşılıklarını da doğru alamıyoruz.

Ben son olarak şu soruyu sormak istiyorum: Sayın Genel Müdür ve ekibi acaba Zonguldak bölgesinde mi yaşıyorlar, TTK'yi gerçekten kendileri mi yönetiyorlar, merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – TTK eski Genel Müdürüyle ilgili sayın vekillerin sorusu ve konuları oldu. Hani, "Bakanlıkça da bir işlem yapılmadı." Denilmişti. Bakanlık olarak 15 Kasım 2013 tarihinde Ankara Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmuş fakat 12/8/2014 tarihinde Ereğli Sulh Mahkemesinde beraat kararı çıkmıştır. Karar numarası da var, onu bir arz etmek istemişim.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – İtiraz ettiniz mi karara?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – Benim aldığım bilgi, teftiş kurulundan aldım, onlar savcılığa... Sonucunu bilmiyorum, hani en son yeni karar zaten.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Çok teşekkür ederim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – Evet efendim.

Bir de sizinle ilgili efendim, "İki teftiş raporu gelmedi." dediniz siz alt komisyonda, akülü lokomotifler ve bu su arıtma tesisleriyle ilgili. Onlarla ilgili Bakanlığımız Denetim Hizmetleri Başkanlığı bir inceleme yapma ihtiyacı duydu. Size o yüzden göndermedik. Rapor sonuçlanmış, şu anda imza aşamasında. Zaten size gönderilen soru-cevapta da onun bilgisini vermiştik.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Teşekkür ederim.

Ancak, tabii, bu bilgiyi daha önce bir iletseydiniz bunu burada gerek yok, ben de sormazdım zaten.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – Yok, estağfurullah.

Onu size ilettik efendim, yazılı olarak ilettik size gönderilen CD'lerde.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Yok, arkadaşlarla, buradaki yetkili memur arkadaşlarla da konuştuk, bakıyorum onlara. Yani inceledik, CD'yi de çözdük.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – Yazılı var ama herhâlde atlanmış efendim, gönderdik.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Peki, ben de teşekkür ediyorum.

Ben de yazılı vermişim ama siz de biraz geç haber verdiniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – Size sonucunu göndereyim.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Detaya girdiyseniz, o zaman söylüyorum: Dün ben kendim istedim ve CD'leri aldım efendim. Bunları söylemek istemiyordum ama...

Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 39

Sayın Başkan, sormak istediğim soru şu: Az önce bundan önceki... Bize de bilgi verildi. Az önce arkadaşım da kayıtlara girmedi ama sordu. Buna itiraz hakkı Bakanlık olarak kullandınız mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – Hangisi efendim?

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Son mahkeme kararıyla ilgili.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – Onun bilgisini bilmiyorum efendim.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Mahkeme kararına, burada hepimiz el birliği içerisinde karar vermiştik. Ciddi bir suç belgeleri vardı ve ben sizden onu yazılı olarak ve süresinin, tamamen mahkeme kararlarını iletmenizi istiyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – Tamam efendim.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ve son şekilde de söylediğiniz o az önceki teftiş raporlarını da rica ediyorum.

Yalnız bir kez daha Başkanlığımıza -madem siz açtınız. Söylemeyecektim çünkü ama- iki gün kala kendim istedim, öyle elime geçti, onu da söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Evet...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – Efendim bir açıklama yapayım.

Resmî yazıyla, Sayın Bakanın imzasıyla biz bunları çok önceden gönderdik. Ben size sayı, tarihini verebilirim burada. Hani bizden kaynaklı bir şey yok. En azından onu arz edeyim ben.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ben sizin şahsınızla ilgili...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ NURHAYAT CANTEKİN – Yok, yok; Bakanlık, “biz” derken efendim, Bakanlık olarak dedim.

BAŞKAN – Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bu Armutçuk müessesesi tarafından Kasmet İnşaat Anonim Şirketine yapılan bir ihaleden dolayı kendilerine 6 milyon 414 bin 524 dolar ödenmiş fakat bunun yaptığı iş eksikliğinden dolayı sonradan bir geçici kabul sırasında eksiklikleri bulunmuş ve bu eksiklikleri de yapmadığı için kendisinden 369 bin 800 dolarlık bir geri alma işlemi, yani para geri istenmiş bu Kasmet İnşaat Anonim Şirketinden. Bu davanın sonucu ne oldu, onu öğrenmek istiyorum.

Daha sonra bir de yani eksik iş yapmasına rağmen bu Kasmet İnşaat Anonim Şirketine kurum tarafından başka işler de verilmiş midir, onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Sayın Genel Müdürüm, yöneltilen sorular ve yapılan değerlendirmeler tahtında bunları not aldınız.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Evet, Sayın Başkan.

BAŞKAN – On beş gün süre içerisinde burada cevaplayamadıklarınızı yazılı olarak başkanlığımıza iletiyorsunuz. Biz de Komisyon üyelerimize aktaracağız. Bunun dışında, şu an itibarıyla cevap vermeniz gereken konular varsa buyurun.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Sıcacı sığacağına Sayın Vekilimin sorusuna cevap vereyim, Kasmet inşaatın eksik bıraktığı işleri teminatlarından tamamladık biz, mahkeme süreci de devam ediyor.

Ben 2011 ve 2012 yılı hesapları ibra edildiği için Sayın KİT Komisyonunun Başkanı ve üyelerine...

BAŞKAN – İbraya geçeceğiz şimdi.

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Affedersiniz. Son söz olarak aldım efendim.

BAŞKAN – Peki.

Bu kadar değil mi?

TTK GENEL MÜDÜRÜ BURHAN İNAN – Bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2011 ve 2012 yılına ilişkin ana kuruluş ve müesseselerinin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümlerini tek tek okutup ibranıza sunacağım.

Buyurun.

Sonuç:

Türkiye Taşkömürü Kurumunun 2011 yılı bilançosu ve 110.446,50 kuruş dönem zararı ile kapanan gelir tablosu.

BAŞKAN – İbra için oylarınıza sunuyorum: İbra edenler... Etmeyenler...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Edilmedi Başkan...

BAŞKAN – Bu şartlarda ibra edilmemiştir, evet.

Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2011 yılı bilançosu ve 37 milyon 732 bin 514 lira 24 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmemiştir.

Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2011 yılı bilançosu ve 62 milyon 236 bin 500 lira 46 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmemiştir.

Kozlu Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2011 yılı bilançosu ve 177 milyon 208 bin 103 lira 46 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

Üzülmüş Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2011 yılı bilançosu ve 91 milyon 435 bin 952 lira 77 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmemiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 40

Evet, 2012 yılına ait ana kuruluş ve müesseselerin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okuyalım.

Sonuç:

Türkiye Taşkömürü Kurumunun 2012 yılı bilançosu ve 2 milyon 751 bin 204 lira 96 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmemiştir.

Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2012 yılı bilançosu ve 45 milyon 120 bin 687 lira 90 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmemiştir.

Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2012 yılı bilançosu ve 59 milyon 739 bin 559 lira 90 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmemiştir.

Karadon Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2012 yılı bilançosu ve 196 milyon 431 bin 838 lira 39 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Biraz önce Karadon Taşkömürü Müessesesini ibra etmiştik.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Kozluyu ettik efendim.

BAŞKAN – Kozluyu mu etmiştik? Peki.

İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmemiştir.

Kozlu Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2012 yılı bilançosu ve 107 milyon 489 bin 291 lira 72 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmemiştir.

Üzülmüş Taşkömürü İşletme Müessesesinin 2012 yılı bilançosu ve 117 milyon 823 bin 558 lira 31 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmemiştir.

Evet, tabii, ibra edilmeyen bilançolarla ilgili bir gerekçeyle bunu karara bağlamamız gerekiyor.

Burak Bey, buyurun.

KOMİSYON UZMANI BURAK BAYLAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Taşkömürü Kurumunun 2011-2012 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin denetlenmesi sırasında kuruluşun durumu, 3346 sayılı Yasa'nın 7'nci maddesi uyarınca, ulusal ekonomiye faydalı olabilmesi için özerk bir tarzda, ekonominin kuralları ve ekonomik gerekler dâhilinde verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda yönetilerek kuruluş amaçlarına ulaşmasını teminen faaliyetleri mevzuata, uzun vadeli kalkınma planına ve planın uygulama programına uygunluğu yönlerinden irdelenmiş, bu kapsamda Sayıştay Başkanlığı Raporu ile KİT Komisyonu alt komisyonu raporunda yer alan bilgiler çerçevesinde Komisyonun sayın üyeleri tarafından çeşitli bilgiler ve tespitler dile getirilerek tartışılmış ve Türkiye Taşkömürü Kurumu ve müesseselerinin, Kozlu Müessesesi 2011 yılı hesapları hariç, ibra edilmemesi noktasında karar verilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli Komisyon üyeleri, böylelikle Türkiye Taş Kömürü Kurumunun 2010, 2011 ve 2012 yılına ilişkin ana kuruluş ve müesseselerinin bilanço ve netice hesaplarıyla ilgili yapılan müzakere sona ermiştir.

Bugün gündemimizde Türkiye Kömür İşletmeleri de vardı, ancak Genel Kurulun kapanmış olması ve yapılan görüşmelerin uzayacak olması nedeniyle Türkiye Kömür İşletmelerini erteledik. Bunu da böylece bilgilerinize sunuyorum.

İyi akşamlar diliyorum, teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 17.49

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT

Giriş :10.49 Tarih :22/10/2014 Stenograf :

Kayıt: KİT

Sayfa: 41
